

Bachelorscriptie

“Jongeren in de sportvereniging”

Een kwantitatief onderzoek naar de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie in de georganiseerde sport onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar.

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Sport, Gezondheid en Management

VSU (Vereniging Sport Utrecht)

Koen van Es
19 juni 2014

Bachelor scriptie

“Jongeren in de sportvereniging”

Een kwantitatief onderzoek naar de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie in de georganiseerde sport onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar.

Vereniging Sport Utrecht

Grebbeberglaan 5
3527 VX Utrecht

www.sportutrecht.nl

Telefoon/Fax

T: 030 - 284 07 70

F: 030 - 284 07 79

E-Mail

Algemeen:

info@sportutrecht.nl

Opdrachtnemer

Koen van Es - 482494

Sport, Gezondheid en
Management

HAN Sport & Bewegen

Hogeschool van Arnhem
en Nijmegen

Amerikaring 30

3823 HT Amersfoort

T: 06 - 44 24 50 26

koenjellevanes@gmail.com

Opdrachtgever

Gijs de Bruijn

T: 030 - 284 07 70

g.debruijn@sportutrecht.nl

Afstudeerbegeleider

Rob ter Horst

024 - 351 14 00

Professor Molkenboerstraat 3

6424 RN Nijmegen

Rob.terHorst@han.nl

Tweede lezer

Kevin Willems

Kevin.Willems@han.nl

Datum

19-06-2014

Versie: 1

Voorwoord

Eindelijk is het zover! Het einde van een vier jaar durende reis die me langs Nijmegen, Minnesota en uiteindelijk Utrecht heeft gebracht. Voor u ligt mijn afstudeerscriptie en tevens de afsluiting van mijn opleiding Sport, Gezondheid en Management aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Een onderzoek, uitgevoerd in opdracht van Vereniging Sport Utrecht (VSU), naar de invloed van persoonskenmerken, het aanbod en functioneren van de sportvereniging en motieven om te sporten op de sportparticipatie in de georganiseerde sport.

Van jongs af aan sport ik al bij een sportvereniging en heeft sport mij ontzettend geboeid. Ik geloof in de krachtige rol van sport in onze samenleving. Zoals Nelson Mandela (2013 †) in het jaar 2000 heeft gezegd: "Sport has the power to change the world. It has the power to inspire, it has the power to unite people in a way that little else does. It speaks to youth in a language they understand. Sport can create hope, where once there was only despair. It is more powerful than governments in breaking down racial barriers. It laughs in the face of all types of discrimination." Ook in Nederland is de maatschappelijke waarde van sport niet onbekend, sport wordt gezien als middel voor een goede fysieke en mentale gezondheid, economische voordelen, opvoeding en socialisatie van kinderen, voor sociale samenhang in buurten en een positieve beeldvorming tussen verschillende (etnische) groepen in de Nederlandse samenleving (Boonstra & Hermens, 2011). Mijn geloof in de krachtige rol die sport kan innemen bij bovengenoemde voorbeelden hebben mij doen besluiten me in mijn onderzoek te willen richten op het verhogen van de sportparticipatie onder jongeren. De unieke verenigingsstructuur waar Nederland over beschikt kan hier naar mijn mening een belangrijke rol in spelen.

Na een periode van vijf maanden met pieken en dalen is het afstudeeronderzoek dan toch afgerond. Ik wil hierbij een aantal mensen bedanken. Allereerst Conrad Alleblas (ex-directeur VSU) die mij na een kennismaking in mijn vorige stage de kans heeft gegeven af te studeren bij de VSU. Ik wil Gijs de Bruijn bedanken die mij, na het vertrek van Conrad, deskundig heeft begeleid en altijd heeft bijgestaan wanneer dit nodig was. Vanuit de HAN wil ik Rob ter Horst bedanken voor zijn scherpe feedback, goede ideeën en zijn humor. Daarnaast heeft Jasper van Houten mij met zijn kennis over het onderwerp waar nodig goed kunnen ondersteunen. Ook wil ik mijn studieloopbaanbegeleider, Robbert Plass, bedanken voor zijn begeleiding en advies in de afgelopen vier jaar.

Verder wil ik mijn dank uitspreken naar mijn ouders dankzij wie ik vier jaar lang onbezorgd heb kunnen studeren en die mij zo nu en dan mentaal hebben bijgestaan als ik de studie even niet meer zag zitten. Ook wil ik mijn medestudenten en respondenten bedanken en iedereen die op enige andere manier heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit product. Tot slot wil ik alle VSU collega's bedanken voor, maar liefst twee keer, een hele gezellige tijd!

Er rest mij niets anders dan u veel leesplezier toe te wensen.

Koen van Es

Amersfoort, 19 juni 2014

Samenvatting

In opdracht van de VSU (Vereniging Sport Utrecht) is onderzoek gedaan naar de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en motieven om te sporten (onafhankelijke variabelen) op de sportparticipatie (afhankelijke variabele) in de georganiseerde sport onder jongeren van 12-18 jaar. De onderzoeksdoelstelling is het doen van aanbevelingen aan de afdeling breedtesport van de VSU en aangesloten sportverenigingen waarmee zij de sportparticipatie in de georganiseerde sport onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar kunnen verhogen. Het onderzoek richt zich op de wijk Overvecht waar de sportparticipatie lager ligt dan in de andere Utrechtse wijken. Middels een enquête is de mening van de onderzoekseenheden: leden, niet leden en ex leden tussen de 12 en 18 jaar geïnventariseerd met betrekking tot de invloed van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele. De enquête is afgenomen via middelbare scholen en sportverenigingen in en om de wijk Overvecht. Dit heeft geresulteerd in 290 respondenten (N=290). De foutmarge bedraagt hierbij 5% en het betrouwbaarheidsniveau is 93%. De uitkomsten zijn geanalyseerd met het programma IBM SPSS Statistics. Uit de resultaten betreffende persoonskenmerken komt naar voren dat 46% van de mannen en 29% van de vrouwen lid zijn van een sportvereniging. Vrouwen (43%) zijn vaker niet lid van een sportverenigingen dan mannen (31%). Ook zijn vrouwen (28%) vaker ex lid van een sportvereniging dan mannen (23%). Naarmate jongeren ouder worden daalt de sportparticipatie in de georganiseerde sport. Autochtonen zijn vaker lid van een sportvereniging dan allochtonen en hoger opgeleiden sporten vaker bij een sportvereniging dan lager opgeleiden. De resultaten betreffende het aanbod van de sportvereniging geven aan dat niet leden het sportaanbod te verplichtend vinden in vergelijking tot leden en ex leden. Dit is een significant verschil, $p=0,000$ (de p waarde is lager dan 0,05 en dus berust het verschil niet op toeval en is daarmee significant). Leden waarderen het extra sportaanbod van de sportvereniging significant hoger ($p=0,000$) dan niet leden. De resultaten betreffende het functioneren van de sportvereniging tonen aan dat er een significant verschil is in de waardering het aspect strategie & beleid ($p=0,002$), leden waarderen dit hoger dan ex leden. Ook is er een significant verschil in de waardering van het aspect cultuur & sfeer ($p=0,000$), ex leden waarderen dit hoger dan leden. De belangrijkste motieven voor leden om te sporten bij een sportvereniging zijn: lichaamsbeweging (21,4%), gezelligheid (12,5%) en plezier (12,5%). Voor niet leden zijn motieven om niet te sporten bij een sportvereniging: combinatie met werk of school is teveel (13,3%), ik heb al voldoende lichaamsbeweging (12,7%) en ik ken er niemand (12%). Voor ex leden zijn de belangrijkste motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging: niet leuk meer (19,7%), andere dingen zijn leuker (14,3%) en vrienden stopten ook met sporten (13,5%). Motieven om wel, niet of te stoppen met sporten verschillen per sekse en etnische groep. Conclusies van het onderzoek zijn dat sfeer en het sociale aspect door leden, niet leden en ex leden hoog worden gewaardeerd en van positieve invloed zijn op sportparticipatie. Extra sportaanbod is van positieve invloed op sportparticipatie, met name van leden en ex leden. Minder verplichtend sportaanbod is van positieve invloed op de sportparticipatie van niet leden. Het aspect strategie & beleid draagt positief bij aan de sportparticipatie van leden. Het aspect cultuur & sfeer draagt positief bij aan de sportparticipatie van ex leden. Aanbevelingen voor het verhogen van de sportparticipatie onder jongeren voor de VSU en aangesloten sportverenigingen zijn als volgt. Sportverenigingen moeten flexibeler sportaanbod realiseren. Sportverenigingen moeten in samenwerking met scholen extra sportaanbod realiseren. Sportvereniging moeten voldoende aandacht geven aan sfeer en sociale aspect. Sportverenigingen moeten op het gebied van cultuur en sfeer rekening houden met jeugdleden. Sportverenigingen moeten jeugdleden op maat begeleiden. Tot slot moeten sportverenigingen hun huidige prestaties doorzetten.

Summary

Commissioned by the VSU (Vereniging Sport Utrecht), research has been done to the influence of personal characteristics, the offer of sports clubs, the functioning of sports clubs, and the motives to sport (independent variables) on the sport participation (dependent variable) in the organized sport in the age group from 12 to 18. The aim of this study is to give recommendations to the VSU and connected sports clubs for increasing the sport participation in the organized sport in the age group of 12 to 18. The research focus is on the neighbourhood Overvecht in the city Utrecht, because the sport participation in Overvecht is the lowest of whole Utrecht. The opinion of the research units, sport club members, non-sport club members and ex sport club members, about the influence of the independent variables on the dependent variable are gathered through a survey. The respondents/research units are reached through high schools and sport clubs in and around Overvecht. This resulted in 290 respondents (N=290). The margin of error is 5% and the level of confidence is 93%. The survey data are analysed with the program IBM SPSS Statistics. The results concerning personal characteristics state that 46% of the males and 29% of the females are sport club members. Also 43% of the females and 31% of the males are non-sport club members. Further, 28% of the females and 23% of the males are ex sport club members. Older teenagers in the age group 12 till 18 are less likely to be a sport club member than younger teenagers. Native Dutch people are a sport club member more often than foreign Dutch people. Higher educated are a sport club member more often than lower educated. The results concerning the offer of sport clubs show that non-members, in comparison to members and ex members, believe the offers of sport clubs is to mandatory. This is a significant difference, $p=0,000$ (the p value is lower than 0,05 and so the difference is not a coincidence, this means it is a significant difference). Members appreciate the extra sport offer of the sport club significantly higher than ex member. The results concerning the functioning of the sport club show there is a significant difference in the appreciation of the aspect strategy & policies ($p=0,002$), members appreciate this higher then ex members. There also is a significant difference in the appreciation of the aspect culture & atmosphere ($p=0,000$), ex members appreciate this higher then members. The most important motives for members to participate in the organized sport are: physical exercise (21,4%), sociability (12,5%) and fun (12,5%). The motives for non-members not to participate in organized sport are: the combination with school or work is too much (13,3%), I already have enough physical exercise (12,7%) and I do not know anyone at the sport club (12%). The motives for ex member to quit participating in organized sport are: not fun anymore (19,7%), other activities are more fun (14,3%) and friends also stopped participating in sport (13,5%). Motives to participate, not participate or quit participating differ by sex and ethnic group. Research conclusions are that the atmosphere and the social aspect of sport clubs are both highly appreciated by members, non-members and ex members and have a positive influence on sport participation. Extra sport offer has a positive influence on sport participation, in particular the participation of members and ex members. Less mandatory offer of sport clubs has a positive influence on the sport participation of non-members. The aspect strategy & policies has a positive influence on the sport participation of members. The aspect culture & atmosphere has a positive influence on the sport participation of non-members. Recommendations for increasing the sport participation in the age group 12 till 18 for the VSU and connected are: Sport clubs have to realize a flexible sport offer. Sport clubs should work together with schools to realize extra sport offer. Sport clubs should pay attention to atmosphere and the social aspect. Sport clubs should take notice of members in the age group 12 till 18 when it comes to culture and atmosphere. Sport clubs have to accompany individual youth members the right way. Also sport clubs have to continue their current performances.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
1.1 Projectkader	1
1.2 Doelstelling	2
1.3 Onderzoeksmodel	2
1.4 Vraagstelling	3
1.5 Begripsbepaling	4
1.6 Verantwoording en relevantie	5
1.7 Leeswijzer	5
2. Theoretisch kader	6
2.1 Theoretische vraag	6
2.2 Sportparticipatie	7
2.3 Persoonskenmerken	8
2.4 Aanbod sportvereniging	9
2.5 Functioneren sportvereniging	12
2.6 Motieven	15
2.7 Conclusie	19
3. Methode	22
3.1 Type onderzoek	22
3.2 Onderzoekspopulatie en steekproef	22
3.3 Methode van dataverzameling	23
3.4 Operationalisering	23
3.5 Methode van data-analyse	24
3.6 Betrouwbaarheid en validiteit	25
4. Resultaten	26
4.1 Sportparticipatie	26
4.2 Persoonskenmerken	27
4.3 Aanbod sportvereniging	28
4.4 Functioneren sportvereniging	30
4.5 Motieven	32
5. Conclusie	35
5.1 Persoonskenmerken	35
5.2 Aanbod sportvereniging	35
5.3 Functioneren sportvereniging	36
5.4 Motieven	36
5.5 Conclusie hypothesen	37
6. Discussie	38
6.1 Theoretische relevantie	38
6.2 Praktische relevantie	39
6.3 Begrenzingen onderzoek	39
6.4 Suggesties vervolgonderzoek	40
7. Aanbevelingen	41
Literatuurlijst	45
Bijlagen	48
Bijlage I: Gebruikte zoektermen	49
Bijlage II: Meetinstrument	50
Bijlage III: Codeerschema	54
Bijlage IV: Betrouwbaarheidsanalyse	60
Bijlage V: Beschrijvende statistiek	61
Bijlage VI: Verklarende statistiek	73

1. Inleiding

Dit onderzoek, naar het verhogen van de sportparticipatie onder jongeren, is uitgevoerd in opdracht van Vereniging Sport Utrecht (VSU). In dit hoofdstuk wordt de opdrachtgever toegelicht en de aanleiding van het onderzoek beschreven. Daaropvolgend worden de doelstelling en het onderzoeksmodel gepresenteerd. Vervolgens wordt de vraagstelling met toegelicht. Verder worden enkele belangrijke begrippen binnen het onderzoek afgebakend en wordt de relevantie van het onderzoek beschreven. Tot slot is er een leeswijzer opgenomen.

1.1 Projectkader

In het projectkader wordt als eerst de opdrachtgevende organisatie beschreven en vervolgens wordt de aanleiding van het onderzoek toegelicht.

1.1.1 Vereniging Sport Utrecht in beeld

De VSU is een organisatie voor top- en breedtesport in de regio Utrecht. Er zijn ruim 240 sportverenigingen uit de gemeente Utrecht en topsporters en talenten uit de regio Utrecht aangesloten bij de VSU. De VSU is werkzaam op drie verschillende gebieden: belangenbehartiging, breedtesport en topsport (VSU, 2014). Als belangenbehartiger komt de VSU op voor de wensen en behoeftes van de verenigingen en voor plaatselijke politici is de VSU de spreekbuis van de georganiseerde sport. Op het gebied van breedtesport kan de VSU voor alle Utrechtse sportverenigingen ondersteuning op maat bieden. Op het gebied van topsport begeleidt de VSU topsporters en talenten, de VSU biedt ondersteuning aan topsportverenigingen en ondersteunt talentcentra (VSU, 2014).

1.1.2 Aanleiding

Uit cijfers van de gemeente Utrecht (Sportmonitor, 2008) blijkt dat van de kinderen tussen de 8 en 11 jaar 70% deelneemt aan sport via de sportvereniging. In de leeftijdscategorie tussen de 12 en 17 jaar sport nog maar 58% van de Utrechtse jeugd via een sportvereniging. Tussen de 18 en 22 jaar loopt de sportparticipatie via de sportvereniging zelfs terug naar 34%. Het percentage van de inwoners dat lid is van een sportvereniging ligt met 10,8% het laagst in de Utrechtse wijk Overvecht (WistUdata Utrecht, 2013).

Deze cijfers tonen aan dat de sportparticipatie via de sportverenigingen terugloopt vanaf de leeftijd van 12 jaar. De gemeente Utrecht heeft zichzelf ten doel gesteld zoveel mogelijk Utrechters te laten sporten en bewegen. Dit wil de gemeente onder andere doen door het versterken van de sportverenigingen. Volgens de gemeente Utrecht spelen de sportverenigingen en de VSU een belangrijke rol in het behalen van deze ambities (den Besten, 2011). Ook de VSU wil dat zoveel mogelijk mensen in de gemeente Utrecht sporten. Als belangenbehartiger en ondersteuner van de Utrechtse sportverenigingen wil de VSU aanbevelingen geven aan de Utrechtse sportverenigingen hoe ze de sportparticipatie onder jongeren vanaf 12 jaar kunnen verhogen. De vraag is wat de VSU en aangesloten sportverenigingen kunnen doen om het dalende ledenaantal in de groep van 12-18 jaar tegen te gaan

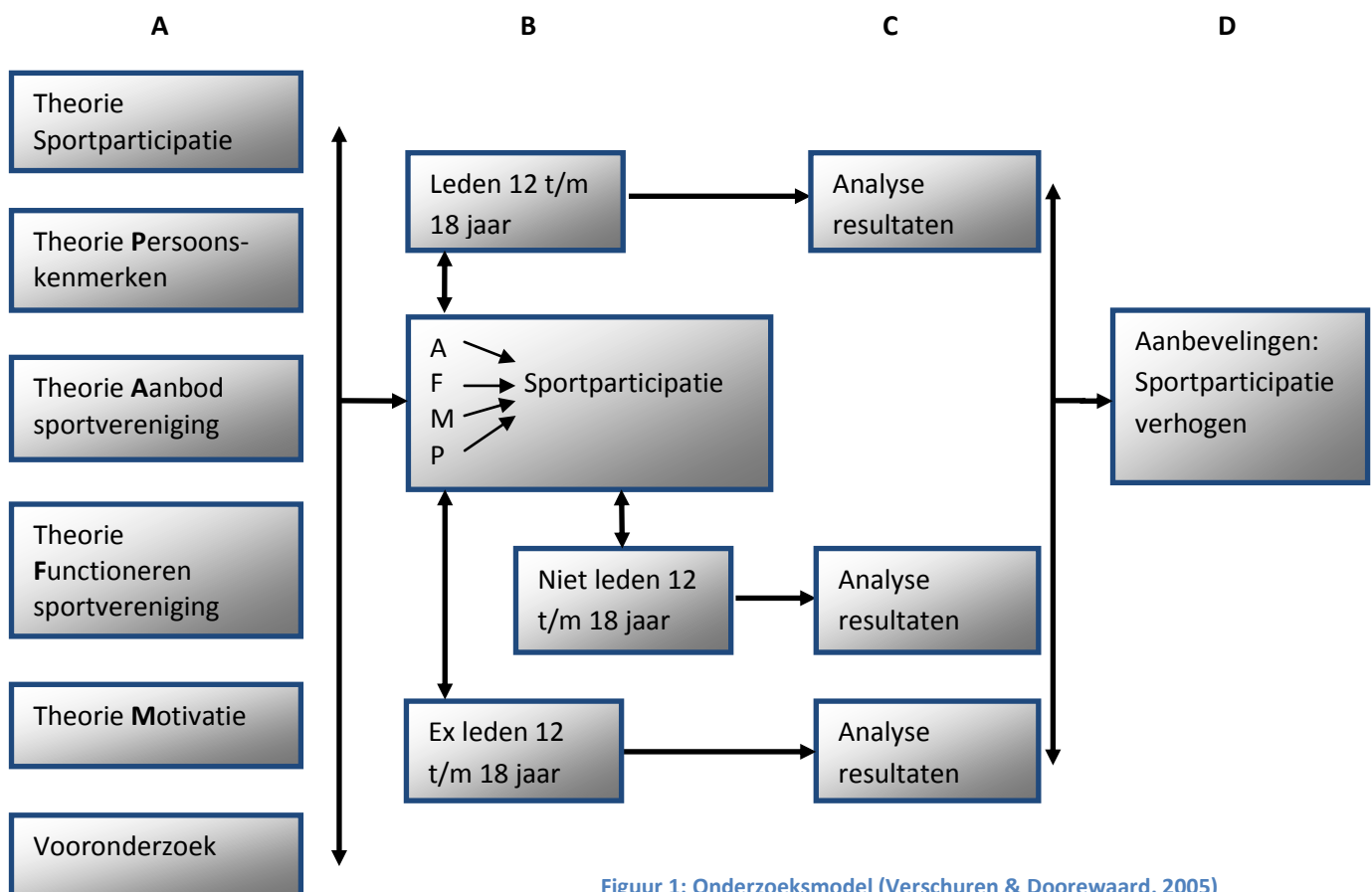
Een mogelijke oorzaak voor de teruglopende sportparticipatie vanaf de leeftijd van 12 jaar is volgens de rapportage sport van het NOC*NSF (2010) dat jongeren voorkeur hebben voor andere vrijetijdsbezigheden. Andere motieven om niet deel te nemen aan sport zijn: 'ik heb al voldoende

beweging' of een te hoge contributie. De sportvereniging blijkt dus voor jongeren van 12 tot en met 18 jaar niet altijd (financieel) aantrekkelijk genoeg om lid te zijn, worden of blijven. Om de dalende curve in de sportparticipatie vanaf de leeftijd van 12 jaar tegen te gaan is het mogelijk van belang dat de sportvereniging marktgericht werkt en dat het aanbod van de vereniging is afgestemd op het leeftijdssegment 12 tot en met 18 jaar (NOC*NSF, 2008). Ook kan het functioneren van de sportvereniging een rol spelen in de keuze lid te zijn, worden of blijven.

1.2 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is het doen van aanbevelingen aan de afdeling breedtesport (G. de Bruijn) van de VSU en aangesloten sportverenigingen waarmee zij de sportparticipatie in de georganiseerde sport onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar uit Utrecht Overvecht kunnen verhogen door inzicht te geven in hun persoonskenmerken en de meningen van leden en niet leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie in de georganiseerde sport.

1.3 Onderzoeksmodel

Figuur 1: Onderzoeksmodel (Verschuren & Doorewaard, 2005)

- A = Theoretische vraag
- B = Empirische vraag
- C = Analytische vraag
- D = Aanbevelingen

Verwoording model

Een bestudering van verschillende theorieën met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging, motivatie, persoonskenmerken en sportparticipatie levert inzichten op in de mate waarin persoonskenmerken, het aanbod en het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten van invloed zijn op sportparticipatie. **(A)**. Hiermee worden de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar geïnventariseerd over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging, de motieven om te sporten op sportparticipatie. **(B)**. Een vergelijking van de resultaten van deze analyses **(C)** resulteert in aanbevelingen voor VSU en aangesloten sportverenigingen waarmee zij de sportparticipatie (in de georganiseerde sport) onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar kunnen verhogen **(D)**.

1.4 Vraagstelling

De vraagstelling betreft de kennis die nuttig of nodig is om de doelstelling te kunnen bereiken (Verschuren & Doorewaard, 2005). In dit onderzoek wordt er onderscheid gemaakt tussen een theoretische, empirische en analytische hoofdvraag. Deze hoofdvragen worden weer onderverdeeld in deelvragen.

Theoretische hoofdvraag:

Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

Deelvragen:

- Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van persoonskenmerken op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?
- Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van het aanbod van sportverenigingen op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?
- Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van het functioneren van sportverenigingen op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?
- Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de motieven van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar om wel of niet te participeren in de georganiseerde sport?

Empirische hoofdvraag:

Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

Deelvragen:

- Wat zijn de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van sportverenigingen op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?

- Wat zijn de meningen van leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het functioneren van sportverenigingen op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?
- Wat zijn de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van motieven op de sportparticipatie in de georganiseerde sport?

Analytische hoofdvraag:

Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de overeenkomsten en de verschillen tussen de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van sportverenigingen, en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

Deelvragen:

- Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de overeenkomsten en de verschillen tussen de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?
- Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de overeenkomsten en de verschillen tussen de meningen van leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het functioneren van de sportvereniging op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?
- Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de overeenkomsten en de verschillen tussen de meningen van leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van motieven op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

1.5 Begripsbepaling

Om te waarborgen dat een ieder hetzelfde verstaat onder de begrippen in dit onderzoek is het van belang een aantal centrale begrippen toe te lichten.

Tabel 1: Begripsbepaling

Sportverenigingen:
Sportverenigingen zijn ontstaan door particulier initiatief, waarin sportliefhebbers gedragsregels opstellen en onderlinge verhoudingen regelen om activiteiten met elkaar mogelijk te maken; het doel van een sportvereniging (Bottenburg, 2007). Verenigingen voor personen die eenzelfde sport beoefenen of die nauw betrokken zijn bij diezelfde sport. Voorbeelden van sportverenigingen zijn voetbalverenigingen, wielerverenigingen of hockeyverenigingen (Encyclo, 2010).
Sportparticipatie:
In dit onderzoek wordt onder het begrip sportparticipatie verstaan dat mensen aan sport deelnemen in verenigingsverband met een lidmaatschap bij de betreffende sportvereniging.
Georganiseerde sport:
In dit onderzoek wordt onder het begrip georganiseerde sport verstaan breedtesporters die in verenigingsverband actief een sport beoefenen (NOC*NSF, 2009).
Motivatie:
In dit onderzoek wordt er onder het begrip motivatie verstaan, de factoren die er binnen in mensen voor zorgen dat bepaald gedrag ontstaat (Rovers, 2010).
Aanbod sportvereniging
Met het aanbod van de sportvereniging wordt bedoeld wat de sportvereniging haar leden voor (sport)activiteiten biedt en op welke manier dit wordt aangeboden. Hierbij wordt ook gekeken naar niet tastbare aspecten zoals sfeer of prestatiegerichtheid.

Functioneren sportvereniging

Met de manier waarop de sportvereniging functioneert wordt bedoeld de manier waarop de sportvereniging handelt en in hoeverre de vereniging rekening houdt met jeugd op de gebieden: strategie & beleid, cultuur & sfeer, organisatie & kader en accommodatie.

1.6 Verantwoording en relevantie

Dit onderzoek naar de mogelijkheden voor sportverenigingen om de sportparticipatie onder jongeren te verhogen is relevant voor het werkveld van de Sport en Gezondheid Manager (SGM'er). Enerzijds draagt het bij aan het verhogen van de beweegparticipatie in Nederland en daarmee het gezonder maken van de samenleving. Anderzijds draagt het bij aan de ontwikkeling van de sportvereniging. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kunnen de sportverenigingen inspelen op de behoeften van de jongeren en daarmee de sportparticipatie onder jongeren verhogen. Dit is nodig omdat het lidmaatschap van een sportvereniging door maatschappelijke veranderingen als individualisering, toenemend consumentengedrag en meer keuzemogelijkheden niet meer vanzelfsprekend is. Volgens van Bottenburg, van 't Hof en Oldenboom (1997) is de waarde die aan sport wordt toegekend enerzijds het meedoen aan en het beleven van het spel op zich, en anderzijds de betekenis ervan voor bijvoorbeeld zelfontplooiing, gezondheid en de inbedding in sociale verbanden. Die individuele en maatschappelijke betekenissen staan de laatste jaren sterk in de belangstelling en vormen voor overheden een belangrijke motivatie om sportbeoefening mogelijk te maken en te stimuleren.

Voor de SGM'er is de sportvereniging een belangrijke speler in de markt om sport te stimuleren en daarmee de gezondheid te bevorderen. Als SGM'er bestuur je processen rond de bewegende en sportende mens. Een doel van de SGM'er is om de landelijke sportdeelname te stimuleren. De SGM'er is als breed opgeleide manager met verstand van sport, bewegen en gezondheid en het vermogen om probleemoplossend te denken de aangewezen persoon om de sportvereniging te ondersteunen. Dit onderzoek heeft een verband met het vakgebied van de SGM'er. Het onderzoek gaat over de mogelijkheden voor de sportvereniging om de sportparticipatie onder jongeren te verhogen. Hierbij maakt de SGM'er inzichtelijk wat belangrijk wordt gevonden door jongeren in het aanbod en functioneren van de sportvereniging en wat de motieven zijn van jongeren om deel te nemen aan georganiseerde sport. Hiermee kunnen sportverenigingen een aantrekkelijk sportaanbod voor jongeren realiseren en daarmee de sportparticipatie onder jongeren te verhogen. Een missie van de SGM'er.

1.7 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk is de aanleiding van het onderzoek, de doel- en vraagstelling en het onderzoeksmodel beschreven. In het volgende hoofdstuk worden de gebruikte theorieën met betrekking tot het aanbod en het functioneren van de sportvereniging, motieven, persoonskenmerken en sportparticipatie uitgewerkt. Ook wordt hierin antwoord gegeven op de theoretische vraagstelling en wordt het definitief conceptueel model gepresenteerd. In het derde hoofdstuk wordt de methode van onderzoek toegelicht. Na het verzamelen van de data worden in hoofdstuk vier de resultaten gerapporteerd. Vanuit de resultaten worden conclusies getrokken welke worden gegeven in hoofdstuk vijf. In hoofdstuk zes volgt een discussie over het onderzoek. Tot slot, in het laatste hoofdstuk, worden er aanbevelingen gedaan aan VSU en aangesloten sportverenigingen met betrekking tot het verhogen van de sportparticipatie onder jongeren.

2. Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt inzicht gegeven in de manier waarop persoonskenmerken, het aanbod en functioneren van de sportvereniging en motieven om te sporten van invloed zijn op de sportparticipatie onder jongeren van 12-18 jaar in de georganiseerde sport. Als eerst zal de theoretische vraag worden beschreven waarop in het theoretisch kader antwoord dient te worden gegeven. Daarna wordt beschreven op welke manier het theoretisch onderzoek is uitgevoerd. Vervolgens wordt het theoretisch kader met daarin de onderzoeksvariabelen (sportparticipatie, persoonskenmerken, aanbod sportvereniging, functioneren sportvereniging, motieven) uitgewerkt. Vervolgens wordt er in de conclusie antwoord gegeven op de theoretische vraag en wordt het conceptueel model weergegeven. Tot slot worden er enkele hypothesen geformuleerd die in het empirisch onderzoek worden getoetst.

2.1 Theoretische vraag

In het theoretisch kader wordt antwoord gegeven op onderstaande theoretische vraag en bijbehorende deelvragen.

Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

2.1.1 Vooronderzoek

Om bekend te worden met het onderwerp zijn er in de beginfase enkele oriënterende gesprekken gevoerd. Één van deze gesprekken was met Cor Jansen, directeur communicatie en marketing van de Universiteit Utrecht en oud-voorzitter van de Utrechtse omni-sportvereniging Zwaluwen 1911. De heer Jansen had vanwege zijn jarenlange ervaring in de Utrechtse sportwereld uitgesproken ideeën over het onderwerp. Een tweede gesprek heeft plaats gevonden met Joris Hoekstra, coöperatieadviseur van Rabobank Utrecht. Rabobank Utrecht heeft zichzelf ten doel gesteld bij te dragen aan het verhogen van de sportparticipatie in de doelgroep 12-15 jaar in Utrecht. Hiervoor is Rabobank Utrecht bezig met het ontwikkelen van een nieuw initiatief wat het sportaanbod mogelijk aantrekkelijker maakt voor bovengenoemde doelgroep. Beide gesprekken hebben inzicht gegeven in het huidige sportaanbod, de redenen van uitval van jongeren binnen dit aanbod en belangrijke aspecten bij het aanbod en functioneren van de sportvereniging. Verder is om bekend te worden met het onderwerp gebruik gemaakt van websites en wetenschappelijke artikelen. Hiervoor zijn de zoektermen 'sportparticipatie', 'functioneren sportvereniging', 'sportvereniging motieven' en 'veranderende sportvereniging' gebruikt.

2.1.2 Literatuuronderzoek

In het literatuuronderzoek is de sneeuwbalmethode als zoekmethode gebruikt. Als databanken zijn de online bibliotheken Google Scholar, HAN Quest en Utrecht University Library gebruikt. Verder is er gebruik gemaakt van het studiecencentrum van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. In de databanken en het studiecencentra is gezocht op sleutelwoorden als 'sportparticipatie', 'functioneren sportvereniging', 'sportvereniging motieven' en 'veranderende sportvereniging'. Uit deze zoekopdrachten kwamen relevante bronnen naar voren zoals het boek: Sportverenigingen: tussen traditie en ambitie (Boessenkool, Lucassen, Waardenburg en Kemper, 2011) en de vitaliteitscan sportverenigingen van het W.J.H. Mulier Instituut (2012). Aan de hand van deze bronnen is gezocht

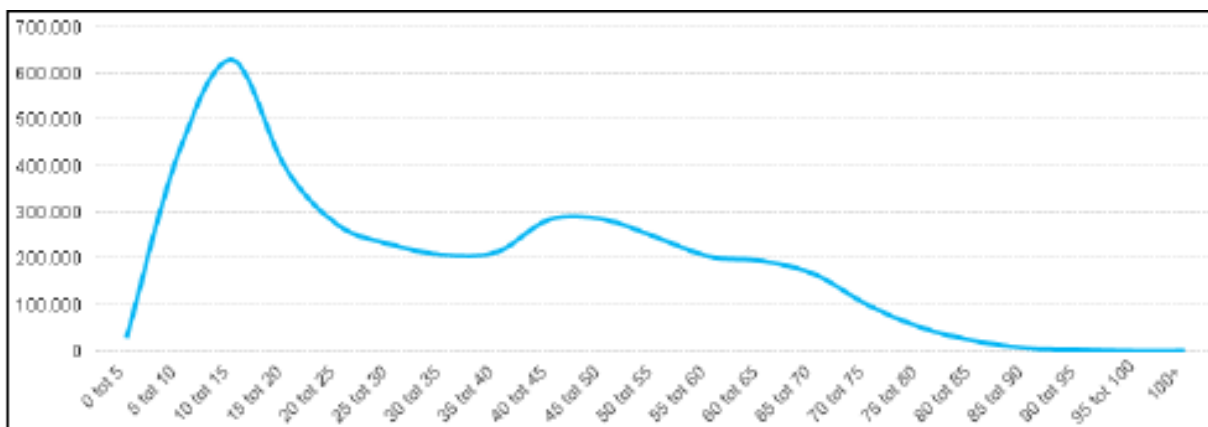
naar andere relevante literatuur, bij de andere relevante literatuur werd dit opnieuw gedaan: de sneeuwbalmethode. In bijlage I vindt u een overzicht van de gebruikte zoektermen en het aantal hits.

2.2 Sportparticipatie

Het begrip sportparticipatie heeft verschillende betekenissen. Participeren betekent letterlijk deelnemen, dus de deelname aan sport. Met twaalf keer per jaar sporten wordt men volgens de definitie van het NOC*NSF gezien als een regelmatige sporter (Tiessen Raaphorst, Van den Dool, 2012). In 2012 voldeed 69% van de Nederlandse bevolking aan deze norm. In het Nederlandse sportbeleid klinkt echter steeds vaker de behoefte aan een strengere norm, zoals minsten 40 weken per jaar, of wekelijkse sportdeelname (Tiessen Raaphorst, Van den Dool, 2012).

Omdat dit onderzoek zich richt op sportverenigingen wordt er in dit geval met sportparticipatie, participatie in de georganiseerde sport bedoeld. Met georganiseerde sport wordt bedoeld alle sporters die in verenigingsverband hun sport beoefenen. In dit onderzoek participeert iemand in sport wanneer hij/zij een lidmaatschap heeft bij een sportvereniging. Met het verhogen van de sportparticipatie onder de groep 12-18 jaar wordt dus ook bedoeld het verhogen van het aantal 12-18 jarigen dat lid is van een sportvereniging. Hierbij wordt de aanname gedaan dat als 12-18 jarigen lid zijn bij een sportvereniging dat zij daar ook daadwerkelijk sporten. Het onderzoek richt zich op zowel leden, niet leden als ex leden. Op leden en ex leden om uitval te voorkomen en op niet leden om deze groep te kunnen stimuleren om lid te worden. Wanneer iemand lid is bij een fitnesscentrum en daar sport zal dit in het onderzoek niet tellen als sportparticipatie.

Het NOC*NSF, de overheid, gemeentes en lokale sportsteunpunten zoals de VSU willen dat zoveel mogelijk Nederlanders regelmatig participeren in sport. Actief genieten van sport is volgens het NOC*NSF een goede manier om te werken aan een beter Nederland, want je geeft iedere Nederlander een leven lang sportplezier met een gezondere, vitalere en sterkere samenleving als gevolg (Daamen, Veerman, Kaper & Schipper van Veldhoven, 2013). Volgens de ledentallenrapportage van het NOC*NSF (2012) was van alle verenigingssporters 32% junior en 68% senior in het jaar 2012. Dit is een procentuele afname ten opzichte van het jaar 2011 waar de verhouding nog 33% junior en 67% senior was. Het aantal jeugdleden is in totaal wel met 3,5% gestegen in 2012 ten opzichte van het jaar 2011, van 1.640.919 naar 1.697.854 leden. In onderstaande grafiek is te zien dat de sportparticipatie via de sportvereniging enorm daalt in de groep 15-20 jaar ten opzichte van de groep 5-10 jaar en 10-15 jaar (Van Haren & Veldhoven, 2013).

Figuur 2: Ledental sportbonden afgezet tegen leeftijdscategorieën (Van Haren, 2013).

De sportparticipatie neemt enorm af in de groep van 15-20 jaar ten opzichte van de groep 5-10 jaar en 10-15 jaar ondanks alle positieve gevolgen toegeschreven aan sport. Na de overstap naar het voortgezet onderwijs verliezen jongeren binding met hun sport. Hun prioriteiten veranderen en het reguliere aanbod van trainingen en wedstrijden past niet meer in hun drukke tijdschema (Smit, 2012). Sport wordt gezien als leuk en het brengt (ont)spanning, competitie en ontlasting, de intrinsieke waarden van sport. Naast de intrinsieke waarde die aan sport wordt toegekend is er ook in toenemende mate aandacht voor de instrumentele waarde die sport heeft op een breed maatschappelijke terrein. Mensen die sporten en bewegen lopen minder kans om dik te worden, blijven vitaler, voelen zich beter en dat komt weer tot uitdrukking in hun gedrag. Sport brengt mensen samen, en of dat nu op de vereniging, het fitnesscentrum, in de wijk of op school is: sport leidt tot een actieve(re) deelname aan de samenleving (Andres & van Kleij, 2010).

De sportvereniging speelt een belangrijke rol in het verhogen van de sportparticipatie onder de groep van 12-18 jaar. Uit onderzoek van het NOC*NSF blijkt dat 90% van de sportverenigingen groeiambitie heeft (Daamen et al. 2013). Deze verenigingen richten zich onder andere op de groep van 12-23 jaar. Deze groei vertaalt zich echter niet altijd in concrete acties. Volgens het NOC*NSF dienen sportverenigingen meer ondernemend te denken en handelen, van aanbodgericht naar vraaggericht denken. De centrale vraag is wat de klant (verenigingslid) wil en hoe deze optimaal kan worden bediend. Oftewel sport aanbieden op het moment, op de manier, op de locatie en voor de prijs die aansluit bij de doelgroep (Daamen et al. 2013).

2.3 Persoonskenmerken

Ook persoonskenmerken kunnen van invloed zijn op sportparticipatie. De keuze om wel of niet te sporten kan bijvoorbeeld afhangen van iemands geslacht of afkomst. In dit onderdeel wordt gekeken naar de volgende persoonskenmerken: geslacht, leeftijd, etniciteit en opleidingsniveau.

2.3.1 Geslacht

Uit de rapportage sport 2010 blijkt dat er verschillen zitten in de sportdeelname tussen mannen en vrouwen. In de leeftijdsgroep 6 tot 34 jaar ligt de sportdeelname onder mannen gemiddeld zo'n 5% hoger dan de sportdeelname onder vrouwen. In de leeftijdsgroep 35-44 ligt de sportdeelname hoger voor vrouwen, in de groep 45-54 is dit andersom en in de groep 55-64 ligt dit weer hoger voor vrouwen, dit is overigens met minimale verschillen van 3%. In de groep 65+ ligt de sportdeelname nagenoeg gelijk (Breedveld et al. 2010). Kijken we naar de georganiseerde sport dan blijkt de man-vrouw verhouding van het totaal aantal leden van NOC*NSF (1999) ongeveer 2:1 te zijn. Volgens de sporters monitor 2005-2006 van het NOC*NSF en het W.J.H. Mulier Instituut blijkt dat 81% van de bevolking vanaf 6 jaar aan sport doet. Van de mannen vanaf 6 jaar doet 84% aan sport, bij de vrouwen ligt dit percentage op 77% (Breedveld, Elling, Hoekman, Lucassen, & van der Meulen, 2007). Van het aantal mannen dat aan sport doet, doet 56% dit in verenigingsverband. Bij de vrouwen ligt dit percentage op 43% (Hoekman et al. 2007).

2.3.2 Leeftijd

Uit cijfers van de gemeente Utrecht (Sportmonitor, 2008) blijkt dat van de kinderen tussen de 8 en 11 jaar 70% deelneemt aan sport via de sportvereniging. In de leeftijdscategorie tussen de 12 en 17 jaar sport nog maar 58% van Utrechtse jeugd via een sportvereniging. Tussen de 18 en 22 jaar loopt de sportparticipatie via de sportvereniging zelfs terug naar 34%. Ook Breedveld (2006) heeft onderzoek gedaan naar de invloed van leeftijd op sportparticipatie onder jongeren. Breedveld geeft aan dat

kinderen op oudere leeftijd minder sporten. Ook geeft hij aan dat de middelbare schoolleeftijd vaak wordt gezien als de leeftijd waarop jongeren andere interesses ontwikkelen en stoppen met sporten. Aan de sportdeelname van jongeren in de leeftijd van 12-19 jaar is te zien dat deze aan het begin van deze levensfase hoger ligt dan aan het einde.

2.3.3 Etniciteit

De grootste groepen etnische minderheden die in Nederland wonen zijn afkomstig uit de voormalige koloniën, Suriname en Indonesië, en uit landen die aan het eind van de 19^e eeuw de meeste 'gastarbeiders' leverden: Marokko en Turkije. Uit de rapportage sport (2010) blijkt dat allochtone jongeren minder aan sport doen dan hun autochtone leeftijdsgenoten. Voor autochtonen ligt de sportdeelname op 76% van de jongeren, voor Marokkanen ligt dit percentage op 70%, voor Surinaamse jongeren op 67%, voor Antilliaanse jongeren op 74%. Opvallend is dat Turkse jongeren achterblijven met een sportdeelname van 58% (Breedveld et al. 2010). Zowel allochtone mannen als vrouwen zijn minder vaak lid van een sportvereniging dan hun autochtone leeftijd- en seksegenoten. Etnische minderheden sporten daarentegen relatief vaak in sportscholen, zwembaden of zijn 'ongeorganiseerd' actief in de publieke ruimte (parken/pleinen).

2.3.4 Opleidingsniveau

Volgens de rapportage sport van het Sociaal en Cultureel Planbureau en het W.J.H. Mulier Instituut uit 2008 sporten mensen met een hogere opleiding gemiddeld vaker in verenigingsverband dan mensen met een lagere opleiding (Breedveld, Kamphuis & Tiessen-Raaphorst, 2008). Ook blijkt uit onderzoek van Sociaal en Cultureel Planbureau (2006) dat als gekeken wordt naar het opleidingsniveau van de kinderen, een hoger opleidingsniveau samenhangt met een hogere sportdeelname en een hoger aandeel leden van een sportvereniging.

2.4 Aanbod sportvereniging

In dit onderdeel wordt ingezoomd op de sportvereniging en het aanbod van de sportvereniging. Hierbij wordt gekeken naar het traditionele aanbod, de nadelen van het traditionele aanbod en naar het gewenste aanbod.

2.4.1 De sportvereniging

Het primaire doel van de sportvereniging is het realiseren van sportbeoefening voor de eigen leden. Sportverenigingen zijn ontstaan vanuit particulier initiatief en bieden leden de vrijheid om betrekkelijk onafhankelijk van andere maatschappelijke bepalingen voor hun tak van sport gedragsregels op te stellen en onderlinge verhoudingen te regelen. In de Nederlandse sportwereld is de sportvereniging de grootste en wijdst vertakte organisatievorm. Ze zijn uitgegroeid tot instituties met regulerende en normerende functies die de sport als autonome wereld overstijgen (Bottenburg, 2007).

Nederland telde in 2001 een aantal van 29.600 sportverenigingen, mede door fusies was dit aantal in 2008 nog 27.700. De gemiddelde vereniging telt 174 leden, heeft een omzet van 40.000 euro en kent 40 vrijwilligers. In de gemiddelde sportvereniging is 27% jonger dan 18 jaar, 29% tussen de 18 en 45 jaar, 29% tussen de 45 en 65 jaar en 15% 65 jaar of ouder (Van Kalmthout, De Jong & Lucassen, 2009). Alle leeftijdsgroepen zijn vertegenwoordigd in de sportvereniging. Individuele sportverenigingen richten zich vaak op meerdere leeftijdssegmenten. Slechts 18% van de verenigingen doet dit niet en volgt de gemiddelde verdeling van leeftijdscategorieën zoals bovengenoemd. Van de verenigingen is 32% vooral georiënteerd op 45-plussers, 30% richt zich meer

op jeugdleden en een vijfde heeft relatief veel volwassen leden. De verenigingen die gericht zijn op 45-plussers zijn vaak kleine verenigingen en individuele sporten. Verenigingen die zich meer op jeugd richten zijn vaak grotere teamsportverenigingen.

2.4.2 Traditioneel aanbod

Het traditionele aanbod van de sportvereniging bestaat volgens Van Bottenburg (2007) uit vier punten: het beschikbaar stellen van accommodaties, het organiseren van competities, het aanbieden van trainingen en het creëren van gelegenheden voor ontmoeting en gezelschap. Tegenwoordig zijn er meer ondernemingen, stichtingen, brede scholen en evenementenorganisaties die het beoefenen van sport als (kern)activiteit ontwikkelen. Organisatievormen die sportactiviteiten aanbieden worden dus steeds diverser. Van Bottenburg stelt vast dat alle vier de functies van sportverenigingen zowel intern als extern onder druk staan, omdat ze in toenemende mate ook worden aangeboden door commerciële sportaanbieders.

Volgens Van 't Verlaat & Van Kalmthout (2011) vormen competities, toernooien en clubwedstrijden al decennia lang het belangrijkste verenigingsaanbod. Naast dit aanbod organiseren verenigingen ook andere activiteiten voor leden (80% van de verenigingen) en niet leden (70%) van de verenigingen zoals een feestavond, familie toernooien, thema-avonden, opleidingen en geld genererende activiteiten (zoals sponsorlopen).

Volgens Van 't Verlaat & Van Kalmthout (2011) hebben verenigingen vaak een breed aanbod van sport- en nevenactiviteiten voor leden en niet leden. Dit is echter een aanbod wat aansluit bij de een voor de vereniging vertrouwde doelgroep (marktinclusief in plaats van marktexclusief). Hiermee worden geen andere doelgroepen aangesproken.

Niet alle Nederlanders zijn tevreden over de sportvereniging. Uit de sportersmonitor 2012 blijkt dat van de mensen die niet tot weinig sporten 17% zich niet prettig voelt bij de sfeer die op een sportvereniging heerst, 37% is van mening dat je bij een sportvereniging teveel sportieve verplichtingen hebt, 33% vindt dat een sportvereniging teveel is gericht op het leveren van prestaties en 44% van de Nederlanders is van mening dat sportverenigingen zich meer moeten richten op beginners en mensen met beperkte sportieve aanleg (Daamen et al. 2013). Toch hebben veel mensen een positief beeld over de Nederlandse sportvereniging. Van de verenigingssporters heeft 79% een positief beeld over de vereniging, van de sporters (niet in verenigingsverband) heeft 60% een positief beeld over de vereniging en ook van de niet sporters heeft 47% een positief beeld over de sportvereniging (Van Daamen et al. 2013).

2.4.3 Nadelen traditioneel aanbod

Voor verenigingen wordt het steeds moeilijker om leden te binden, het lidmaatschap is zoals eerder aangegeven vluchtiger geworden (Boessenkool, 2011). Naast de sportvereniging zijn er veel andere vormen van sportaanbod. De wensen en voorkeuren van Nederlanders ten aanzien van het beoefenen van sport veranderen. Veel mensen wensen een minder verplichtend sportaanbod (Lucassen, 2011). Ook zijn aan de vraagzijde de (potentiële) sporters kritischer geworden. Ze stellen hogere kwaliteitseisen en verwachten meer dan voorheen een klantgerichte houding en individueel maatwerk. Ze zijn niet meer tevreden met traditionele verenigingsaanbod. De wens is een grotere verscheidenheid aan sport- en bewegingsactiviteiten, waarvan gebruik kan worden gemaakt als het hen uitkomt (Bottenburg, Van 't Hof & Oldenboom, 2011).

De snelle veranderingen op het gebied van vraag en aanbod in de sport verlopen niet zonder problemen. Er is sprake van diverse ontwikkelingen die de positie van de sport bedreigen. De individualisering van de Nederlandse sporter, het consumptieve gedrag van het moderne verenigingslid en de opkomst van commerciële sportaanbieders. Ook blijft het sportaanbod erg achter bij de vraag en sluit het vaak onvoldoende aan bij de belevingswereld van jongeren en ouderen (Boessenkool, Waardenburg & Lucassen, 2011).

Uit de gegevens van de sportersmonitor 2005-2006 van het W.J.H. Mulier Instituut blijkt dat volgens sporters de meeste nadelige aspecten van sporten in verenigingsverband zijn: een te hoge contributie, teveel prestatie- en wedstrijdsport, het kost te veel tijd en trainingen en wedstrijden zijn op ongeschikte dagen en tijden. Ook blijkt uit de sportersmonitor dat de meerderheid van de 'commerciële' sporters en ongebonden sporters van mening is dat verenigingsport te duur is, te veel regels en verplichtingen kent, te veel tijd kost, en plaats vindt op ongeschikte tijden. Deze nadelen worden ook door jongeren onderschreven.

2.4.4 Gewenst aanbod

Uit literatuuronderzoek en het gesprek met Cor Jansen blijkt dat jongeren in de doelgroep van 12-18 jaar andere wensen hebben ten aanzien van het sportaanbod. Een van de eerste punten die naar voren is gekomen is dat mensen op een minder verplichtende manier aan sport willen doen. Dit blijkt ook uit de sportersmonitor 2012 waarin wordt beschreven dat er een grote wens is naar flexibele vormen van lidmaatschap (Daamen et al. 2013). Dit minder verplichtend vertaalt zich er bijvoorbeeld in dat leden minder gebonden willen zijn aan competitie- en clubverplichtingen. Ook kan hier gedacht worden aan flexibele lidmaatschap- en contributievormen. Volgens Van Kalmthout (2009) blijkt 36% van de verenigingen dit niet actief te doen en 44% slecht beperkt actief. Ook uit de sportersmonitor 2012 (Daamen et al.) blijkt dat potentiële sporters graag meer flexibele vormen van lidmaatschap willen. Hierbij kan worden gedacht aan 'strippenkaarten' bij een vereniging, een 'kwartaalabonnement' en meerdere sporten en verenigingen op één lidmaatschap.

De sportersmonitor 2012 van het NOC*NSF laat zien dat er een verband bestaat tussen sociaal economische status en het lidmaatschap bij een sportvereniging. Mensen met een lagere sociaal economische status zijn minder vaak lid bij een sportvereniging (Daamen et al. 2013). Verenigingen zouden hier met hun contributievormen rekening mee kunnen houden.

Als tweede punt is een gedifferentieerd sportaanbod van belang. Uit de sportersmonitor 2012 van het NOC*NSF blijkt dat 22% van de groep 12-18 jaar een meer flexibeler sportaanbod wenst, waarbij ze kunnen sporten op tijden dat het hen uitkomt (Daamen et al. 2013). Vanaf 15 jaar mogen jongeren in Nederland werken. Het kan zijn dat een bijbaan op zaterdag dan belangrijker wordt dan een competitiewedstrijd. Volgens Cor Jansen kan een oplossing hiervoor zijn om ook competitie op vrijdagavond of op zondag aan te bieden.

Ook is het van belang voor het aanbod van de sportvereniging dat er naast reguliere activiteiten (trainingen en competitie) ook nevenactiviteiten georganiseerd worden. Voor zowel competitiesporters als recreatiesporters dient er een gepast aanbod te zijn. Volgens Lucassen (2011) is 5% van de sportverenigingen zeer actief met het introduceren van nieuwe sport- en spelactiviteiten, 44% is beperkt actief en 37% is niet actief. Ook is het van belang dat er nevenactiviteiten worden georganiseerde gericht op de doelgroep 12-18 jaar. Hierbij kan worden gedacht aan feesten, kampen of spelletjesavonden. Hierbij is het belangrijk dat de jeugd wordt

gevraagd om mee te denken over de activiteiten en mee te helpen met organiseren (Sportservciedesk, z.d.).

Uit meerdere onderzoeken (Sportersmonitor 2008; Sportaanbiedersmonitor NOC*NSF, 2012) blijkt dat het sociale aspect van sport erg belangrijk wordt gevonden. Uit onderzoek van Luijpers (2004) blijkt dat ook in de doelgroep 12-18 jaar veel ruimte moet worden gegeven aan het sociale aspect van sport. In deze fase is het van belang dat er naast het reguliere aanbod (trainingen en competitie) ook ruimte is voor sociale activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan een feestavond, teamuitjes of een 3^e helft in de kantine.

Verder is de school een mogelijkheid voor de vereniging om haar sport onder de aandacht van jongeren van 12-18 jaar te brengen. De vakleerkracht biedt de doelgroep mogelijkheden te (leren) bewegen en kennis te maken met legio sporten en andere bewegingsactiviteiten. Gestimuleerd door de vakleerkracht op school is het vervolgens mogelijk dat de kinderen lid worden van een sportvereniging in de buurt (Boessenkool & Steemers, 2011). Cor Jansen geeft aan dat de sportverenigingen trainingen of clinics kunnen verzorgen na schooltijd op school in plaats van in de avond. Dit sluit aan bij een gedifferentieerd sportaanbod.

2.5 Functioneren sportvereniging

In deze paragraaf wordt gekeken naar de aspecten die van belang zijn voor het functioneren van de sportvereniging. Eerst worden de verschillende perspectieven waar vanuit de sportvereniging kan handelen beschreven. Daarna wordt er ingezoomd op de belangrijke kenmerken van de sportvereniging.

2.5.1 Perspectieven

Uit onderzoek van Boessenkool, Waardenburg en Lucassen (2011) blijkt dat er drie verschillende perspectieven zijn van waaruit sportverenigingen handelen. Sportverenigingen bestaan in principe om met elkaar en voor elkaar sport te organiseren. Onder druk van overheid en commercie zijn ze ook steeds meer publiek dienstverleners en marktpartijen geworden. In plaats van het doel wordt hiermee sport het middel. Uit onderzoek van Boessenkool, Waardenburg en Lucassen (2011) blijkt dat er drie verschillende perspectieven zijn van waaruit sportverenigingen handelen. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit nooit helemaal zwart wit is. Er kunnen meerdere perspectieven naast elkaar bestaan binnen dezelfde vereniging. Voor het onderzoek is het relevant welk perspectief voor jongeren van 12-18 jaar het meest aantrekkelijk is.

Verenigingsperspectief

In het verenigingsperspectief staat de passie centraal. In dit perspectief is de basis van de vereniging gevormd vanuit de passie en het plezier van vrijwilligers. Mensen sluiten zich vrijwillig aan bij de vereniging en verrichten (meestal) vrijwillig diensten voor andere leden. Het vrijwillige karakter maakt de vereniging speciaal ten opzichte van andere organisatievormen. De vrijwillige betrokkenheid is de waarde die centraal staat bij het handelen binnen de vereniging (Boessenkool et al. 2011).

Beleidsperspectief

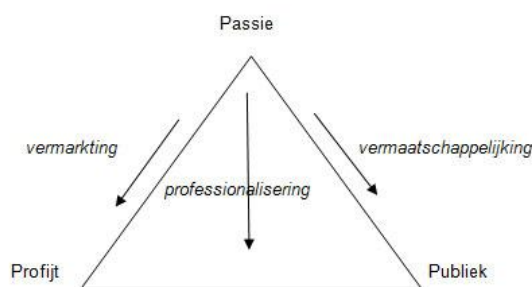
In het beleidsperspectief staat het publiek belang centraal. In dit perspectief wordt de sportvereniging gezien als een beleidsinstrument. De sportvereniging en haar vrijwilligers worden gezien als een instrument om maatschappelijke problemen en vraagstukken op te lossen. Hierbij kan

worden gedacht aan het verbeteren van de gezondheid of het verhogen van sportdeelname (Boessenkool et al. 2011).

Marktperspectief

In het marktperspectief staat het profijt centraal. Het uitgangspunt is dat de sportvereniging zich aan dient te passen aan de veranderende marktomgeving. Een marktgerichte vereniging heeft een missie, visie, doelstellingen en strategieën met betrekking tot product, doelgroep, prijs, plaats, promotie en planning. Een marktgerichte vereniging probeert in te spelen op de wensen en behoeften van de klant (Boessenkool et al. 2011).

Zoals benoemd in paragraaf 2.4.3 zijn aan de vraagzijde de (potentiële) sporters kritischer geworden. Ze stellen meer kwaliteitseisen. Ze verwachten meer dan voorheen een klantgerichte houding en individueel maatwerk. Hierom is het aannemelijk dat voor zowel leden als ex leden het marktperspectief van de vereniging het meeste aantrekkelijk is.

Figuur 3: Oriëntatierichtingen binnen sportverenigingen (Boessenkool et al. 2011).

2.5.2 Kenmerken sportvereniging

In deze paragraaf worden enkele kenmerken beschreven die bepalend zijn voor het functioneren en de kwaliteit van de sportvereniging. De kenmerken zijn geselecteerd aan de hand van Verenigingsmonitor 2008 (Van Kalmthout, de Jong & Lucassen, 2009), vitaliteit sportverenigingen van het W.J.H Mulier Instituut (Van Kalmthout & Romijn, 2012) en de J-score van de sportservicedesk. De geselecteerde kenmerken zijn: strategie en beleid, cultuur en sfeer, organisatie en kader en accommodatie.

Strategie en beleid

De sportvereniging die jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar aan zich wil binden dient in haar strategie en beleid rekening te houden met deze doelgroep. De sportvereniging met een uitgewerkt(e) strategie en beleid is in staat haar leden te bedienen en zich aan te passen aan een veranderende omgeving (Boessenkool et al. 2011). Aan de hand van een uitgewerkt(e) strategie en beleid waarborgt de sportvereniging de continuïteit van de vereniging op de korte en lange termijn (Romijn & Van Kalmthout, 2012). Een aantal belangrijke punten waar de vereniging op moet letten als het op strategie en beleid aankomt is:

- De vereniging heeft een beleidsplan met visie op de toekomst;
- De vereniging heeft een missie, visie en doelstellingen waar leden en bestuur achter staan;
- De vereniging heeft een jaarplan/planning;
- De functies, taken en verantwoordelijkheden zijn voor iedereen helder;
- Er is een goede samenwerking tussen bestuur, commissies, vrijwilligers en andere betrokkenen;

- Het bestuur is goed op de hoogte en weet wat er leeft onder haar leden;
- De vereniging is bekend en heeft een goed imago bij buurtbewoners (Van Kalmthout & Romijn, 2012; Van Kalmthout et al. 2009, Sportservicedesk, z.d.).

Cultuur en Sfeer

Voor jongeren in de sportvereniging is het van belang dat er een prettige sfeer en cultuur heerst binnen de vereniging. Het is aan het bestuur en het kader van de vereniging om deze sfeer te waarborgen. Wanneer jongeren zich thuis voelen binnen een vereniging zullen ze eerder geneigd zijn om lid te blijven. Uit de J-score (z.d.) van de Sportservicedesk blijkt de volgende aspecten belangrijk worden gevonden voor de sfeer en cultuur binnen de vereniging. (De J-score is een test die meet hoe toegankelijk en aantrekkelijk de vereniging is voor haar jeugdleden).

- Jeugdleden komen graag op de vereniging, ook als zij niet hoeven te sporten;
- In vergelijking met andere sportverenigingen doet de club veel voor de jeugd;
- Op gezette tijden mag de jeugd eigen muziek draaien in de kantine;
- Er zijn voorzieningen voor jeugd op de vereniging (tafeltennistafel, pooltafel, speelplaats en/of Playstation/Xbox enz.);
- De jeugd wordt betrokken bij keuze van deze voorzieningen en/of bij de inrichting van (een deel van) de kantine;
- Het clubblad/website/social media is ook aantrekkelijk voor jeugdleden;
- Er is goed contact tussen jeugdleden en de jeugdcommissie/ jeugdtrainers en dergelijke;
- Er wordt rekening gehouden met de mening en de ideeën van jeugdleden (Sportservicedesk, 2009).

Organisatie en Kader

Voor jongeren binnen de sportvereniging is het van belang dat er organisatorisch voldoende voor hun geregeld is en dat er voldoende en goed kader aanwezig is voor hun begeleiding. Voor het functioneren van sportverenigingen is kader van cruciaal belang. De kaderleden besturen de club en maken het activiteitsaanbod binnen de vereniging mogelijk (Van Kalmthout et al. 2009). Een aantal belangrijke punten waar de vereniging op moet letten als het op organisatie en kader aankomt is:

- De vereniging heeft voldoende vrijwilligers en kader;
- De vereniging heeft gediplomeerde trainers en coaches;
- Er is voldoende afstemming en samenwerking tussen bestuur, commissies en trainers;
- De functies taken en verantwoordelijkheden zijn voor iedereen helder;
- De vereniging heeft voldoende kader voor: bar/kantine, beheer accommodatie, arbitrage, webbeheer, organisatie wedstrijden en toernooien en evenementen, en beheer en onderhoud van materiaal;
- De vereniging heeft een jeugdcommissie en jeugdbestuur;
- Er zitten jongeren uit de groep 12-18 jaar in de jeugdcommissie/jeugdbestuur of andere commissies. Het voelt meer als hun vereniging, wat leidt tot betrokkenheid;
- Er wordt niet alleen gesproken over, maar ook gepraat met jeugdleden;
- De mening van jeugdleden telt even zwaar als die van senior leden;
- Jeugdleden weten bij wie ze terecht kunnen met vragen of opmerkingen;
- Jeugdtrainers en begeleiders zijn voldoende opgeleid en hebben regelmatig onderling overleg;
- Jeugdtrainers en begeleiders zitten op één lijn wat betreft ideeën over jeugdsport.

Accommodatie

Accommodaties zijn een voorwaarde voor sportverenigingen om haar sport aan te kunnen bieden (Van Kalmthout & Romijn, 2012). Om jongeren uit de doelgroep 12-18 jaar en leden in het algemeen aan de vereniging te binden dient de vereniging over een goede accommodatie te beschikken. De accommodatie bepaalt uiteindelijk de uitstraling van je hele vereniging en is dus een belangrijk onderdeel van je club (Bool, 2008). Goede sportaccommodaties vormen de basis voor de kwaliteit van het sportaanbod (Van Kalmthout et al. 2009). De volgende punten zijn van belang voor een goede accommodatie:

- De vereniging heeft voldoende beschikbare uren op de accommodatie;
- De vereniging heeft flexibele openingstijden van de accommodatie;
- De accommodatie is in goede staat;
- De huur, het onderhoud, beheer en exploitatie van de accommodatie verlopen naar wens;
- De accommodatie is goed bereikbaar;
- De accommodatie is voldoende beschikbaar;
- De accommodatie is sociaal veilig;
- De accommodatie is betaalbaar.

2.6 Motieven

In deze paragraaf wordt gekeken naar de motieven om wel of niet deel te nemen aan (georganiseerde) sport. Hierbij wordt vooral gekeken naar motieven van jongeren van 12 tot en met 18 jaar om wel of niet te sporten.

2.6.1 Motivatietypen

Motivatie speelt een belangrijke rol in de keuze van jongeren om wel of niet te sporten. Motivatie is immers de kracht die er binnen in mensen voor zorgt dat bepaald gedrag ontstaat. Een algemeen geaccepteerde definitie van motivatie is dat het de factoren weergeeft die worden gebruikt om interne en/of externe krachten te beschrijven die leiden tot de initiatie, richting, intensiteit en volharding van het gedrag. Dus, motivatie leidt tot gedrag (Vallerand, 2004). Een van de moeilijkheden waar men tegen aan loopt bij het definiëren van motivatie is dat het niet direct waarneembaar is. Een strategie om motivatie te definiëren is door te kijken naar het gedrag en daar uit af te leiden of iemand wel of niet gemotiveerd is. Er zijn drie verschillende soorten motivatie waardoor gedrag kan worden beïnvloed te weten: intrinsieke motivatie, extrinsieke motivatie en amotivatie (Vallerand, 2004).

Intrinsieke motivatie

Intrinsieke motivatie betekent dat men gedrag vertoont omdat men hier plezier en voldoening uithaalt. Het individu vertoont bepaald gedrag omdat hij/zij dit als prettig ervaart. Er zijn drie verschillende vormen van intrinsieke motivatie. Ten eerste intrinsieke motivatie om te weten: deelnemen aan een activiteit vanwege het plezier om te leren. Als tweede intrinsieke motivatie om iets te bereiken: deelnemen aan een activiteit om jezelf te verbeteren. Tot slot is er intrinsieke motivatie om stimulatie te ervaren: deelnemen aan een activiteit vanwege het esthetische gevoel, plezier en spanning die dit oplevert (Vallerand, 2004).

Extrinsieke motivatie

Extrinsieke motivatie betekent dat mensen niet deelnemen aan een activiteit vanwege het plezier dat dit oplevert maar vanwege een bepaalde vorm van beloning die los van de activiteit zelf staat.

Bijvoorbeeld een atleet die deelneemt aan de Olympische Spelen vanwege de te behalen medaille en de roem (Vallerand, 2004). Volgens Deci en Ryan (2007) zijn er vier vormen van extrinsieke motivatie te onderscheiden. Van het laagste tot hoogste niveau van zelfbeschikking zijn dit:

- Extern gereguleerde motivatie: Hier wordt men gemotiveerd vanwege het vooruitzicht naar bepaalde beloningen of straffen. Bijvoorbeeld een bonus of een wedstrijd niet op de reservebank willen zitten.
- Geïntrojecteerde gereguleerde motivatie: Hier wordt men gemotiveerd door interne beloningen of straffen, bijvoorbeeld, angst, schuldgevoelens of trots.
- Geïdentificeerde gereguleerde motivatie: Hier wordt men gemotiveerd gedrag te vertonen omdat hij/zij dit gedrag (vanuit eigen normen en waarden) belangrijk vindt. Iemand gaat bijvoorbeeld trainen omdat hij/zij dit belangrijk vindt.
- Geïntegreerde gereguleerde motivatie: Hier wordt men gemotiveerd gedrag te vertonen omdat hij/zij vanuit dit vanuit de eigen normen en waarden en de normen en waarden heersend in setting waar het gedrag plaats zich afspeelt belangrijk vindt. Een verschil met intrinsieke motivatie is dat het bij deze vorm van motivatie nog steeds om het te bereiken doel gaat (Deci & Ryan, 2007).

Amotivatie

Tot slot hebben psychologen het ook over het bestaan van amotivatie. Dit betekent dat het doel en intentie in het gedrag van een individu ontbreekt. Er kan worden gesproken van amotivatie wanneer een individu bij bepaald gedrag gevoelens van incompetentie en afname van motivatie ervaart. Er is bijvoorbeeld sprake van amotivatie wanneer iemand zich afvraagt of hij/zij deelname aan sport nog wel de moeite waard vindt (Vallerand, 2004). Amotivatie betekent ook wel relatieve afwezigheid van motivatie.

2.6.2 Motieven om te sporten

Mensen hebben verschillende motieven om deel te nemen aan sport. De motieven van al degenen die in de sportwereld participeren gaan echter verder dan het intrinsieke genot dat zij aan sport beleven. Ook de mogelijkheid die sport biedt voor lichamelijke beweging, verbetering van gezondheid en fitheid en het leggen van contacten met anderen wordt door veel mensen als reden van sportbeoefening genoemd (Bottenburg & Schuyt, 1996).

Volgens de sportersmonitor 2008 van het Mulier Instituut (Van den Dool, Elling & Hoekman, 2009) zijn volgens sporters de drie belangrijkste motieven om deel te nemen aan sport 'lichaamsbeweging' (70%), 'leuke activiteit' (64%) en 'opbouw conditie' (49%). Voor kinderen en jongeren (18 -) zijn de belangrijkste motieven om deel te nemen aan sport 'leuke activiteit/plezier' (85%), 'lichaamsbeweging' (73%), 'gezelligheid' (55%) en 'opbouw conditie' (52%).

Uit de rapportage sport (2010) van het NOC*NSF blijkt dat de drie belangrijkste motieven voor sportdeelname van jongeren van 12-17 jaar zijn: plezier (74%), gezondheid (68%) en gezelligheid (62%). Naarmate deze doelgroep langer deelneemt aan sport worden deze motieven belangrijker, dit geldt voornamelijk voor het sociale motief 'gezelligheid' (Breedveld, De Haan, Tiessen-Raaphorst & Verbeek, 2010). Verder blijkt uit de rapportage sport (Breedveld et al. 2010) dat voor 51% van de verenigingssporters tussen de 10-15 jaar 'spanning en avontuur' een belangrijk motief is om deel te nemen aan sport. Ook geldt voor 28% van de 10-15 jarige 'aanzien' als een motief om te sporten via de vereniging.

Naast bovengenoemde motieven blijkt uit onderzoek van Frelief & Janssens (2007) dat een ander motief voor sportdeelname het leermotief is. Bijvoorbeeld het verbeteren van vaardigheden, beter worden en het bereiken van doelen.

2.6.3 Motieven om niet sporten

Eveneens als motieven om te sporten bestaan er ook motieven om niet te sporten of te stoppen met sporten. Volgens de sportersmonitor 2008 van het Mulier Instituut is de belangrijkste reden voor jongeren van 13-18 jaar om te stoppen met sporten dat men de sport niet meer leuk vindt (26%). Voor 22% van de jongeren van 13-18 jaar is de combinatie met werk en studie teveel. Ook 12% van de jongeren geeft aan te stoppen met een sport omdat ze een andere sport hebben gekozen. Tot slot geeft 10% van deze groep aan dat ze stoppen omdat de mensen met wie ze sportten ook stopten (Van den Dool et al. 2009).

Motieven om niet te sporten voor de groep van 5-20 jaar zijn volgens de sportersmonitor 2008 'andere bezigheden zijn leuker' (29%), 'heeft voldoende beweging' (27%), 'te duur' (24%), 'geen tijd vanwege werk/gezin' (21%), 'eigenlijk onbekend, gewoon geen gewoonte' (17%) en tot slot (16%) 'weet niet welke sport past' (Van den Dool et al. 2009). Deze motieven komen terug in de sportersmonitor 2012. Ook komt volgens de sportersmonitor 2012 daarbij dat deze groep aangeeft de begeleiding niet goed/leuk te vinden en dat de combinatie met sport en school teveel werd (Daamen et al. 2013). Ook geven jongeren vaak aan de sport niet of minder leuk te vinden (39%) en dat de sport te duur werd (29%).

Dezelfde motieven komen terug in de rapportage sport (2010) van het NOC*NSF. Hieruit blijkt dat de drie belangrijkste motieven om niet te sporten van jongeren van 12-17 jaar zijn: voldoende lichaamsbeweging (38%), voorkeur voor andere vrijetijdsbezigheden (29%) en te duur (23%).

Uit de rapportage jeugd van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2003) blijkt dat het stoppen met sporten wordt veroorzaakt door 'veranderende interesses', 'veranderende school- of werksituatie', 'men vindt de sport niet leuk meer', 'school/studie of bijbaan dwingt tot stoppen'. Daarnaast zijn motieven die vaak genoemd worden 'saaie club', 'te duur', 'geen leuk aanbod', 'te verplichtend', 'ontevreden over trainers' en 'te prestatiegericht'. Ook deze motieven komen deels overeen met de bovengenoemde motieven uit de sportersmonitor (2008, 2012) en de rapportage sport (2010).

2.6.4 Motieven om (niet) te sporten in verenigingsverband

De motieven om (niet) te sporten kunnen anders zijn dan de motieven om (niet) te sporten in verenigingsverband. Leden van een sportvereniging onderscheiden zich vooral van niet-leden doordat zij meer prestatiegericht en competitiever zijn en vaker nieuwe vaardigheden willen leren. Ook de sociale contacten en gezelligheid noemen verenigingsleden in vergelijking met niet-leden duidelijk vaker (Van den Dool et al. 2009).

Sommige mensen sporten juist liever niet in verenigingsverband. Volgens de sportersmonitor 2008 kan dat verschillende oorzaken hebben. Bij de stelling dat 'sportverenigingen teveel gericht zijn op wedstrijd en prestatiesport' gaf 31% van de ondervraagden aan het hiermee eens te zijn, 46% is het hier enigszins mee eens. Met de stelling 'sportverenigingen zijn te weinig ingesteld op mensen met beperkte sportieve aanleg' gaf 30% van de ondervraagden aan het hiermee eens te zijn, 48% is het hier enigszins mee eens. Ook bij de stelling 'bij sportverenigingen heb je te veel regels en verplichtingen' gaf 23% aan het hiermee eens te zijn, 46% was het hier enigszins mee eens. Bij de

stelling 'sportverenigingen kennen te beperkte trainingsmogelijkheden (dagen/tijden)' gaf 19% aan het hiermee eens te zijn en 51% het gedeeltelijk eens. Bij de stelling 'sporten bij een sportvereniging kost te veel tijd' is 18% van de ondervraagden het eens en 45% van de ondervraagden het enigszins mee eens (Van den Dool et al. 2009).

Ook is naar voren gekomen uit de sportersmonitor 2008 dat een derde van de intensieve sporters hun sport wel zou willen beoefenen via een sportvereniging in plaats van in commercieel verband, school, bedrijfssport of ongeorganiseerde sport. Opvallend is dat veel jongeren in de leeftijd van 16 tot 20 jaar nog wel willen overstappen naar een vereniging (42%). De mensen die interesse hebben in een lidmaatschap van een sportvereniging, hebben doorgaans betere sociale contacten via de sport dan zonder deze intentie (Van den Dool, 2009).

2.6.5 Type sporters en motivatie

Volgens de sportermonitor 2012 kunnen alle Nederlanders worden onderverdeeld in vier typen (niet) sporters. Deze hebben verschillende motieven om wel of niet te sporten. (Daamen et al. 2009).

Regelmatige sporter:

- Sport omdat hij/zij graag wil winnen;
- Sport om te laten zien hoe goed hij/zij is;
- Sport om vrienden te zien;
- Sport om mensen te leren kennen;
- Wil graag sporten met vrienden of familie;
- Wil graag een trainer of coach waar hij/zij veel aan heeft.

Af en toe sporter:

- Sport voor conditie;
- Sport voor gezondheid;
- Sport om er goed uit te zien;
- Sport voor plezier;
- Sport om uit dagelijkse sleur te komen;
- Sport omdat het een goed gevoel geeft;
- Sport om batterij op te laden;
- Sport om af te vallen;
- Sport om in ritme te blijven;
- Sport om minder eenzaam te zijn.

Bewuste niet sporter:

- Sport kost te veel tijd;
- Sporten doe ik met tegenzin;
- Sport zorgt dat ik geen tijd heb voor andere leuke dingen;
- Sport kost veel geld;
- Voor sport moet ik te ver reizen;
- Door sport heb ik minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn;
- Ik voel me ongemakkelijk als ik sport, ik ken er niemand;
- Ik ben de enige uit mijn sociale omgeving die sport

Lotgenoten:

- Sport niet omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam;
- Sport niet omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn slechte motoriek;
- Sport niet omdat ik me schaam voor mijn lichaam;
- Sport niet omdat ik dan word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen;
- Ik sport liever niet in clubverband;
- Ik sport het liefst individueel en niet in een groep.

2.7 Conclusie

In de conclusie van het theoretisch kader wordt antwoord gegeven op de theoretische vraagstelling. Er worden enkele hypothesen geformuleerd en tot slot wordt het definitief conceptueel model weergegeven. De eerder opgestelde theoretische vraag luidt als volgt:

Wat is er vanuit de literatuur en vooronderzoek bekend over de invloed van persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

2.7.1 Conclusie

Er kan worden geconcludeerd dat persoonskenmerken van invloed zijn op sportparticipatie onder jongeren van 12-18 jaar. In de doelgroep ligt de sportparticipatie hoger onder jongens dan onder meisjes, ook in de georganiseerde sport. Ook sporten 12-18 jarigen naarmate ze ouder worden steeds minder, ook dit geldt voor de georganiseerde sport. Autochtonen sporten meer dan allochtonen, ook dit is terug te zien in het ledenbestand van de sportvereniging. Jongeren van 12-18 jaar met een lagere opleiding sporten minder vaak dan hun hoger opgeleide leeftijdsgenoten, dit geldt eveneens voor de georganiseerde sport.

Met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging kan worden geconcludeerd dat het aanbod van invloed is op sportparticipatie en dat het aanbod niet altijd voldoende aansluit op de vraag van de (potentiële) sporters. Er kan worden geconstateerd dat mensen op een minder verplichtende manier aan sport willen doen. Volgens (potentiële) sporters kan dit het best worden gedaan door flexibele lidmaatschap- en contributievormen. Ook is voor enkelen de verenigingssport te duur. Verder dient er in de vereniging veel aandacht te zijn voor het sociale aspect.

Het functioneren van de sportvereniging is van invloed op het binden van jongeren aan de vereniging. De verschillende perspectieven van waaruit de vereniging kan opereren zijn het verenigingsperspectief, beleidsperspectief en het marktperspectief. Het is aannemelijk dat het jonge verenigingslid dat een klantgerichte houding en individueel maatwerk verwacht voorkeur heeft voor het marktperspectief. Ook zijn er enkele kenmerken: strategie & beleid, cultuur & sfeer, organisatie & kader en accommodatie van belang voor het functioneren van de sportvereniging. Bovenstaande kenmerken van het functioneren van de sportvereniging zijn uitgewerkt in meerdere punten welke mogelijk van invloed zijn op de sportparticipatie van jongeren van 12-18 jaar.

Motivatatie is van invloed op het wel of niet sporten in verenigingsverband door jongeren. Of jongeren wel of niet sporten kan beïnvloed worden door intrinsieke motivatie (plezier of voldoening uit het sporten zelf), extrinsieke motivatie (bepaalde vorm van beloning los van de activiteit zelf) of amotivatatie (het doel en intentie van het gedrag ontbreekt). De groep 12-18 jarigen kent verschillende

motieven om wel of niet deel te nemen aan sport welke uiteenlopen van (wel sporten) 'gezelligheid' tot (niet sporten) 'vrienden stopten ook'. Ook zijn er verschillende motieven om wel of niet te sporten in verenigingsverband. Dit loopt uiteen van (niet) 'teveel wedstrijd- en prestatiegericht' tot (wel) 'sociale contacten/gezelligheid'. Het NOC*NSF onderscheidt vier type sporters: regelmatige sporters, af en toe sporters, bewust niet sporters en lotgenoten, elk type kent verschillende motieven wel of niet te sporten.

Er kan worden geconcludeerd dat zowel persoonskenmerken, het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en motieven om te sporten van invloed zijn op de sportparticipatie onder jongeren van 12-18 jaar. In het empirisch onderzoek wordt gekeken naar de feitelijke situatie omtrent het verband tussen persoonskenmerken, aanbod, functioneren, motieven en sportparticipatie. Aan de hand van het theoretisch kader zijn enkele hypothesen opgesteld welke zijn terug te vinden in de volgende paragraaf. In paragraaf 2.7.3 vindt u het definitief conceptueel model wat het verband tussen de variabele schematisch weergeeft. Aan de hand van dit model en het theoretisch kader is een meetinstrument opgesteld (bijlage II) waarmee het empirisch onderzoek kan worden uitgevoerd.

2.7.2 Hypothesen

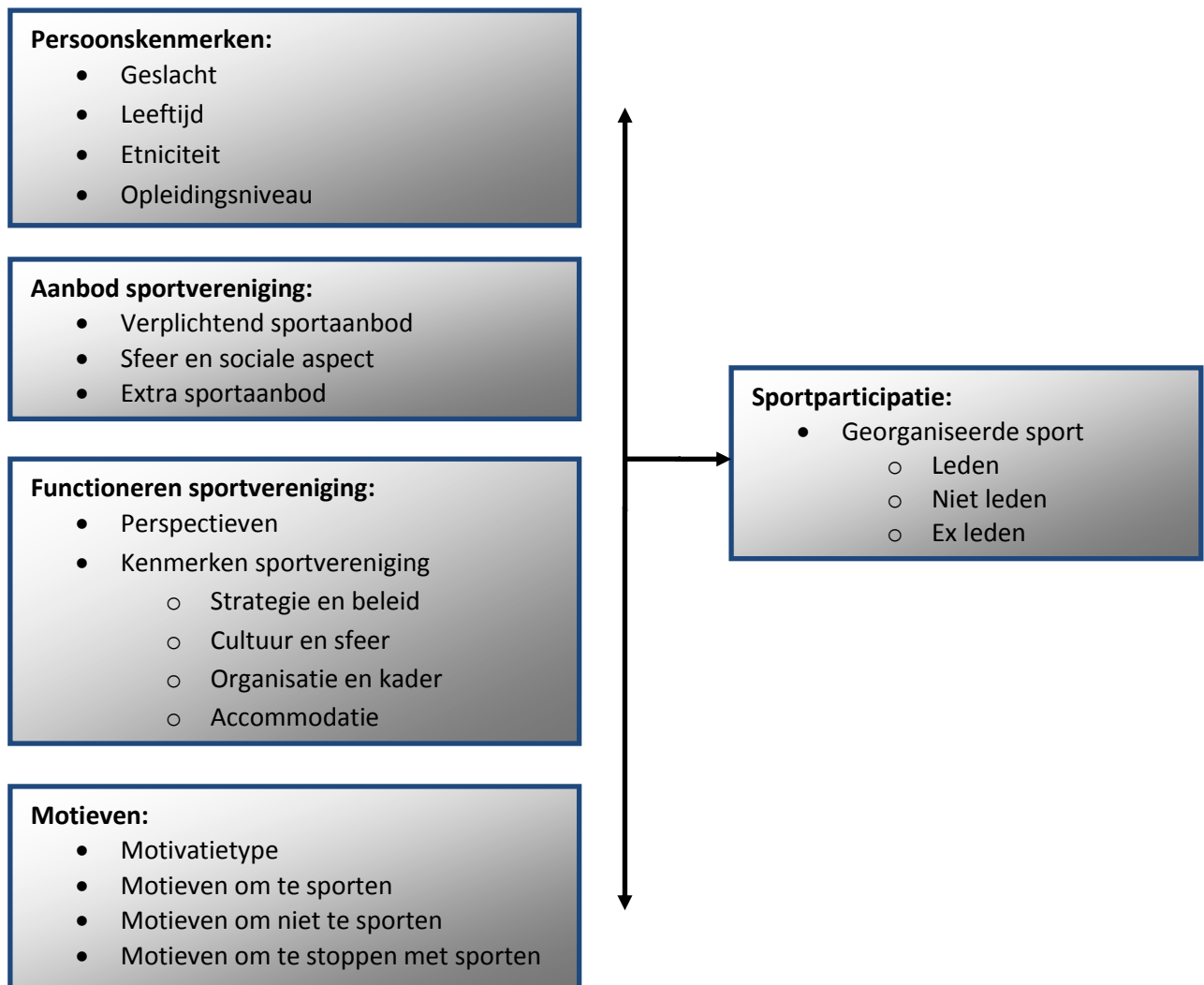
Aan de hand van de bevindingen uit het theoretisch kader zijn er enkele hypothesen opgesteld. Deze hypothesen zijn een voorspelling van de uitkomsten van het empirisch onderzoek. De hypothesen zijn geformuleerd voor het mogelijke verband tussen persoonskenmerken, aanbod en functioneren van de sportvereniging, motivatie en sportparticipatie onder jongeren. Naar aanleiding van de opgedane inzichten uit de theorie zijn de volgende hypothesen opgesteld.

- H1:** De sportparticipatie in de georganiseerde sport ligt in de doelgroep 12-18 jaar hoger onder mannen dan onder vrouwen, hoger onder 12 jarigen dan onder 18 jarigen, hoger onder autochtonen dan onder allochtonen en hoger onder hoger opgeleiden dan onder lager opgeleiden.
- H2:** Leden waarderen het 'zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden.
- H3:** Leden waarderen het 'alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden.
- H4:** Leden waarderen 'cultuur en sfeer' hoger dan ex leden.
- H5:** Leden waarderen 'gezelligheid staat voorop' hoger dan ex leden.
- H6:** Leden waarderen 'jeugdleden mogen mee helpen bij het organiseren van activiteiten' hoger dan ex leden.
- H7:** De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om te sporten bij een sportvereniging zijn: lichaamsbeweging, plezier en gezondheid.
- H8:** De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om niet te sporten bij een sportvereniging zijn: ik heb al voldoende lichaamsbeweging, andere dingen zijn leuker en de combinatie met werk of school is teveel.

H9: De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om te stoppen sporten bij een sportvereniging zijn: niet leuk meer, de combinatie met werk of studie is teveel en vrienden stopten ook met sporten.

2.7.3 Definitief conceptueel model

Aan de hand van het theoretisch kader is het volgende definitief conceptueel model opgesteld. Dit is een schematisch weergave van de mogelijke invloed van de onafhankelijke variabelen (linker zijde) op de afhankelijke variabele (rechter zijde). Aan de hand van het definitief conceptueel model is een meetinstrument (bijlage II) opgesteld waarmee het empirisch onderzoek is uitgevoerd.

Figuur 4: Definitief conceptueel model (Verschuren & Doorewaard, 2005).

3. Methode

In de methode van het onderzoek wordt beschreven wat voor type onderzoek er is uitgevoerd. Er wordt beschreven over welke populatie het onderzoek uitspraken doet, op welke wijze de steekproef is geselecteerd en hoe groot de steekproef is. Daaropvolgend wordt de methode van dataverzameling beschreven. De onderzoeksprocedure wordt beschreven en tot slot wordt er besproken op welke manier de data zijn geanalyseerd.

3.1 Type onderzoek

Het onderzoek heeft als doel het doen van aanbevelingen voor het verhogen van sportparticipatie, hiermee is sprake van praktijkgericht onderzoek. Het onderzoek dient een bijdrage te leveren aan het oplossen van een probleem. Veder valt dit onderzoek in te delen als een verklarend onderzoek. Er wordt onderzoek gedaan naar waarom er iets gebeurt, de relaties tussen verschillende variabelen dienen te worden vastgesteld (Verschuren & Doorewaard, 2005). De gekozen onderzoeksstrategie is een survey onderzoek. Dit is een onderzoeksstrategie waarbij kwantitatieve data worden verzameld. Door middel van kwantitatief onderzoek kunnen er oorzakelijke verbanden worden gevonden (Gratton, Jones & Robinson, 2011). Het onderzoek dat is cross-sectioneel. Er wordt op één tijdstip data verzameld onder de verschillende onderzoekseenheden. Aan de hand van de uitkomsten van het survey onderzoek wordt mogelijk antwoord gegeven op de empirische vraagstelling:

Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

3.2 Onderzoekspopulatie en steekproef

De onderzoekspopulatie voor het onderzoek zijn jongeren van 12-18 jaar (leden, niet leden en ex leden van sportverenigingen) uit de Utrechtse wijk Overvecht. Uit de Utrechtse buurtmonitor is gebleken dat de totale sportparticipatie in de wijk Overvecht met 51,8% het laagste ligt van alle Utrechtse wijken. Ook het ledenpercentage ligt met 10,8% het laagst van heel Utrecht. Van de inwoners van Overvecht is 44,3% autochtoon, 9% westerse allochtoon en 46,6% is niet westerse allochtoon. Van de inwoners heeft 23,3% een Marokkaanse achtergrond, 9,2% een Turkse achtergrond, 5,0% een Surinaams/Antilliaanse achtergrond en 9,1% een overige (niet westerse) achtergrond. Ook kan worden opgemerkt dat het besteedbaar inkomen per huishouden in Overvecht lager ligt dan in de rest van Utrecht. Het aantal inwoners van 12-18 jaar (de onderzoekspopulatie) in Overvecht ligt op 2.300 (WistUdata Utrecht, 2013).

Figuur 5: Utrecht Overvecht (geel) (Wikipedia, z.d.).

De respondenten zijn benaderd via middelbare scholen en sportverenigingen in Overvecht. Op basis van de gegevens van de VSU blijkt dat ook in de wijk Overvecht de sportdeelname via de sportvereniging terugloopt onder 12-18 jarigen. Voorbeelden hiervan zijn drie voetbalverenigingen waar twee van de drie verenigingen slechts één C elftal en geen A en B elftallen hebben. Voor één van bovengenoemde verenigingen geldt zelfs dat ze helemaal geen C jeugd of oudere jeugdspelers hebben. Hiervan zijn bij sportverenigingen in Overvecht nog meer voorbeelden te vinden. Middelbare scholen in en om de Utrechtse wijk Overvecht zijn het Trajectum College Utrecht en het Wellantcollege Utrecht, beide VMBO scholen.

De getrokken steekproef dient representatief te zijn voor de onderzoekspopulatie ($N = 2.300$). Om een representatieve steekproefgrootte te berekenen is gebruik gemaakt van de steekproefcalculator van Journallinks. De grootte van de steekproef is afhankelijk van de grootte van de onderzoekspopulatie, de toegestane foutmarge en het betrouwbaarheidsniveau. Met een onderzoekspopulatie van 2.300, een toegestane foutmarge van 5% en een betrouwbaarheidsniveau van 95% is een steekproefgrootte van 330 personen vereist. Het aantal respondenten dat de vragenlijst heeft ingevuld bedraagt 290. De foutmarge bedraagt hiermee nog steeds 5%, het betrouwbaarheidsniveau is afgenomen naar 93%.

3.3 Methode van dataverzameling

De respondenten zijn benaderd via eerder genoemde middelbare scholen in en om de wijk Overvecht en via sportverenigingen in de wijk Overvecht. De data zijn verzameld door middel van het persoonlijk afnemen en online uitzetten van de enquête. Ook is de enquête door de docenten van eerder genoemde middelbare scholen afgenomen onder leerlingen. De betreffende verenigingen zijn aangesloten bij de VSU en benaderd via het VSU netwerk. De respondenten hebben schriftelijk uitleg van de onderzoeker ontvangen over het invullen van de enquête en de achtergrond van het onderzoek. De enquête is in vijf weken afgenomen, waarin er meerdere scholen en verenigingen zijn bezocht om de respons te verhogen. Niet iedere school of vereniging is bereid geweest om mee te werken aan het onderzoek.

De enquête bestaat uit een vragenlijst die ingaat op de invloed van de onafhankelijke variabelen op de afhankelijke variabele. Er zijn enquêtevragen opgesteld omtrent sportparticipatie (afhankelijke variabele), vragen over persoonskenmerken (onafhankelijke variabele), het aanbod van de sportvereniging (onafhankelijke variabele), functioneren van de sportvereniging (onafhankelijke variabele), en vragen over motieven om wel of niet te sporten (onafhankelijke variabele). De vragen in de enquête zijn tot stand gekomen aan de hand van de conclusie van het theoretisch kader en het definitief conceptueel model. De variabele en dimensies uit het model zijn geoperationaliseerd tot vragen die in de enquête zijn opgenomen. De enquête is opgenomen in bijlage II van het onderzoek.

3.4 Operationalisering

Het vertalen van de onderzoeksvariabele in meetbare begrippen wordt ook wel operationaliseren genoemd. Het doel hiervan is om meetbare begrippen en bijbehorende vragen voor te leggen aan de respondenten en hiermee tot bruikbare resultaten te komen. Het operationaliseren resulteert in een enquête (bijlage II) waarmee de mening van de onderzoekseenheden kan worden onderzocht.

Om sportparticipatie te kunnen meten is de variabele opgedeeld in de begrippen georganiseerde sport (sportvereniging) en in sporten op een andere manier (bijvoorbeeld fitness). Er zijn meerdere vragen gesteld met betrekking tot de georganiseerde sport. Bijvoorbeeld ben je lid van een sportvereniging, en indien ja: welke sport(en) doe je? Indien nee: wil je lid zijn van een sportvereniging? Indien ja, waarom ben je geen lid? Indien nee, waarom niet? Ook is er de vraag gesteld of mensen op een andere manier aan sport doen.

Om persoonskenmerken te kunnen meten was operationaliseren beperkt nodig. Er is voor geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en etniciteit per onderwerp één vraag gesteld. Om te controleren of de respondent onder de onderzoekspopulatie valt zijn hier vragen over woonplaats en wijk aan toegevoegd.

Om de mening te inventariseren over het aanbod van de sportvereniging zijn het verplichtend sportaanbod, sfeer en sociale aspect en extra sportaanbod opgedeeld in verschillende items. Aan hand van deze items is aan de onderzoekseenheden voorgelegd in hoeverre ze het eens zijn met verschillende stellingen met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging. Bijvoorbeeld "Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging." De respondenten konden hieraan een score toekennen van 1 tot en met 5, de Likertschaal. 1 = Helemaal niet mee eens, 2 = niet mee eens, 3 = neutraal, 4 = mee eens en 5 = helemaal mee eens. Hier is een optie 6 = geen mening aan toegevoegd. Ook voor de vragen met betrekking tot het functioneren van de sportvereniging zijn stellingen voorgelegd waar respondenten een score van 1 t/m 5 aan moesten toekennen. De Likertschaal: 1 = heel onbelangrijk, 2 = onbelangrijk, 3 = neutraal, 4 = belangrijk en 5 = heel belangrijk. Ook hier is de optie 6 = geen mening aan toegevoegd. De onderwerpen die aan bod kwamen zijn: de verschillende perspectieven en kenmerken van de sportvereniging (strategie & beleid, cultuur & sfeer, organisatie & kader en accommodatie). De vragen met betrekking tot het functioneren van de sportvereniging zijn alleen ingevuld door leden en ex-leden van een sportvereniging.

Voor de onafhankelijke variabele 'motieven' zijn drie meerkeuze vragen opgesteld. Hierin staan centraal de motieven om te sporten, de motieven om niet te sporten en, indien van toepassing, de motieven om te stoppen met sporten. De respondenten kunnen uit verschillende motieven de voor hun drie belangrijkste motieven selecteren. Verder zijn er enkele stellingen met betrekking tot motieven voor het wel of niet sporten in de sportvereniging voorgelegd. Respondenten kunnen hier wederom een score van 1 t/m 5 (helemaal niet mee eens tot helemaal mee eens) aan toekennen.

3.5 Methode van data-analyse

Om de verkregen resultaten uit de enquêtes te analyseren is gebruik gemaakt van het programma IBM SPSS Statistics 22.0. IBM SPSS Statistics is een statistisch computerprogramma dat ondersteuning biedt bij het verzamelen, invoeren, lezen, bewerken en/of analyseren van gegevens (Baarda, van Dijkum & de Goede, 2010).

Voorafgaand aan het invoeren van de resultaten in SPSS is een codeerschema (bijlage III) opgesteld. Hierin zijn de alle vragen uit de enquête en de verschillende antwoordmogelijkheden voorzien van een (antwoord)code. Hierdoor kunnen de resultaten numeriek worden verwerkt. Aan de hand van het codeerschema zijn de variabelen en de verzamelde data ingevoerd in SPSS. Ook zijn in SPSS meerdere items/vragen die samen een schaal vormen samengevoegd om gemiddelde scores van groepen te berekenen en verbanden te kunnen leggen. Voor de analyse zijn de verschillende items die samen een schaal vormen getest op betrouwbaarheid met behulp van de Cronbach's Alpha, een betrouwbaarheidsanalyse van SPSS (zie bijlage IV). Om de betrouwbaarheid van schalen te vergroten is het soms nodig een vraag/item uit een schaal te verwijderen. Dit is bij één schaal ook daadwerkelijk gedaan.

Om de data te analyseren is gebruik gemaakt van beschrijvende en verklarende statistiek. Met behulp van beschrijvende statistiek zijn alle variabelen overzichtelijk gepresenteerd in frequentietabellen. Om te analyseren of er verschillen bestaan tussen de onderzoekseenheden is er verklarende statistiek gebruikt. Hierbij is gebruik gemaakt van de Mann Whitney U toets, Kruskal-Wallis toets en de onafhankelijke ANOVA toets. Bij het analyseren van de verbanden wordt gekeken in hoeverre een verschil in score op toeval berust. Wanneer een verschil op toeval berust is de

significantie (de p waarde) groter dan 0,05. Wanneer de p waarde kleiner is dan 0,05 is er sprake van een significant verband.

3.6 Betrouwbaarheid en validiteit

In deze paragraaf worden de betrouwbaarheid en de validiteit van het onderzoek toegelicht.

3.6.1 Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid geeft de mate aan waarin een meting onafhankelijk is van toeval. Volgens Gratton, Jones & Robinson (2011) refereert betrouwbaarheid naar de consistentie en rechtlijnigheid van behaalde resultaten. Voor de betrouwbaarheid van een onderzoek is de nauwkeurigheid en consistentie waarmee de variabelen gemeten worden bepalend. Als de variabelen nauwkeurig en consistent worden gemeten leidt dit tot meer systematische onderzoeksbevindingen (Van Thiel, 2010). Als eerste is de betrouwbaarheid van het meetinstrument, de enquête, van groot belang. De enquête is zorgvuldig opgebouwd uit alle meetbare begrippen welke zijn afgeleid van de onderzoeksvariabelen. De onderzoeksvariabelen uit het conceptueel model zijn afgeleid uit het theoretisch kader wat met wetenschappelijke literatuur is onderbouwd. Ook zijn in de enquête kort en bondig geformuleerd vragen opgenomen. Respondenten hoeven daardoor niet te lang na te denken en kunnen direct antwoorden, wat de consistentie vergroot. Veder zijn in de enquête homogene vragen opgenomen, alle vragen meten hetzelfde. Hiermee is een betrouwbaar meetinstrument opgesteld. Er heeft een eerste testronde plaats gevonden. Hierin in de enquête ingevuld door leden van een sportvereniging in de leeftijd 12-18 jaar. De feedback die hieruit voort is gekomen is weer verwerkt in de enquête. Tot slot worden de enquêtes afgenomen in dezelfde omgeving, op school en de sportvereniging, de omgeving kan een respondent beïnvloeden in zijn antwoorden. Door de enquêtes af te nemen in dezelfde omgeving wordt de consistentie vergroot.

3.6.2 Validiteit

Validiteit wordt ook wel geldigheid genoemd. Er zijn twee vormen van validiteit te onderscheiden: interne validiteit en externe validiteit. Volgens van Thiel (2010) gaat het bij de interne validiteit om de geldigheid van het onderzoek. Hierbij wordt de vraag gesteld of de geoperationaliseerde begrippen de juiste weergave zijn van het theoretisch kader. De geoperationaliseerde begrippen zijn afgeleid uit de variabelen en de dimensies uit het definitief conceptueel model. Het conceptueel model is afgeleid uit het theoretisch kader. Alles wat in het theoretisch kader is behandeld komt via geoperationaliseerde begrippen terug in de enquête. Om er voor te zorgen dat alle vragen worden ingevuld is gepoogd ze eenduidig en eenvoudig op te stellen. Ook zijn de vragen zo opgesteld dat ze voor zowel leden, niet leden als ex leden zijn te beantwoorden. Ook is geprobeerd taalconstructies zo makkelijke mogelijk te maken. Hiermee wordt bedoeld geen ontkenningen, dubbele vragen of tegenstrijdigheden in één vraag.

Met externe validiteit wordt bedoeld de generaliseerbaarheid van het onderzoek (Van Thiel, 2010). Bij een generaliseerbaar onderzoek is het van belang dat er een voldoende grote steekproef is. Een hoge respons draagt dus bij aan externe validiteit. Bij een voldoende grote respons kan er gesproken worden van een representatieve selectie. Wanneer het representatief is gelden de bevindingen uit het onderzoek ook voor de onderzoekspopulatie (Van Thiel, 2010). Om de non-respons te verlagen is bewust gebruik gemaakt van de Likert schaal. De vragen zijn bewust geprobeerd makkelijk te houden waardoor de enquête snel is in te vullen. De onderzoeker heeft de enquêtes gedeeltelijk persoonlijk afgenomen en is herhaaldelijk langs scholen en verenigingen geweest om de respons te verhogen.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het empirisch onderzoek beschreven. Hierin wordt antwoord gegeven op de empirische hoofdvraag en bijbehorende deelvragen.

Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van de sportvereniging en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

In onderstaande tabellen wordt als eerst het aantal respondenten gepresenteerd. Verder worden de resultaten weergegeven met betrekking tot de variabelen: sportparticipatie, persoonskenmerken, aanbod sportvereniging, functioneren sportvereniging en motieven. Daarnaast worden er resultaten weergegeven met betrekking tot de invloed van de onafhankelijke op de afhankelijke variabele. In dit hoofdstuk zijn de voor het onderzoek relevante resultaten opgenomen. In bijlage V en VI is een volledige uitwerking van de resultaten opgenomen.

Tabel 2: Aantal respondenten

	Aantal respondenten	Percentage
Leden	109	37,6%
Niet leden	107	36,9%
Ex leden	74	25,5%
Totaal	290	100%

Aan het onderzoek hebben 290 respondenten deelgenomen (N=290), zowel leden (N=109), niet leden (N=107) en ex leden (N=74).

4.1 Sportparticipatie

Uit onderstaande tabel blijkt dat er meer mannen dan vrouwen lid zijn van een sportvereniging. Ook tonen de gegevens aan dat het percentage ex leden hoger ligt onder vrouwen dan onder mannen. Niet leden en ex leden sporten vaker dan leden bij een fitnesscentrum. Ex leden doen ook vaker dan leden op een andere manier, dus niet via een sportvereniging, aan sport. Ongeveer 50% van de niet leden en ex leden doet helemaal niet aan sport. Voetbal is voor de leden de grootste sport, verder doet ook een aanzienlijk deel aan een vecht- of verdedigingssport.

Tabel 3: Sportparticipatie

	Leden		Niet leden		Ex leden	
<u>Lid sportvereniging</u>						
- Totaal	109	100%	107	100%	74	100%
- Man	69	63%	47	44%	35	47%
- Vrouw	40	37%	60	56%	39	53%
<u>Tak van sport</u>						
- American Football	4	4%				
- Badminton	1	1%				
- Basketball	2	2%				
- Handbal	1	1%				
- Hockey	8	7%				
- Honkbal/Softbal	3	3%				
- Korfbal	1	1%				

- Motorsport	1	1%				
- Paardensport	3	3%				
- Schaatsen	9	8%				
- Tennis	11	10%				
- Vecht- en verdedigingssport	17	16%				
- Veldvoetbal	40	36%				
- Waterpolo	7	6%				
- Zwemsport	1	1%				
<u>Andere manier sport</u>						
- Nee	71	65%	51	48%	37	50%
- Fitness	20	18%	42	39%	17	23%
- Overig	18	17%	14	13%	20	27%

4.2 Persoonskenmerken

In deze paragraaf wordt beschreven in hoeverre persoonskenmerken wel of niet van invloed zijn op sportparticipatie in de georganiseerde sport. In onderstaande tabel zijn de persoonskenmerken: geslacht, woonplaats, wijk, leeftijd, opleidingsniveau en etniciteit onderverdeeld naar leden, niet leden en ex leden.

Uit onderstaande gegevens blijkt dat mannen eerder sporten bij een sportvereniging dan vrouwen. De groep leden is bij mannen het grootst. In zowel de groep niet leden als ex leden bestaat het grootste deel uit vrouwen. Van de 290 respondenten wonen er 287 in Utrecht, hiervan wonen er 276 in de wijk Overvecht. De respondenten die buiten Utrecht of Overvecht wonen vallen onder de groep leden. In de verschillende leeftijdsgroepen is te zien dat van de 12 jarigen 80% lid is van een sportvereniging. In de groep 16 jarigen is dit nog maar 30%. Van de 290 respondenten doen er 251 een VMBO opleiding. Alle 107 niet leden doen een VMBO opleiding. Van de ex leden doen er 73 een VMBO opleiding en één een HAVO opleiding. De leden zijn verspreid over meerdere opleidingsniveaus van basisonderwijs tot MBO. Van de leden is 59% autochtoon. Bij de niet leden en ex leden is dit 27% en 14%. Allochtonen zijn minder vaak lid van een sportvereniging dan autochtonen. Ook in de groep ex leden is te zien dat allochtonen vaker ex lid zijn dan autochtonen.

Tabel 4: Persoonskenmerken

Persoonskenmerken	Totaal		Leden		Niet leden		Ex leden	
Man	151	100%	69	46%	47	31%	35	23%
Vrouw	139	100%	40	29%	60	43%	39	28%
Woonplaats								
- Utrecht	287	100%	106	37%	107	37%	74	26%
- Overig	3	100%	3	100%	0	0%	0	0%
Wijk								
- Overvecht	276	100%	95	34%	107	39%	74	26%
- Overig	14	100%	14	100%	0	0%	0	0%
Leeftijd								
- 12	15	100%	12	80%	2	13%	1	7%
- 13	76	100%	31	41%	33	43%	12	16%
- 14	94	100%	31	33%	33	35%	30	32%
- 15	56	100%	19	34%	16	29%	21	37%
- 16	47	100%	14	30%	23	49%	10	21%

- 17	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- 18	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%
Huidige opleiding								
- Basisonderwijs	6	100%	6	100%	0	0%	0	0%
- Praktijkonderwijs	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%
- VMBO	251	100%	71	28%	107	43%	73	29%
- HAVO	8	100%	7	88%	0	0%	1	12%
- VWO	22	100%	22	100%	0	0%	0	0%
- MBO	2	100%	2	100%	0	0%	0	0%
- HBO	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- Universiteit	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Etniciteit								
- Nederlander	105	100%	62	59%	28	27%	15	14%
- Turkse Nederlander	62	100%	15	24%	26	42%	21	34%
- Marokkaanse Nederlander	89	100%	23	26%	36	40%	30	34%
- Surinaamse Nederlander	7	100%	1	14%	3	43%	3	43%
- Antilliaanse Nederlander	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- Anders	27	100%	8	30%	14	52%	5	18%

4.3 Aanbod sportvereniging

In deze paragraaf worden de resultaten van het empirisch onderzoek met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging beschreven.

4.3.1 Aanbod sportvereniging

Er is aan zowel leden, niet leden als ex leden de stelling voorgelegd dat het traditionele aanbod van de sportvereniging (accommodatie, training, competitie, mogelijkheid tot ontmoeting en gezelschap en nevenactiviteiten) voldoende is. De scores van de drie groepen liggen tussen de 3,77 en de 4,07. Een score van 4 betekent 'mee eens'. Aan respondenten die een '1', '2' of '3' kozen is gevraagd aan te geven wat een sportvereniging volgens hun nog meer moet aanbieden. De meeste respondenten gaven aan dit niet te weten. Gemiddeld vinden zowel leden, niet leden als leden het traditionele aanbod van de sportvereniging voldoende. N (Totaal) geeft het aantal respondenten aan dat de vraag heeft ingevuld. Minimaal geeft de laagst toegekende score aan en maximaal de hoogst toegekende score. De gemiddelde score van alle respondenten staat in de kolom gemiddeld. Tot slot staat de standaardafwijking in de kolom 'SD'.

Tabel 5: Traditioneel aanbod

Aanbod sportvereniging		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
- Traditioneel aanbod						
Het traditionele aanbod van een sportvereniging is voldoende.	Leden	104	1	5	4,07	0,877
	Niet leden	77	2	5	3,77	0,804
	Ex leden	47	1	5	3,91	1,138

Aan leden, niet leden en ex leden zijn verschillende stellingen voorgelegd met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging (zie tabel 29, bijlage V) welke voor een groot deel zijn onderverdeeld in de schalen 'verplichtend sportaanbod', 'sfeer & sociaal' en 'extra sportaanbod' (zie onderstaande

tabel). Respondenten hebben aan de stellingen een score kunnen toekennen van 1 t/m 5 om aan te geven in hoeverre ze het ergens wel of niet mee eens waren. De kolom CA staat voor Cronbach's Alpha, dit geeft de betrouwbaarheid van de schaal aan (zie bijlage IV).

In onderstaande tabel ziet u de verschillende items uit de vragenlijst met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging verwerkt in verschillende schalen. Uit de resultaten blijkt dat er een verschil zit bij het verplichtend sportaanbod. Leden kennen hier een lagere waardering aan toe dan niet leden en ex leden. Dus niet leden en ex leden vinden in tegenstelling tot leden het sportaanbod te verplichtend. Dit verschil in waardering is terug te zien bij zowel mannen als vrouwen. Ook is het verschil zichtbaar in de verschillende etnische groepen behalve bij Turkse Nederlanders. Turks Nederlandse leden scoren niet significant lager als niet leden en ex leden op het gebied van verplichtend sportaanbod.

Tabel 6: Schalen aanbod sportvereniging

Aanbod sportvereniging - Schalen		N (Totaal)	Minima al	Maxima al	Gemidd eld	SD	CA
Verplichtend sportaanbod	Leden	102	1	5	2,561	0,872	0,636
	Niet leden	87	2	4,8	3,392	0,549	0,636
	Ex leden	54	1,8	5	3,408	0,708	0,636
Sfeer & Sociaal	Leden	102	2,5	5	4,549	0,569	0,547
	Niet leden	95	2,5	5	4,426	0,743	0,547
	Ex leden	68	2,5	5	4,463	0,606	0,547
Extra sportaanbod	Leden	95	1	5	3,913	0,938	0,568
	Niet leden	89	1,5	5	3,320	0,986	0,568
	Ex leden	61	1	5	3,786	1,085	0,568

Op het gebied van sfeer & sociaal (een goede sfeer en het sociale aspect op de sportvereniging is belangrijk) zijn de verschillen tussen leden, niet leden en ex leden minimaal (bovenstaande tabel). Ook zijn er hier geen verschillen te ontdekken tussen man/vrouw of verschillende etnische groepen. Niet leden waarderen extra sportaanbod lager dan leden en ex leden. Dus niet leden vinden het in tegenstelling tot leden en ex leden minder belangrijk dat een sportvereniging op meerdere momenten competitie aanbiedt en training geeft tijdens de gymles. Mannen (zowel leden, niet leden als ex leden) kennen een hogere waardering toe aan het extra sportaanbod dan vrouwen. Verder geven zowel leden, niet leden als ex leden geven aan het eens te zijn met de stelling 'een sportvereniging moet zich richten op presteren'. Mannen waarderen 'een sportvereniging moet zich richten op presteren' hoger dan vrouwen. Ook waarderen Turkse en Marokkaanse Nederlandse mannen dit hoger dan Nederlandse, Surinaamse of overige mannen.

4.3.1 Verband aanbod sportvereniging en sportparticipatie

In onderstaande tabellen wordt het verband weergegeven tussen verschillende facetten van het aanbod van de sportvereniging en de sportparticipatie onder jongeren. Hierin is onderscheid gemaakt tussen leden, niet leden en ex leden.

Tabel 7: Verbanden aanbod sportvereniging

Variabele	F	Significantie
Verplichtend sportaanbod	38,444	0,000
Sfeer & sociaal	0,930	0,396
Extra sportaanbod	9,218	0,000

Er zit een significant verschil ($p=0,000$) tussen de waardering van het verplichtend sportaanbod door leden, niet leden en ex leden. Leden kennen een significant lagere waardering toe aan verplichtend sportaanbod dan niet leden en ex leden. Dit verschil is echter niet significant bij Turkse Nederlanders. Ook is er een significant verschil ($p=0,000$) tussen de waardering van extra sportaanbod. Niet leden kennen hier een significant lagere waarde aan toe dan leden of ex leden. Mannen kennen hier een hogere waardering aan toe dan vrouwen, dit verschil is echter niet significant. Er is geen significant verschil tussen de waardering van sfeer en het sociale aspect door leden, niet leden en ex leden.

Tabel 8: Verband verplichtend sportaanbod

Variabele	Chi- Square	Significantie
Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging.	31,098	0,000
Ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging.	11,244	0,004

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er een significant verschil ($p=0,000$) zit in de waardering van 'ik wil zelf kunnen kiezen wanneer ik kom sporten bij een sportvereniging'. Leden geven hier een significant lagere waardering aan dan niet leden en ex leden. Hetzelfde geldt voor 'ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging'. Leden geven ook hier een significant lagere waardering aan dan niet leden en ex leden. Er is geen significant verschil gevonden tussen leden, niet leden en ex leden bij 'een sportvereniging moet zich richten op presteren'.

4.4 Functioneren sportvereniging

In deze paragraaf worden de resultaten van het empirisch onderzoek met betrekking tot het functioneren van de sportvereniging gepresenteerd. Dit gedeelte van het empirisch onderzoek is enkel uitgevoerd onder leden en ex leden. Respondenten die geen lid zijn van een sportvereniging en dit ook nooit zijn geweest kunnen niet voldoende oordelen over het functioneren hiervan.

4.4.1 Functioneren sportvereniging

In onderstaande tabellen is beschreven welke waardering leden en ex leden toekennen aan de verschillende verenigingsperspectieven. Het verenigingsperspectief is beschreven aan de hand van twee losse items die samen geen schaal vormen. De twee vragen konden niet samen in een schaal worden gezet omdat een hoge waardering bij de eerste vraag het tegenovergestelde betekent van een hoge waardering bij de tweede vraag. Uit onderstaande gegevens blijkt dat leden het marktperspectief (tabel 13, gemiddeld: 3,974) hoger waarderen dan het beleids- of verenigingsperspectief. Voor ex leden geldt dat ze het beleidsperspectief het hoogst waarderen (tabel 13, gemiddeld 3,637). In de resultaten met betrekking tot de verschillende perspectieven zijn geen grote verschillen tussen man en vrouw of verschillende etnische groepen.

Tabel 9: Perspectief

Verenigingsperspectief - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Iedereen vrijwilligerswerk doet.	Leden	95	1	5	3,031	1,105
	Ex leden	57	1	5	2,929	1,449
Mensen betaald worden voor hun werk.	Leden	98	1	5	3,398	1,352
	Ex leden	72	1	5	3,819	1,292

Tabel 10: Schalen beleids- en marktperspectief

Perspectieven - Schaal		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD	CA
Beleidsperspectief	Leden	96	2	5	3,739	0,873	0,759
	Ex leden	51	1	5	3,637	0,916	0,759
Marktperspectief	Leden	99	2	5	3,974	0,632	0,611
	Ex leden	59	1	5	3,542	1,005	0,611

Aan leden en ex leden zijn stellingen voorgelegd over verschillende aspecten die het functioneren van de sportvereniging beïnvloeden. Deze aspecten zijn: strategie & beleid, cultuur & sfeer, organisatie & kader en accommodatie. In onderstaande tabel zijn de verschillende items verwerkt in schalen. Hier is te zien dat leden een lagere waardering toekennen aan cultuur & sfeer dan ex leden. De lagere waardering van leden aan cultuur en sfeer dan ex leden wordt veroorzaakt door de waardering van Nederlanders, Marokkaanse Nederlanders en overige. Turks Nederlandse leden en ex leden kennen een vrijwel gelijke waardering toe aan cultuur & sfeer. Het verschil in waardering van strategie en beleid wordt veroorzaakt door de waardering van Nederlandse leden die hieraan een hoge waardering toekennen dan ex leden. In de andere etnische groepen is deze waardering nagenoeg gelijk.

Tabel 11: Schalen functioneren sportvereniging

Functioneren sportvereniging - Schalen		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD	CA
Strategie en beleid	Leden	96	2,40	5	4,134	0,542	0,647
	Ex leden	60	2,40	5	3,897	0,556	0,647
Cultuur en sfeer	Leden	96	1,82	5	3,773	0,631	0,860
	Ex leden	52	2,50	5	4,218	0,662	0,860
Organisatie en kader	Leden	95	2,17	5	3,994	0,522	0,777
	Ex leden	57	2,43	5	3,985	0,790	0,777
Accommodatie	Leden	94	2,25	5	4,283	0,583	0,618
	Ex leden	56	2,80	5	4,127	0,616	0,618

Deze verschillen in de waardering van cultuur en sfeer worden gemaakt in onderstaande items. Er is leden gevraagd aan te geven hoe belangrijk ze onderstaande items vinden. Van helemaal niet belangrijk t/m heel belangrijk. Ex leden waarderen onderstaande stellingen hoger dan leden.

Tabel 12: Cultuur & Sfeer

Cultuur & Sfeer - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Er voldoende voorzieningen zijn zoals tafeltennistafel, pooltafel, speelplaats en/of een Playstation/Xbox.	Leden	101	1	5	3,128	1,397
	Ex leden	72	2	5	4,041	0,925
Jeugdleden mee mogen denken bij de inrichting van de kantine.	Leden	103	1	5	3,378	1,221
	Ex leden	58	1	5	4,172	1,110
Jeugdleden mee mogen helpen bij het bedenken van activiteiten.	Leden	103	1	5	3,864	0,990
	Ex leden	65	1	5	4,461	0,953

Jeugdleden mee mogen helpen bij het organiseren van activiteiten.	Leden	100	1	5	3,780	1,097
	Ex leden	70	1	5	4,185	0,839
Jeugdleden mee mogen helpen bij het indelen van de teams.	Leden	97	1	5	3,360	1,300
	Ex leden	61	1	5	4,295	0,843
Er rekening wordt gehouden met de mening van jeugdleden.	Leden	99	1	5	4,141	0,880
	Ex leden	64	2	5	4,484	0,872

4.4.1 Verband functioneren sportvereniging en sportparticipatie

In onderstaande tabellen wordt het verband weergegeven tussen verschillende facetten van het functioneren van de sportvereniging en de sportparticipatie onder jongeren. Hierin is onderscheid gemaakt tussen leden en ex leden.

Tabel 13: Verband functioneren sportvereniging

Variabele	Z	Significantie
Leden waarderen 'gezelligheid staat voorop' hoger dan ex leden.	-0,728	0,466
Leden waarderen 'jeugdleden mogen mee helpen bij het organiseren van activiteiten' hoger dan ex leden.	-2,344	0,019

Er is geen significant verschil tussen leden en ex leden bij het waarderen van de twee bovenstaande stellingen. Ex leden kennen een hogere waardering toe aan beide stellingen dan leden, het verschil is echter niet significant.

Tabel 14: Verband functioneren sportvereniging II

Variabele	F	Significantie
Strategie & Beleid	6,740	0,002
Cultuur & Sfeer	10,785	0,000
Organisatie & Kader	0,698	0,499
Accommodatie	3,866	0,053

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er een significant verschil is in de waardering van leden en ex leden voor strategie & beleid ($p=,002$) en voor cultuur & sfeer ($P=0,000$). Leden kennen een hogere waardering toe aan strategie & beleid dan ex leden. Daartegenover kennen ex leden een hogere waardering toe aan cultuur & sfeer dan leden. Er is geen significant verschil gevonden tussen de waardering leden en ex leden voor organisatie & kader en accommodatie. Wel is er groot verschil (niet significant) in de waardering van Organisatie & Kader door mannen en vrouwen. Mannen kennen hier een hogere waardering aan toe.

4.5 Motieven

In deze paragraaf worden de motieven van leden, niet leden en ex leden om te sporten, niet te sporten of te stoppen met sporten beschreven. Niet alle motieven zullen hier beschreven worden. Voor een overzicht van alle motieven zie bijlage V.

Leden geven aan dat voor hen de drie belangrijkste motieven om te sporten bij een sportvereniging zijn: lichaamsbeweging, gezelligheid en plezier. Marokkaans Nederlandse vrouwen noemen ook opbouw conditie als belangrijk motief. Voor mannen zijn de drie belangrijkste motieven lichaamsbeweging, leuke activiteit en sociale contacten/vrienden maken. Voor Nederlandse mannen zijn dit naast lichaamsbeweging en leuke activiteit het motief gezondheid. Zowel Turks Nederlandse

mannen als Marokkaans Nederlandse mannen geven ‘graag willen winnen’ aan als motief om te sporten bij een sportvereniging.

Tabel 15: Motieven om te sporten

Motieven om te sporten bij een sportvereniging		Leden	Motieven om te sporten bij een sportvereniging		Leden
Lichaamsbeweging	Aantal	70	Laten zien hoe goed je iets kan	Aantal	10
	Percentage	21,4%		Percentage	3,1%
Gezelligheid	Aantal	41	Om af te vallen	Aantal	6
	Percentage	12,5%		Percentage	1,8%
Plezier	Aantal	41	Om er goed uit te zien	Aantal	4
	Percentage	12,5%		Percentage	1,2%
Opbouw conditie	Aantal	35	Spanning en avontuur	Aantal	3
	Percentage	10,7%		Percentage	0,9%
Gezondheid	Aantal	32	Aanzien	Aantal	1
	Percentage	9,8%		Percentage	0,3%
Sociale contacten/ vrienden maken	Aantal	31	Om uit het dagelijkse ritme te komen	Aantal	1
	Percentage	9,5%		Percentage	0,3%
Leuke activiteit	Aantal	29	Om minder eenzaam te zijn	Aantal	-
	Percentage	8,9%		Percentage	-
Graag willen winnen	Aantal	23			
	Percentage	7%			

Voor niet leden zijn de drie belangrijkste motieven om niet te sporten bij een sportvereniging: combinatie met school of werk is teveel, ik heb al voldoende lichaamsbeweging en ik ken er niemand. Nederlandse mannen geven ook ‘ik weet niet welke sport bij mij past’ aan als motief om niet te sporten. Voor Marokkaanse mannen motieven om niet te sporten: kost teveel tijd en niet leuk (meer). Voor vrouwen zijn de drie belangrijkste motieven om niet te sporten: geen leuk sportaanbod, ik ken er niemand en ik had al voldoende lichaamsbeweging. Hier komen voor Nederlandse vrouwen de motieven ‘geen gewoonte’ en ‘ik weet niet welke sport bij mij past’ bij.

Tabel 16: Motieven om niet te sporten

Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Niet en ex leden	Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Niet en ex leden
Combinatie met school of werk is teveel	Aantal	71	Ik sport liever alleen	Aantal	14
	Percentage	13,3%		Percentage	2,6%
Ik heb voldoende lichaamsbeweging	Aantal	68	Ik schaam me voor mijn lichaam	Aantal	14
	Percentage	12,7%		Percentage	2,6%
Ik ken er niemand	Aantal	64	Te duur	Aantal	11
	Percentage	12%		Percentage	2,1%
Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	56	Te ver reizen	Aantal	9
	Percentage	10,5%		Percentage	1,7%
Geen leuk sportaanbod	Aantal	53	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	Aantal	8
	Percentage	9,9%		Percentage	1,5%
Geen gewoonte	Aantal	48	Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me	Aantal	8
	Percentage	9%		Percentage	1,5%

			zijn		
Kosten veel tijd	Aantal	44	Vrienden sporten ook niet	Aantal	5
	Percentage	8,2%		Percentage	0,9%
Niet leuk (meer)	Aantal	36	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	Aantal	1
	Percentage	6,7%		Percentage	0,2%
Andere dingen zijn leuker	Aantal	25	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	Aantal	-
	Percentage	4,7%		Percentage	-

Voor ex leden zijn de drie belangrijkste motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging: niet leuk meer, andere dingen zijn leuker en vrienden stopten ook met sporten. Mannen geven als motief om te stoppen met sporten aan 'de begeleiding was niet goed'. Nederlandse mannen geven hierbij ook aan dat de combinatie met werk of school voor hun motief is om te stoppen. Voor Turks Nederlandse mannen is 'ik sport liever alleen' een motief om te stoppen. Marokkaans Nederlandse mannen geven aan te stoppen met sporten omdat het teveel tijd kost. De drie belangrijkste motieven van vrouwen om te stoppen met sporten zijn: niet leuk meer, vrienden stopten ook met sporten en de combinatie met werk of school is teveel. Nederlandse vrouwen geven 'de begeleiding was niet goed ook als motief'.

Tabel 17: Motieven om te stoppen met sporten

Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging			Ex leden	Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging			Ex leden
Niet leuk meer	Aantal	44	Te ver reizen	Aantal	4		
	Percentage	19,7%		Percentage	1,8%		
Andere dingen zijn leuker	Aantal	32	Ik ken er niemand	Aantal	3		
	Percentage	14,3%		Percentage	1,3%		
Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	30	Geen leuk sportaanbod	Aantal	3		
	Percentage	13,5%		Percentage	1,3%		
Combinatie met school of werk is teveel	Aantal	22	Te duur	Aantal	3		
	Percentage	9,9%		Percentage	1,3%		
Kosten veel tijd	Aantal	20	Ik schaam me voor mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	9%		Percentage	0,4%		
Begeleiding was niet goed	Aantal	20	Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	1		
	Percentage	9%		Percentage	0,4%		
Ik had al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	17	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	Aantal	1		
	Percentage	7,6%		Percentage	0,4%		
Ik sport liever alleen	Aantal	9	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	4%		Percentage	0,4%		
Te verplichtend	Aantal	6	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	Aantal	1		
	Percentage	2,7%		Percentage	0,4%		
Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn	Aantal	5	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	2,2%		Percentage	0,4%		

5. Conclusie

Op basis van de resultaten uit het voorgaande hoofdstuk kunnen de conclusies worden getrokken waarin antwoord wordt gegeven op onderstaande analytische hoofdvraag en bijbehorende deelvragen.

Wat zijn, gelet op persoonskenmerken, de overeenkomsten en de verschillen tussen de meningen van leden, niet leden en ex leden van 12 tot en met 18 jaar over de invloed van het aanbod van de sportvereniging, het functioneren van sportverenigingen, en de motieven om te sporten op de sportparticipatie onder jongeren van 12 tot en met 18 jaar?

5.1 Persoonskenmerken

Leden

Van de mannelijke respondenten is 46% lid van een sportvereniging, bij de vrouwen is dit slechts 29%. Het percentage leden ligt onder 12 en 13 jarigen hoger dan onder 14, 15 en 16 jarigen. Over 17 en 18 jarigen kunnen geen uitspraken worden gedaan. Leden zijn gemiddeld hoger opgeleid dan niet leden en ex leden. Van alle leden is 59% autochtonen, dit percentage is 57% ligt hiermee hoger onder leden dan onder niet leden en ex leden.

Niet leden

Van de mannelijke respondenten is 31% geen lid van een sportvereniging, bij vrouwen ligt dit percentage op 43%. Van de 12 jarigen is 13% geen lid van een sportvereniging. Bij de 16 jarigen ligt dit percentage op 49%. Niet leden zijn gemiddeld lager opgeleid dan leden en even hoog opgeleid als ex leden. Het percentage autochtonen ligt met 27% lager dan de groep leden en hoger dan de groep ex leden.

Ex leden

Van de mannelijke respondenten is 23% ex lid van een sportvereniging, bij de vrouwen ligt dit percentage op 28%. Het percentage ex leden ligt hoger onder 14, 15 en 16 jarigen dan onder 12 en 13 jarigen. Ex leden zijn gemiddeld lager opgeleid dan leden en ongeveer hetzelfde opgeleid als niet leden. Het percentage autochtonen ligt met 14% lager onder ex leden dan onder leden en niet leden.

5.2 Aanbod sportvereniging

Zowel leden, niet leden als ex leden delen de mening dat het traditionele aanbod van de sportvereniging voldoende is. Er zijn wel verschillende meningen te ontwaren betreffende verplichtend sportaanbod. Leden kennen een significant lagere score toe aan verplichtend sportaanbod dan niet leden en ex leden. Dit betekent dat leden het er niet mee eens zijn dat een sportvereniging teveel verplichtingen heeft en dat leden geen behoefte hebben aan flexibele lidmaatschap- en contributievormen. Turks Nederlandse leden kennen geen significant lagere score toe aan verplichtend sportaanbod dan niet en ex leden. Zowel niet leden als ex leden geven aan het er mee eens te zijn dat sporten bij een sportvereniging verplichtend is. Een minder verplichtend sportaanbod kan de sportparticipatie onder niet en ex leden verhogen. Dit heeft mogelijk een negatief effect op de sportparticipatie van huidige leden. Hiermee worden de hypothesen 'Leden waarderen het 'zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden' en 'Leden waarderen het 'alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden' bevestigd.

Zowel leden, niet leden als ex leden kennen een hoge waardering toe aan een goede sfeer op de sportvereniging en hechten veel waarde aan het sociale aspect van een sportvereniging. Een goede sfeer en voldoende aandacht voor het sociale aspect hebben bij alle drie de groepen een positieve invloed op de sportparticipatie. Met betrekking tot het extra sportaanbod kennen leden een significant hogere waardering toe dan niet leden. Mannen kennen hier een hogere waardering aan toe dan vrouwen. De groep ex leden zitten hier tussen in (dichter bij leden dan bij niet leden). Extra sportaanbod kan van positieve invloed zijn op de sportparticipatie van met name ex leden.

5.3 Functioneren sportvereniging

Leden en ex leden kennen een verschillende waardering toe aan de verschillende perspectieven. Leden kennen de hoogste waardering toe aan het marktperspectief. Ex leden kennen een hogere waardering aan het beleidsperspectief. Het verenigingsperspectief wordt door beide groepen het laagst gewaardeerd. Ex leden kennen ook een hoge score toe aan het marktperspectief. Ze kennen echter een nog hogere waardering toe aan het beleidsperspectief. Er zijn geen significant verschillen in de waardering van de perspectieven.

Ook geven leden en ex leden een verschillende waardering aan strategie & beleid van een sportvereniging. Leden kennen hieraan een significant hogere waardering toe dan ex leden. Deze hogere waardering komt met name van Nederlandse leden. Voor deze groep heeft een vereniging met strategie en beleid een positieve invloed op sportparticipatie. Voor het facet cultuur en sfeer ligt dit andersom. Leden en ex leden kennen hier beide een hoge waardering aan toe. De waardering van ex leden is echter significant hoger dan die van leden. Deze hogere waardering aan cultuur & sfeer door ex leden wordt veroorzaakt door de waardering van Nederlandse, Marokkaans Nederlandse en overige ex leden. Turks Nederlandse ex leden waarderen cultuur & sfeer niet significant hoger dan Turks Nederlandse leden. Een vereniging met een goede cultuur en sfeer heeft een positieve invloed op de sportparticipatie van de groep ex leden. De hypothese dat leden een hogere waardering toekennen aan cultuur en sfeer dan ex leden wordt daarmee ontkracht. Voor de facetten organisatie & kader zijn geen verschillen gevonden tussen beide groepen. Zowel leden als ex leden kennen aan deze facetten een hoge score toe. Er kan wel worden geconcludeerd dat deze facetten, wanneer goed functionerend, een positieve invloed hebben op sportparticipatie.

De hypothese dat leden een hogere waardering toekennen aan 'gezelligheid staat voorop' dan ex leden wordt ontkracht. Dit geldt ook voor: leden waarderen 'jeugdleden mogen mee helpen bij het organiseren van activiteiten' hoger dan ex leden. Beide stellingen zijn onderdeel van het facet cultuur & sfeer. Bij beide stellingen kennen ex leden juist een hogere waardering toe dan leden. Dit verschil is niet significant.

5.4 Motieven

De motieven van leden om wel te sporten zijn: lichaamsbeweging, gezelligheid en plezier. Deze motieven hebben een positieve invloed op sportparticipatie. De motieven van niet leden om niet te sporten zijn: combinatie met school of werk is teveel, ik heb voldoende lichaamsbeweging en ik ken er niemand. Deze motieven hebben een negatieve invloed op sportparticipatie. Jongeren met deze motieven zullen niet gaan sporten bij een sportvereniging. De motieven van ex leden om te stoppen met sporten zijn: niet leuk meer, andere dingen zijn leuker en vrienden stopten ook met sporten. Ook deze motieven hebben een negatieve invloed op sportparticipatie.

Overige vaak genoemde motieven zijn om te sporten zijn: graag willen winnen, opbouw conditie en sociale contacten/vrienden maken. Overige motieven om niet te sporten zijn: ik weet niet welke sport bij mij past, geen gewoonte en kost teveel tijd. Een veel genoemd motief om te stoppen met sporten is: de begeleiding was niet goed.

Uit de verschillende motieven blijkt dat leden zowel intrinsiek (plezier, lichaamsbeweging, leuke activiteit, gezelligheid) als extrinsiek (opbouw conditie, graag willen winnen, gezondheid) gemotiveerd zijn om te sporten. Niet leden hebben ook intrinsieke motieven (ik heb al voldoende lichaamsbeweging) en extrinsieke motieven (combinatie met school of werk is teveel, ik ken er niemand) om niet te sporten. Ook voor ex leden gelden er zowel intrinsieke motieven (niet leuk meer, andere dingen zijn leuker) en extrinsieke motieven (vrienden stopten ook met sporten) om te stoppen met sporten. Een voorbeeld van amotivatie om niet te sporten is het motief 'ik weet niet welke sport bij mij past'.

5.5 Conclusie hypothesen

Tot slot wordt weergegeven welke hypothesen wel of niet kunnen worden bevestigd met behulp van de onderzoeksresultaten.

Bevestigde hypothesen:

- De sportparticipatie in de georganiseerde sport ligt in de doelgroep 12-18 jaar hoger onder mannen dan onder vrouwen, hoger onder 12 jarigen dan onder 18 jarigen, hoger onder autochtonen dan onder allochtonen en hoger onder hoger opgeleiden dan onder lager opgeleiden.
- Leden waarderen het 'zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden.
- Leden waarderen het 'alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging' lager dan niet leden en ex leden.

Niet bevestigde hypothesen:

- Leden waarderen 'cultuur en sfeer' hoger dan ex leden.
- Leden waarderen 'gezelligheid staat voorop' hoger dan ex leden.
- Leden waarderen 'jeugdleden mogen mee helpen bij het organiseren van activiteiten' hoger dan ex leden.

Deels bevestigde hypothesen:

De hypothesen met betrekking tot de motieven om wel, niet of te stoppen met sporten zijn deels wel en deels niet bevestigd.

- De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om te sporten bij een sportvereniging zijn: lichaamsbeweging, plezier en gezondheid.
- De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om niet te sporten bij een sportvereniging zijn: ik heb al voldoende lichaamsbeweging, andere dingen zijn leuker en de combinatie met werk of school is teveel.
- De drie belangrijkste motieven van jongeren van 12-18 jaar om te stoppen sporten bij een sportvereniging zijn: niet leuk meer, de combinatie met werk of studie is teveel en vrienden stopten ook met sporten.

6. Discussie

In de discussie wordt de interpretatie van de resultaten beschreven en gekeken in hoeverre het theoretisch onderzoek aansluit bij het empirisch onderzoek. Er wordt er een beschrijving gegeven van de theoretische en praktische relevantie. Vervolgens wordt de begrenzing van het onderzoek beschreven en worden er suggesties gedaan voor vervolgonderzoek.

6.1 Theoretische relevantie

De onderzoeksresultaten sluiten voor een groot deel aan bij het theoretisch kader. Er zijn enkele verschillen en daarbij opvallende resultaten te benoemen. De theorie zoals beschreven wordt niet altijd bevestigd. Er worden wel verbanden gevonden tussen de onafhankelijke en de afhankelijke variabele, maar deze verbanden zijn niet altijd significant. Dit is terug te zien in de hypothesen waarin een deel wordt ontkracht en een deel gedeeltelijk wordt bevestigd. In enkele gevallen is er wel een significant verband gevonden maar niet in de voorspelde richting. Dit heeft nieuwe inzichten opgeleverd. Het onderzoek is theoretisch relevant omdat het meerdere aspecten van de sportvereniging en de invloed hiervan op sportparticipatie onderzoekt.

De hypothese die is opgesteld voor persoonskenmerken met daarin een voorspelling voor geslacht, leeftijd, etniciteit en opleidingsniveau is bevestigd. De verwachtingen uit de literatuur dat mannen eerder zouden sporten dan vrouwen, 12 jarigen eerder dan 18 jarigen, autochtonen eerder dan allochtonen en hoger opgeleiden eerder dan lager opgeleiden is in het empirisch onderzoek bevestigd. Dit is ook al uit eerdere onderzoeken van het Mulier Instituut en NOC*NSF gebleken.

In de theorie met betrekking tot het aanbod van de sportvereniging zijn aan de hand van de sportersmonitor (2008 & 2012), sportaanbiedersmonitor en verscheidende onderzoeken vastgesteld welke aspecten belangrijk worden gevonden en/of mogelijk van invloed zijn op sportparticipatie van zowel leden, niet leden als ex leden. In de resultaten is naar voren gekomen dat al de verschillende aspecten op een bepaalde manier van invloed kunnen zijn op sportparticipatie. De invloed van de verschillende aspecten zijn voor leden, niet leden en ex leden verschillend. Het merendeel van de aspecten is onderverdeeld in de schalen: verplichtend sportaanbod, sfeer & sociaal en extra sportaanbod. Bij het verplichtend sportaanbod zit zoals verwacht een verschil tussen leden en niet leden. Opvallend is dat in tegenstelling tot wat de theorie voorspelt geen significante verschillen zijn gevonden voor het aspect 'een sportvereniging moet zich richten op presteren'. Een opvallend resultaat is dat niet leden aangeven dat het 'traditionele aanbod' van de sportvereniging voldoende is maar tegelijkertijd aangeven dat het sportaanbod te verplichtend is.

In de theorie met betrekking tot het functioneren van de sportvereniging zijn aan de hand van de verenigingsperspectieven van Boessenkool (2011), de verenigingsmonitor (Van Kalmthout, de Jong & Lucassen, 2009), de vitaliteitscan sportvereniging (Van Kalmthout & Romijn, 2012) en de J-score van de Sportservicedesk vastgesteld op welke manier het functioneren van de sportvereniging van invloed is sportparticipatie. Zoals blijkt uit de resultaten vinden leden het marktperspectief het meest aantrekkelijk. Opvallend is dat dit niet geldt voor ex leden, die voorkeur geven aan het beleidsperspectief. Dit is opvallend omdat ex leden onder andere aangeven geven te stoppen met sporten omdat het niet leuk meer is of andere dingen leuker zijn. In deze situatie is het prettig voor ex leden als hun wensen en behoeftes centraal staan in de sportvereniging. De verwachting was daarom dat het marktperspectief hoger zou worden gewaardeerd door ex leden dan het beleidsperspectief. Veder is er onderzoek gedaan naar de mening van leden en ex leden over

verschillende aspecten van strategie & beleid, cultuur & sfeer, organisatie & kader en accommodatie van de sportvereniging. Uit de resultaten is naar voren gekomen dat er significant verschillend wordt gescoord op het gebied van strategie en beleid (leden waarderen dit hoger dan niet leden) en cultuur & sfeer. Opvallend genoeg waarderen ex leden cultuur & sfeer hoger dan leden. Leden en ex leden kennen geen significant verschillende waardering toe aan organisatie & kader en accommodatie. Ook is het opvallend dat terwijl er geen significant verschillende waardering wordt toegekend aan organisatie & kader veel ex leden aangeven als motief om te stoppen met sporten de begeleiding niet goed te vinden.

Voor de theorie betreffende motieven om wel of niet te participeren in de georganiseerde sport is gebruik gemaakt van de sportersmonitor en de rapportage sport. Uit de literatuur werden de drie belangrijkste motieven gehaald om te sporten, om niet te sporten en om te stoppen met sporten bij een sportvereniging. De verschillende motieven zijn in het empirisch onderzoek voorgelegd aan de respondenten en zijn gedeeltelijk bevestigd. In de hypothesen zijn de drie belangrijkste motieven opgenomen waarvan uit onderzoek blijkt dat ze gelden voor de gehele Nederlandse bevolking. De motieven van de respondenten kunnen anders zijn gebleken omdat dit jongeren van 12-18 jaar betreft.

6.2 Praktische relevantie

Het onderzoek is praktisch relevant voor de VSU en aangesloten sportverenigingen, met name de sportverenigingen uit de wijk Overvecht. In het onderzoek is de mening gevraagd van leden, niet leden en ex leden (van 12-18 jaar) met betrekking tot de invloed van het aanbod en functioneren van de sportvereniging en motieven om te sporten op de sportparticipatie in de georganiseerde sport. Het doel van het onderzoek is het doen van aanbevelingen aan de afdeling breedtesport van de VSU en aangesloten sportverenigingen waarmee zij de sportparticipatie in de georganiseerde sport onder jongeren van 12-18 jaar kunnen verhogen. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek, waarin significante verbanden zijn gevonden tussen de onderzoeksvariabelen, enkele hypothesen zijn bevestigd en inzicht is verkregen in de motieven van jongeren om wel of niet te sporten, kan de VSU sportverenigingen gericht adviseren met betrekking tot het verhogen van de sportparticipatie onder jongeren. Dit is in het belang van de VSU omdat zij hiermee gericht sportverenigingen kunnen ondersteunen, de core business, en omdat ze zoveel mogelijk mensen willen laten sporten. Ook is dit in het belang van Utrechtse sportverenigingen die meer jeugdleden willen en extra mogelijkheden hebben jeugdleden te werven en te behouden. De mogelijkheden voor de VSU om de sportverenigingen te adviseren en voor de sportverenigingen om de sportparticipatie te verhogen worden beschreven in het volgende hoofdstuk 'aanbevelingen'. Het is aan de VSU en de sportverenigingen zelf om rekeningen te houden met het feit dat iedere vereniging uniek is. De aanbevelingen dienen toepasbaar te zijn op de situatie waar de sportverenigingen zich in bevindt of in de nabije toekomst in wil bevinden.

6.3 Begrenzings onderzoek

Een eerste begrenzing van het onderzoek is een verkeerde vraagstelling in de enquête. De vragenlijst zegt bij de stellingen niet 'ik zal gaan sporten bij een sportvereniging als' maar 'ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging'. Hierdoor kan niet worden beoordeeld of de verschillende aspecten van het aanbod en functioneren van de sportvereniging ook leiden tot een hogere sportparticipatie. Er kan wel worden beoordeeld wat de aantrekkelijkheid van de sportvereniging vergroot of verkleint. Aantrekkelijkheid heeft een waarschijnlijk verband met sportparticipatie maar dit is in het onderzoek

niet aangetoond. De onafhankelijke variabelen persoonskenmerken en motieven zijn wel van invloed op sportparticipatie. Verder kan worden geconstateerd dat respondenten op de vraag 'doe je op een andere manier aan sport?' antwoorden: anders, namelijk schoolgym. Terwijl andere respondenten die ook op de middelbare school zitten en dus ook schoolgym krijgen aangeven niet op een andere manier aan sport doen. Dit kan een vertekend beeld geven van de overige sportdeelname. Ook is naar aanleiding van de enquête door meerdere respondenten, docenten of trainers aangegeven dat de vraagstelling, met name voor VMBO leerlingen, soms lastig was. Dit kan een vertekend beeld hebben gegeven als vragen verkeerd zijn geïnterpreteerd maar wel zijn ingevuld.

Een tweede begrenzing van het onderzoek is het uitzetten van de enquête. Ten eerste is de enquête uitgezet via middelbare scholen. Niet alle scholen in en om Overvecht zijn bereid geweest om mee te werken aan het onderzoek. Er hebben alleen VMBO scholen meegewerkt. Dit is terug te zien in de respons waarin het aantal VMBO leerlingen is oververtegenwoordigd. Via de sportverenigingen die hebben meegewerkt aan het onderzoek zijn ook HAVO en VWO leerlingen bereikt. De hoger opgeleiden zijn alleen bereikt via sportverenigingen en daarmee dus automatisch leden. Hierdoor geven de resultaten logischerwijs aan dat hoger opgeleiden vaker sporten dan lager opgeleiden terwijl dit in de praktijk niet zo hoeft te zijn. Ook zijn er geen respondenten van 17 jaar die de enquête hebben ingevuld en slechts één 18 jarige. Er kunnen hierdoor alleen uitspraken worden gedaan over jongeren van 12-16 jaar. Ook is niet elke tak van sport vertegenwoordigd in het onderzoek. Verder moet worden geconstateerd dat de optimale respons van 330 enquêtes niet is gehaald. Om een representatiever beeld te verkrijgen van de populatie dient er een grotere steekproefgrootte te zijn. Vanwege de beschikbare tijd is dit aantal niet gehaald.

6.4 Suggesties vervolgonderzoek

Een eerste suggestie voor vervolgonderzoek is een herhaling van het huidige onderzoek. Hierbij dient de benodigde steekproefgrootte behaald te worden. Ook dient de steekproef in dit geval representatief te zijn gelet op verschillende opleidingsniveaus, leeftijden en takken van sport. Verder dient er een vragenlijst te worden opgesteld die daadwerkelijk de invloed op sportparticipatie meet. Ook moet de vragenlijst worden aangepast naar een niveau voor middelbare scholieren. Mogelijk kunnen er dan meerdere hypothesen worden bevestigd.

Een tweede suggestie is om een onderzoek uit te voeren gericht op één van de onafhankelijke variabelen uit het huidige onderzoek. In het huidige onderzoek gedaan naar meerdere variabelen en bijbehorende dimensies en aspecten. Hierdoor is over veel verschillende onderwerpen een globaal beeld ontstaan. Door een onderzoek te richten op bijvoorbeeld de invloed van de cultuur & sfeer van een sportvereniging op sportparticipatie kan er dieper op een variabele en bijbehorende dimensies worden ingegaan. Hierdoor kunnen nieuwe inzichten worden opgedaan ten aanzien van het verhogen van sportparticipatie.

Een derde suggestie is om hetzelfde onderzoek, maar dan zoals beschreven in de eerste suggestie, uit te voeren in een andere setting. Dit kan zijn een andere Utrechtse wijk met een andere bevolkingssamenstelling en/of sociaaleconomische status of juist in een dorp of landelijke omgeving. Hierbij is het interessant om te zien als de geografische setting en de omgeving veranderd of dit ook invloed heeft op de onderzoeksresultaten.

7. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden aanbevelingen gegeven aan de VSU waarmee zij aangesloten sportverenigingen kunnen adviseren ten aanzien van het verhogen van de sportparticipatie (in de georganiseerde sport) onder jongeren. De aanbevelingen zijn opgesteld naar aanleiding van de onderzoeksresultaten en de conclusie. Aangezien er niet voldoende 17 en 18 jarigen hebben deelgenomen aan het onderzoek richten de aanbevelingen zich op jongeren van 12-16 jaar.

Aanbeveling 1: Sportverenigingen moeten flexibeler sportaanbod realiseren.

Sportverenigingen moeten naast het bestaande sportaanbod flexibeler sportaanbod realiseren. Uit de resultaten blijkt dat niet leden en ex leden het huidige sportaanbod te verplichtend vinden. Het realiseren van flexibeler (minder verplichtend) sportaanbod heeft een positieve invloed op de aantrekkelijkheid van de sportvereniging voor niet leden en ex leden. Belangrijke aspecten waar een hoge waardering aan wordt toegekend door niet en ex leden en waar sportverenigingen op dienen te letten zijn: het aantal sportieve verplichtingen, het moment waarop leden kunnen sporten en het moment waarop de vereniging competitie aanbiedt. Er dient wel rekening te worden gehouden met leden die het huidige sportaanbod niet te verplichtend vinden. Het flexibel te realiseren sportaanbod moet bestaan naast het huidige sportaanbod.

- Sportverenigingen dienen voor leden vrije sport avonden te organiseren. Los van de reguliere trainingen moeten er meerdere avonden per week vrije inloop avonden zijn waar leden zelf kunnen kiezen of en wanneer ze komen sporten. Niet leden en ex leden vinden het belangrijk zelf te kunnen kiezen op welk moment zij komen sporten bij een sportvereniging. Door hun de mogelijkheid te bieden dit ook te doen vergroot dit de aantrekkelijkheid van de sportvereniging. Voor sportverenigingen zonder eigen accommodatie is dit moeilijker uitvoerbaar. Een belangrijke randvoorwaarde is dat er kader van de sportvereniging beschikbaar en aanwezig is op de vrije inloop avonden.
- Sportverenigingen dienen voor leden het aantal sportieve verplichtingen te minimaliseren. Zowel niet leden als ex leden geven aan het aantal sportieve verplichtingen van een sportvereniging teveel te vinden. Sportverenigingen moeten hierop inspelen door het niet verplicht te stellen iedere week te trainen en competitie te spelen. Hierdoor neemt het aantal sportieve verplichtingen af en daarmee de aantrekkelijkheid van de sportvereniging toe. Als het voor leden niet verplicht is deel te nemen aan competitie moet er per sport de overweging worden gemaakt of het is toegestaan om iemand te laten deelnemen aan de competitie. In teamsporten moet een team natuurlijk wel voldoende spelers op kunnen stellen en in individuele sporten is het mogelijk een competitiewedstrijd te spelen als één partij niet mee doet.
- Sportverenigingen moeten op meerdere momenten competitie aanbieden, bijvoorbeeld vrijdagavond of zondag. Zowel leden, niet leden als ex leden geven aan dit aantrekkelijk te vinden. Vanaf de leeftijd van 15 jaar is het voor jongeren toegestaan te werken. Volgens Cor Jansen kiezen jongeren dan vaak voor een bijbaantje op zaterdag en wordt het verenigingslidmaatschap opgezegd. Deze uitval kan worden voorkomen door op alternatieve dagen, bijvoorbeeld op vrijdagavond of zondag competitie aan te bieden.

- Een veelgenoemd motief om niet te sporten (13,3%) of te stoppen met sporten (9,9%) is dat de combinatie met werk of school is teveel. Wanneer sportverenigingen flexibeler sportaanbod realiseren is de combinatie van sport en school en/of werk makkelijker te combineren.

Aanbeveling 2: Sportverenigingen moeten in samenwerking met scholen extra sportaanbod realiseren.

Sportverenigingen moeten in samenwerking met scholen extra sportaanbod realiseren. Uit de resultaten blijkt dat leden en ex leden positief en niet leden neutraal tegenover trainingen van de sportvereniging onder schooltijd staan. Het realiseren van extra sportaanbod heeft een positieve invloed op de waardering van de sportvereniging door leden en ex leden. Belangrijke motieven waarop dient te worden ingespeeld zijn: ik weet niet welke sport bij mij past, geen gewoonte en ik ken er niemand.

- Sportverenigingen dienen tijdens de gymlessen van het onderwijs trainingen in hun tak van sport te geven. Dit moet worden uitgevoerd door de sportvereniging in samenwerking met de docenten gym of lichamelijke opvoeding. Ook is hier ondersteuning mogelijk van een buurtsportcoach of combinatiefunctionaris sport. Jongeren maken hierdoor onder schooltijd structureel kennis met meerdere takken van sport. Vanuit de gymlessen moeten jongeren in aanraking komen met een sport en sportvereniging en hierdoor gestimuleerd worden om bij de sportvereniging te gaan sporten.
- Jongeren geven als motieven om niet te sporten aan 'ik weet niet welke sport bij mij past', 'geen gewoonte' en 'ik ken er niemand'. Doordat jongeren tijdens de gymlessen in aanraking komen met meerdere takken van sport kunnen ze ontdekken welke sport wel bij hun past. David Scott (1991) stelt dat het logisch is dat jongeren een sport niet zullen beoefenen wanneer ze deze sport nooit hebben leren kennen. Doordat jongeren tijdens de gymlessen structureel verschillende takken van sport en trainingen ervaren kan sporten een gewoonte worden. Dat maakt de stap naar een sportvereniging kleiner. Jongeren die samen met vrienden/klasgenoten ervaren een bepaalde sport erg leuk te vinden kunnen samen naar een sportvereniging toe. Dit voorkomt dat jongeren niet zullen sporten bij een sportvereniging omdat 'ze er niemand kennen'. Ook kan het schelen dat jongeren tijdens de gymlessen eventueel al een gezicht hebben gezien wat ze op de sportvereniging ook terugzien.

Aanbeveling 3: Sportverenigingen moeten aandacht geven aan het sociale aspect.

Sportverenigingen moeten voldoende aandacht geven aan het sociale aspect binnen de sportvereniging. Uit de resultaten blijkt dat zowel leden, niet leden als ex leden aangeven een goede sfeer binnen de sportvereniging en aandacht voor het sociale aspect erg belangrijk te vinden. Ook geven leden, niet leden en ex leden aan het leggen van sociale contacten belangrijk te vinden. Voor leden zijn motieven om te sporten bij een sportvereniging onder andere: gezelligheid en sociale contacten/vrienden maken. Niet leden en ex leden geven indirect aan het sociale aspect belangrijk te vinden via de motieven om niet te sporten of te stoppen met sporten: ik ken er niemand en vrienden stopten ook met sporten.

- De sportvereniging moet om ledenbehoud te stimuleren een beleidsplan ledenbehoud ontwikkelen gericht op jeugd. Dit beleid moet ook door al het jeugdkader worden uitgedragen en uitgevoerd. Hierin moet zowel actiepunten worden opgenomen voor sfeer als voor het sociale aspect. Acties waarmee aandacht kan worden gegeven aan het sociale aspect zijn niet sport gerelateerd activiteiten ondernemen met de jeugd, waaronder: team- of verenigingsuitjes (bijvoorbeeld bowlen of zwemmen), sportwedstrijden kijken, filmavond, disco avond en het bezoeken van sporttoernooien. Via deze activiteiten kunnen jeugdleden elkaar en het kader beter leren kennen en vrienden maken binnen de vereniging. Dit voorkomt ook dat leden uitvallen vanwege de reden 'vrienden stopten ook met sporten'.
- Acties waarmee positieve aandacht kan worden gegeven aan een goede sfeer binnen de sportvereniging zijn: het creëren van een voor alle jeugdleden veilige en prettige sfeer waarin niet wordt gepest, geen leden worden uitgelachen, ruimte is voor een grapje en waarin op een positieve manier met elkaar wordt omgegaan. Sportverenigingen die de sfeer binnen de sportvereniging willen ontwikkelen kunnen bijeenkomsten volgen bij de Stichting Positief Coachen. De stichting ondersteunt sportverenigingen om aan positieve clubcultuur te werken die structureel kan blijven bestaan (Positief Coachen z.d.).
- Verder moeten sportverenigingen zich in hun ledenwervingsactiviteiten ook beseffen dat het sociale aspect een belangrijke rol speelt voor niet leden. Een motief voor niet leden om niet te sporten is: ik ken er niemand. Voor sportverenigingen is het belangrijk om niet leden te werven in duo's of groepjes. Dit kan worden gedaan met aantrekkelijke lidmaatschapskortingen. Bijvoorbeeld één jaarlidmaatschap halen, twee betalen.

Aanbeveling 4: Sportverenigingen moeten op het gebied van cultuur & sfeer rekening houden met jeugdleden.

Sportverenigingen moeten op het gebied van cultuur & sfeer rekening houden met jeugdleden. Zowel leden als ex leden kennen een hoge waardering toe aan cultuur & sfeer, en ex leden waarderen dit zelfs significant hoger dan leden. Voldoende aandacht voor cultuur & sfeer leidt tot een aantrekkelijkere sportvereniging voor ex leden en leden. Belangrijke aspecten van cultuur & sfeer waar een hoge waardering aan wordt toegekend hebben ermee te maken dat er veel wordt georganiseerd voor jeugdleden, dat jeugdleden mee mogen denken en mee mogen helpen en dat er rekening wordt gehouden met de mening van jeugdleden. Voor jeugdleden moet de sportvereniging ook voelen als hun sportvereniging, waar zij zelf invloed op kunnen uitoefenen.

- Sportverenigingen dienen veel te organiseren voor jeugdleden, zowel sport gerelateerd en niet sport gerelateerd. Ook hierbij kan worden gedacht aan team- of verenigingsuitjes (bijvoorbeeld bowlen of zwemmen), sportwedstrijden kijken, filmavond, disco avond en het bezoeken van sporttoernooien.
- Sportverenigingen dienen jeugdleden mee te laten helpen bij het bedenken van activiteiten en mee te laten helpen bij het organiseren van activiteiten.
- Sportverenigingen dienen indien mogelijk jeugdleden mee laten helpen bij het indelen van de teams.
- Sportverenigingen dienen rekening te houden met de meningen van jeugdleden. Het jeugdkader kan regelmatig inventariseren bij jeugdleden of zij ideeën hebben over te nemen beslissing of gewoon ideeën hebben om de sportvereniging te verbeteren.

Aanbeveling 5: Sportvereniging moeten jeugdleden ‘op maat’ begeleiden.

Sportverenigingen moeten jeugdleden ‘op maat’ begeleiden. Jeugdleden hebben verschillende motieven om te sporten bij een sportvereniging. Lichaamsbeweging, gezelligheid en plezier worden als drie belangrijkste motieven genoemd om te sporten bij een sportvereniging. Een opvallend afwijkend motief, genoemd door mannelijke Turks en Marokkaans Nederlandse leden, is graag willen winnen. De motieven kunnen verschillen per individu en per team, jeugdbegeleiders dienen rekening te houden met deze verschillen. Ook geven ex leden als motief om te stoppen met sporten aan ‘de begeleiding was niet goed’. Als deze leden betere begeleiding zouden hebben gekregen dan zouden zij misschien nog steeds lid zijn van een sportvereniging.

- Sportverenigingen moeten jeugdteams en/of jeugdspelers laten begeleiden door kader wat rekening houdt met de verschillende motieven van de leden. Als voor jeugdleden winnen het belangrijkste is dan moet de begeleiding winst en verlies ook serieus nemen. Wanneer voor leden plezier het belangrijkste motief is moet de begeleiding niet gefocust zijn op winst en verlies.
- Sportverenigingen moeten in de teamindeling zoveel mogelijk proberen leden met dezelfde en vergelijkbare motieven bij elkaar in een team te zetten. Aan deze teams kan ook een begeleider gekoppeld worden die deze motieven deelt. Dit kan worden gedaan door aan jeugdleden de vraag te stellen wat ze belangrijker vinden: plezier of graag willen winnen. Hier kan de teamindeling op worden aangepast.
- Sportverenigingen moeten bepaalde kwaliteitseisen stellen aan de begeleiders van jeugdteams en jeugdspelers. Ex leden geven onder andere aan te zijn gestopt met sporten omdat de begeleiding niet goed was. Voordat begeleiders een jeugdteam mogen trainen/coachen/begeleiden zouden ze hun competentie aan moeten tonen door middel van een jeugdtrainersdiploma of certificaat/diploma ten aanzien van jeugdbegeleiding van de betreffende sportbond.

Aanbeveling 6: Sportverenigingen moeten het huidige werk doorzetten.

De laatste aanbeveling is dat sportverenigingen het huidige werk moeten doorzetten. Er is ruimte voor verbetering maar er moet ook worden stilgestaan bij het feit dat er ontzettend veel goed gaat. De Utrechtse sportverenigingen mogen trots zijn op alle sportende jongeren die op dit moment zijn aangesloten bij de vereniging. Ook mogen ze trots zijn op de enorme aantallen vrijwilligers die zich dag in dag uit, vaak belangeloos, inzetten voor hun vereniging en daarmee de sportparticipatie in de georganiseerde sport tot stand brengen.

Literatuurlijst

Andres, A. & Kleij, R. van (2010). *Sport op waarde geschat*. Geraadpleegd op 6 maart 2014, afkomstig van <http://www.sportknowhowxl.nl/SportEnExploitatie/4813>

Baarda, B. Dijkum, C. van & Goede, M. de. (2010). *Basisboek statistiek met SPSS*. Noordhoff uitgevers: Groningen/Houten.

Besten, R. den. (2011). *Sportnota 2011-2016*. In *Utrecht staat jouw talent centraal*. Dienst maatschappelijke ontwikkeling: Utrecht.

Boessenkool, J. & Jong, A. de. (2001). *Sportverenigingen in de 21^e eeuw: voor en door leden?* NOC*NSF: Arnhem.

Boessenkool, J. Lucassen & J. Waardeburg, M. (2011). *Sportverenigingen: tussen tradities en ambities*. Nieuwegein: Arko Sports Media.

Boessenkool, J. & Steemers, M. (2011). De sportvereniging in de buurt. In J. Boessenkool, J. Lucassen, M. Waardenburg, & F. Kemper (red.), *Sportverenigingen: tussen tradities en ambities* (pp. 79-89). Nieuwegein: Arko Sports Media.

Bool, K. (2008). *Goedkope sportaccommodaties zijn mogelijk*. Geraadpleegd op 10 maart 2014, afkomstig van http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws_2008/2452

Boonstra, N. & Hermens, N. (2011). *De maatschappelijke waarde van sport: Een literatuurreview naar de inverdieneffecten van sport*. Verwey-Jonker Instituut: Utrecht.

Bottenburg, M. van (2007). *Om de sport verenigd: instituties in de sportwereld*. In: Jan Willem Duyvendak & Miriam Otto (red.), *Sociale kaart van Nederland* (pp. 225-239). Over maatschappelijke instituties. Amsterdam: Boom.

Bottenburg, M. van. Breedveld, K. Goossens, R. Harms, L. Hildebrandt, V. Lucassen, J. Meulen, R. van der. Ooijendijk, W. Poel, H. van der & Stiggelbout, M. (2003). *Rapportage Sport 2003*. Sociaal en Cultureel Planbureau: Den Haag.

Bottenburg, M. van. Hof, C. van 't. & Oldenboom, E. (1997). *Goed, beter, best: Naar een kwaliteitsbeleid in de pluriforme sportsector*. Onderzoeksbureau Diopter: Amsterdam.

Bottenburg, M. van & Schuyt, K. (1996). *De maatschappelijke betekenis van sport*. Arnhem: NOC*NSF. Mulier Instituut.

Breedveld, K. Elling, A. Hoekman, R. Lucassen, J. & Meulen, R. van der. (2007). *Sporters in beeld. Sportersmonitor 2005-2006*. W.J.H. Mulier Instituut: 's-Hertogenbosch.

Breedveld, K., de Haan, J., Verbeek, D. & Tiessen-Raaphorst, A. (2010). *Rapportage sport. Sport: een leven lang*. Sociaal Cultureel Planbureau: Den Haag.

Breedveld, K. Kamphuis, C.B.M. en A. Tiessen-Raaphorst (red.) (2008). *Rapportage sport 2008*. Den Haag: SCP/W.J.H. Mulier Instituut.

Breedveld, K. & Tiessen-Raaphort, A., (2006). *Beoefening*. In: Breedveld, K., Tiessen-Raaphort, A.,(red.) Rapportage Sport 2006. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Gratton, C., Jones, I. & Robinson, T. (2011). *Onderzoeksmethoden voor sportstudies*. Oxon: Routledge.

Daamen, T. Kalmthout, J. van. Veerman, H. & Werff, H. van der. (2013). *Sportaanbiedersmonitor 2012*. NOC*NSF: Arnhem.

Daamen, T., Veerman, H., Kaper, R., Schipper-van Veldhoven, N. (2013). *Sportersmonitor. Wie is de sporter?* NOC*NSF: Arnhem.

Deci, E. Ryan, R (2007). *“Facilitating Optimal Motivation and Psychological Wellbeing Across Life’s Domains”*. Canadian Psychology, 49, pp. 14-23.

Dool, R. van den. Elling, A. & Hoekman, R. (2009). *SportersMonitor 2008: een beschrijving van actuele sportissues*. W.J.H. Mulier Instituut: 's-Hertogenbosch.

Encyclo. (2010). *Online encyclopedie*. Geraadpleegd op 13 februari 2014, afkomstig van <http://www.encyclo.nl/begrip>

Frelief, M. & Janssens, J., (2007). *Wat beweegt kinderen? Een onderzoek naar het sport- en beweeggedrag van kinderen*. 's Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.

Gemeente Utrecht. (2013). *Wist U Data*. Geraadpleegd op 14 maart 2014, afkomstig van <http://utrecht.buurtmonitor.nl/>

Haren, B van & Veldhoven, N van. (2013). *Ledental NOC*NSF over 2012*. NOC*NSF: Arnhem.

Hollander, J. (2007). *Validiteit en betrouwbaarheid van MPA*. Geraadpleegd op 26 maart 2014, afkomstig van http://www.iepd.nl/wp-content/uploads/2012/03/165_Validiteit_MPA.pdf

Journallinks. (z.d.). *Steekproefcalculator*. Geraadpleegd op 24 maart 2014 , afkomstig van <http://journalinks.be/steekproef/>

Kalmthout, J. van, Jong, M. de & Lucassen, J. (2009). *Verenigingsmonitor 2008: De stand van zaken bij sportverenigingen*. 's-Hertogenbosch: Arko Sports Media. W.J.H. Mulier Instituut.

Knoop, P. de. Scheerder, J. & Vanreusel, B. (2006) *Spotsociologie: Het spel en de spelers*. Elsevier gezondheidszorg: Maarssen.

Lucassen, J. (2011). Sportverenigingen en de Civil Society 2.0. Sportverenigingen en nieuwe (burger)initiatieven. In J. Boessenkool, J. Lucassen, M. Waardenburg, & F. Kemper (red.), *Sportverenigingen: tussen tradities en ambities* (pp. 115-132). Nieuwegein: Arko Sports Media.

Lucassen, J. Bottenburg, M. van & Hoecke, J. van (2007). *Sneller, hoger, sterker, beter. Kwaliteitsmanagement in de sport*. Nieuwegein: Arko Sports Media.

Luijpers, E. (2004). *De sportvereniging in de wijk: Aan de slag met jongeren in de buurt*. NOC*NSF: Arnhem.

Nelson Mandela Centre of Memory. (2012). *Speech by Nelson Mandela at the Inaugural Laureus Lifetime Achievement Award, Monaco 2000*. Geraadpleegd op 10 juni 2014, afkomstig van http://db.nelsonmandela.org/speeches/pub_view.asp?pg=item&ItemID=NMS1148

NOC*NSF (2009). *Expertrapport, Nederlandse sport naar Olympisch niveau. Een nadere uitwerking van het sportgedeelte van het Olympisch Plan 2028*. Deventer: DAM.

Romijn, D. Kalmthout, J. van (2012). *Vitaliteit sportverenigingen Schiedam 2012: Stand van zaken bij sportverenigingen in het perspectief van vitaliteit*. W.J.H. Mulier Instituut: Utrecht.

Rovers, B. (2010). *Motiveren en motivatieproblematiek*. In: Integraal motiveren in het jongerenwerk van de Twern, bewerkt door M. Kooijmans. 's-Hertogenbosch: Expertisecentrum veiligheid.

Scheelbeek, L. (2013). *Onderzoek Gemeente Utrecht. Wijkwijzer: De tien Utrechtse wijken in cijfers*. Gemeente Utrecht: Utrecht.

Scott, D. (1991). *The Problematic Nature of Participation in Contract Bridge: A Qualitative Study of Group-Related Constraints*. Leisure sciences. (Vol. 13, p321-336).

Smeets, S. (2008). *Factsheet sportpeiling 2008. Utrechters sporten veel*. OBT Opmeer: Den Haag.

Smit, C. (2012). *NOC*NSF: Sport inspireert! Sportagenda 2016*. Arko Sports Media: Eindhoven.

Sportservicedesk (z.d.). *J-score*. Geraadpleegd op 7 maart 2014, afkomstig van <http://www.sportservicedesk.nl/uploads/files/pdf/Jeugd/J-score%20SSD%202013.pdf>

Stichting Positief Coachen (z.d.) *Inleiding*. Geraadpleegd op 19 juni 2014, afkomstig van <http://www.positiefcoachen.nl/sportclubs/info/inleiding.php>

Thiel, S. van (2010). *Bestuurskundig onderzoek. Een methodologische inleiding*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Tiessen-Raaphorst, A. Van den Dool, R. (2012). Factsheet: *Ontwikkeling van sportparticipatie, verenigingslidmaatschap en vrijwilligerswerk in de sport na 2007*. Sociaal en Cultureel Planbureau: Den Haag.

Vallerand, R. J. (2004). *Intrinsic and extrinsic motivation in sport*. Encyclopedia of Applied Technology (Vol. 2, p427- 435).

Vereniging Sport Utrecht. (z.d.). *Organisatie*. Geraadpleegd op 3 februari 2014, afkomstig van <http://sportutrecht.nl/statuten>

Verlaat, M. van 't & Kalmthout, J. van (2011). Marktgerichtheid: de (on)mogelijkheden van sportbonden en -verenigingen. In J. Boessenkool, J. Lucassen, M. Waardenburg, & F. Kemper (red.), *Sportverenigingen: tussen tradities en ambities* (pp. 31-47). Nieuwegein: Arko Sports Media.

Verschuren, P., Doorewaard, H. (2005). *Het ontwerpen van een onderzoek*. Uitgeverij LEMMA BV: Utrecht.

Wikipedia (z.d.). *Map Nederland Utrecht wijk Overvecht*. Geraadpleegd op 24 maart 2014, afkomstig van http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_-_NL_-_Utrecht_-_Wijk_03_Overvecht.svg

Bijlagen

Bijlage I: Gebruikte zoektermen

In het onderstaande overzicht zijn de relevantie gebruikte zoektermen en bijbehorende resultaten opgenomen. Ook is hierbij gekeken naar het aantal hits, het paginanummer, de rang op de pagina en de opgeleverde bron. Er is naar literatuur gezocht in de databank van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HANQuest), de databank van de Universiteit Utrecht (Utrecht University Library) en via Google en Google Scholar. De opgeleverde bronnen zijn gebruikt voor de literatuur in het theoretisch kader en het vooronderzoek. Vanuit de gevonden relevante bronnen zijn via de literatuurlijst weer nieuwe bronnen gevonden, de sneeuwbalmethode.

Tabel 18: Zoektermen

Zoekterm	Hits	Pagina	Rang	Bron
Sportparticipatie	34.700	1	1	Tiessen-Raaphorst, A. Van den Dool, R. (2012). <i>Factsheet: Ontwikkeling van sportparticipatie, verenigingslidmaatschap en vrijwilligerswerk in de sport na 2007</i> . Sociaal en Cultureel Planbureau: Den Haag.
Sportvereniging motieven	63.300	1	8	Breedveld, K., de Haan, J., Verbeek, D. Tiessen-Raaphorst, A. (2010). <i>Rapportage sport. Sport: een leven lang</i> . Sociaal Cultureel Planbureau: Den Haag.
Functioneren sportvereniging	741.000	2	12	Romijn, D. Kalmthout, J. van (2012). <i>Vitaliteit sportverenigingen Schiedam 2012: Stand van zaken bij sportverenigingen in het perspectief van vitaliteit</i> . W.J.H. Mulier Instituut: Utrecht.
Veranderende sportvereniging	76.700	1	5	Boessenkool, J. Lucassen, J. Waardeburg, M. (2011). <i>Sportverenigingen: tussen tradities en ambities</i> . Nieuwegein: Arko Sports Media.
Intrinsic extrinsic motivation sport	27.000	1	1	Vallerand, R. J. (2004). <i>Intrinsic and extrinsic motivation in sport</i> . Encyclopedia of Applied Technology (Vol. 2, p427- 435).
Ledenaantal NOC*NSF	4.070	1	2	Haren, B van & Veldhoven, N van. (2013). <i>Ledental NOC*NSF over 2012</i> . NOC*NSF: Arnhem.
Sportsociologie	6.650	2	1	Knoop, P. de. Scheerder, J. & Vanreusel, B. (2006) <i>Spotsociologie: Het spel en de spelers</i> . Elsevier gezondheidszorg: Maarssen.
Sportersmonitor	2.880	1	1	Daamen, T., Veerman, H., Kaper, R., Schipper – van Veldhoven, N. (2013). <i>Sportersmonitor. Wie is de sporter?</i> NOC*NSF: Arnhem.

Bijlage II: Meetinstrument

Mijn naam is Koen van Es, student Sport, Gezondheid en Management en stagiair bij de Vereniging Sport Utrecht (VSU). De VSU is ondersteuner van de Utrechtse sportverenigingen en wil graag dat zoveel mogelijk mensen in Utrecht sporten. Ik doe onderzoek naar het verhogen van de sportparticipatie onder Utrechtse jongeren. De gegevens zijn strikt vertrouwelijk en worden niet verstrekt aan derden. Het invullen van de enquête zal ongeveer 15 minuten duren.

LET OP: Kijk goed welke vragen je wel of niet in hoeft te vullen!

Begin vragen:

1. Geslacht: Man / Vrouw (Omcirkel het juiste antwoord).

2. Leeftijd:

3. Woonplaats: .....

4. Wijk: .....

5. Huidige opleiding:

☐ Basisschool	☐ VWO
☐ Praktijkonderwijs	☐ MBO
☐ VMBO	☐ HBO
☐ HAVO	☐ Universiteit

6. Wat is je afkomst?

☐ Nederlander	☐ Surinaamse Nederlander
☐ Turkse Nederlander	☐ Antilliaanse Nederlander
☐ Marokkaanse Nederlander	☐ Anders, namelijk:

7. Ben je lid van een sportvereniging?

- ☐ Ja
☐ Nee

8. Zo ja, welke sport(en) doe je? .....

9. Zo nee, wil je lid zijn van een sportvereniging?

☐ Ja. Waarom ben je nog geen lid?

.....
.....
.....

☐ Nee. Waarom wil je dit niet?

.....
.....
.....

10. Doe je op een andere manier aan sport?

- ☐ Nee
☐ Fitness
☐ Anders, namelijk:

DE VOLGENDE VRAGEN GAAN OVER HET AANBOD VAN DE SPORTVERENIGING. IEDEREEN DIENT DEZE VRAGEN IN TE VULLEN.

(1 = helemaal niet mee eens, 2 = niet mee eens, 3 = neutraal, 4 = mee eens, 5 = helemaal mee eens, 6 = geen mening).

	-	-	+	+	+	?
	-	-	-	+	+	?
AANBOD SPORTVERENIGING	1	2	3	4	5	6
11. Een goede sfeer op de sportvereniging is belangrijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. Het sociale aspect (gezelligheid, vrienden/vriendinnen maken) van een sportvereniging is belangrijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Een sportvereniging moet zich richten op presteren.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Sporten bij een sportvereniging kost teveel tijd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Een sportvereniging heeft teveel sportieve verplichtingen (Aantal keren waarop je moet komen sporten).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. Een sportvereniging heeft teveel overige verplichtingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19. Sportverenigingen moeten op meerdere momenten competitie aanbieden. (Bijvoorbeeld wedstrijden op vrijdagavond of zondag).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20. Ik vind het leuk als een sportvereniging training geeft tijdens de gymles.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
21. Het traditionele aanbod van een sportvereniging (accommodatie, training, competitie, mogelijkheid tot ontmoeting en gezelschap en nevenactiviteiten) is voldoende.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
22. Als je bij vraag 21 '1' of '2' hebt gekozen. Wat moet een sportvereniging nog meer aanbieden:						

DEZE VRAGEN HOEF JE ALLEEN IN TE VULLEN ALS JE LID BENT OF LID BENT GEWEEST VAN EEN SPORTVERENIGING.

Antwoordmogelijkheden: (1 = Heel onbelangrijk, 2 = onbelangrijk, 3 = neutraal, 4 = belangrijk, 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening).

	-	-	+	+	+	?
	-	-	-	+	+	?
	1	2	3	4	5	6
(Functioneren) Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:						
23. Iedereen vrijwilligerswerk doet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24. Mensen betaald worden voor hun werk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. Een bijdrage wordt geleverd aan het verbeteren van gezondheid.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26. Een bijdrage wordt geleverd aan het verhogen van sportdeelname.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. De wensen en behoeften van leden centraal staan.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. Aandacht is voor de wensen en behoeften van mogelijke nieuwe leden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(Strategie en beleid) Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:						
29. Er een beleidsplan is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30. Er een beleid is waar het bestuur achter staat.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31. De functies, taken en verantwoordelijkheden voor alle vrijwilligers duidelijk zijn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32. Er een goede samenwerking is tussen alle vrijwilligers.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33. Er een bestuur is dat weet wat er speelt onder haar leden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
(Cultuur & Sfeer) Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:						
34. Gezelligheid voorop staat.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35. Veel wordt georganiseerd voor jeugdleden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36. Jeugdleden eigen muziek mogen draaien.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

37. Er voldoende voorzieningen zijn zoals tafeltennistafel, pooltafel, speelplaats en/of een Playstation/Xbox.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
38. Jeugdleden mee mogen denken bij de inrichting van de kantine.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39. Jeugdleden mee mogen helpen bij het bedenken van activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
40. Jeugdleden mee mogen helpen bij het organiseren van activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
41. Jeugdleden mee mogen helpen bij het indelen van de teams.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
42. Er communicatie middelen zijn zoals clubblad, website en Facebook.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
43. Er goede contacten zijn tussen jeugdleden en trainers.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
44. Er rekening wordt gehouden met de mening van jeugdleden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- - + + + ?
- - +

(Organisatie & Kader) Ik vind het belangrijk dat er in mijn sportvereniging

1 2 3 4 5 6

45. Voldoende vrijwilligers voor de jeugd zijn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46. Jeugdleden vrijwilligerswerk doen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
47. Gediplomeerde trainers en coaches voor de jeugd zijn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
48. Een jeugdcommissie is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
49. Jongeren van 12 tot en met 18 jaar in de jeugdcommissie zitten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
50. Met jeugdleden wordt gepraat over te nemen beslissingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
51. Alle leden gelijkwaardig worden behandeld.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
52. Er iemand is waar jeugdleden terecht kunnen met vragen of opmerkingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Accommodatie) Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging

1 2 3 4 5 6

53. Ik zelf kan kiezen op welk moment ik kom sporten op de accommodatie.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
54. Ik kan sporten op door de vereniging vastgestelde momenten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
55. De accommodatie in goede staat is (alles werkt).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56. De accommodatie in goede staat is (alles is schoon).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
57. De accommodatie goed bereikbaar is (maximaal 15 minuten fietsen).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58. De accommodatie veilig is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59. De accommodatie veilig te bereiken is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ALEEN INVULLEN ALS JE LID BENT VAN EEN SPORTVERENIGING.

60. Wat zijn voor jou de drie belangrijkste redenen (aankruisen) om te sporten bij een sportvereniging?

☐ Lichaamsbeweging	☐ Gezondheid	☐ Laten zien hoe goed je iets kan
☐ Leuke activiteit	☐ Spanning en avontuur	☐ Om er goed uit te zien
☐ Gezelligheid	☐ Sociale contacten/vrienden maken	☐ Om uit het dagelijkse ritme te komen
☐ Opbouw conditie	☐ Aanzien	☐ Om af te vallen
☐ Plezier	☐ Graag willen winnen	☐ Om minder eenzaam te zijn

ALLEEN INVULLEN ALS JE GEEN LID BENT VAN EEN SPORTVERENIGING.

61. Wat zijn voor jou de drie belangrijkste redenen (aankruisen) om niet te sporten bij een sportvereniging?

☐ Ik weet niet welke sport bij mij past	☐ Ik heb voldoende lichaamsbeweging	☐ Combinatie met school of werk is teveel
☐ Ik schaam me voor mijn lichaam	☐ Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	☐ Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn.
☐ Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	☐ Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	☐ Andere dingen zijn leuker
☐ Te duur	☐ Te ver reizen	☐ Kost teveel tijd
☐ Geen gewoonte	☐ Ik ken er niemand	☐ Niet leuk (meer)
☐ Geen leuk sportaanbod	☐ Ik sport liever alleen	☐ Vrienden sporten ook niet

ALLEEN INVULLEN ALS JE EX LID BENT VAN EEN SPORTVERENIGING.

62. Als je ooit hebt gesport bij een sportvereniging maar dit nu niet meer doet. Wat waren de drie belangrijkste redenen om te stoppen?

☐ Niet leuk meer	☐ Vrienden stopten ook met sporten	☐ Te verplichtend
☐ Andere dingen zijn leuker	☐ Geen leuk sportaanbod	☐ Begeleiding was niet goed
☐ Combinatie met school of werk is teveel	☐ Ik had al voldoende lichaamsbeweging	☐ Ik weet niet welke sport bij mij past
☐ Te duur	☐ Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	☐ Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen
☐ Kost teveel tijd	☐ Te ver reizen	☐ Ik ken er niemand
☐ Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn.	☐ Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	☐ Ik schaam me voor mijn lichaam
☐ Ik sport liever alleen		

ONDERSTAANDE VRAGEN DIENT IEDEREEN IN TE VULLEN.

Geef aan of je het eens bent met onderstaande stellingen. Er is één antwoord per stelling mogelijk. (1 = Helemaal niet mee eens, 2 = niet mee eens 3 = neutraal, 4 = mee eens, 5 = helemaal mee eens en 6 = geen mening).

Bij een sportvereniging vind ik:

	-	-	+	+	+	?
	1	2	3	4	5	6
63. Presteren belangrijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
64. Het leren van nieuwe dingen belangrijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
65. Het leggen van sociale contacten (vrienden/vriendinnen maken, gezelligheid) belangrijk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
66. Het belangrijk dat alle leden voldoende aandacht krijgen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
67. Het belangrijk dat sporten mij weinig tijd kost.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Je bent aan het einde gekomen van de enquête. Bedankt voor de tijd en het beantwoorden van de vragen. Als je op de hoogte wil blijven van de resultaten van het onderzoek kan je hier je e-mailadres invullen:

.....

Koen van Es - Student Sport, Gezondheid en Management
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
In samenwerking met: Vereniging Sport Utrecht

Bijlage III: Codeerschema

In onderstaand codeerschema is geoperationaliseerd welke vragen en items bij welke variabele horen. Alle vragen zijn voorzien van een antwoordcode om de variabele in cijfers te kunnen meten en verwerken in SPSS 22.0.

Tabel 19: Codeerschema

Sportparticipatie (Afhankelijke variabele)		
Variabele	Vraag/Item	Antwoordcode
V07	Ben je lid van een sportvereniging?	1 = Ja / 2 = Nee
V08	Zo ja, welke sport(en) doe je?	1= Atletiek / 2= Badminton / 3= Basketball / 4= Biljart, pool, snooker / 5= Bowling / 6= Bridge / 7= Dammen / 8= Danssport / 9= Duiksport / 10= Golf / 11=Gymnastiek, turnen / 12= Handbal / 13= Hockey / 14= Honkbal, softbal / 15= Jeu de boules / 16= Judo / 17= Kano / 18= Klimsport / 19 = Korfbal / 20= Midgetgolf / 21= Motorsport / 22= Paardensport / 23= Roeien / 24= Schaatsen / 25 = Schaken / 26= Schietsport / 27= Skeeleren, skaten / 28= Skien, langlaufen, snowboarden / 29= Squash / 30= Tafeltennis / 31=Tennis / 32= Vecht- en verdedigingssport / 33= Veldvoetbal / 34= Volleybal / 35= Wandelsport / 36 = Waterpolo / 37= Wielrennen, mountainbiken / 38= Zaalvoetbal / 39= Zeilen/surfen / 40= Zwemsport / 41 = American Football.
V09	Zo nee, wil je lid zijn van een sportvereniging?	1 = Ja / 2 = Nee
V09a	Ja. waarom ben je nog geen lid?	1= Ik weet niet welke sport bij mij past / 2= Ik ga het misschien volgend jaar doen / 3= Ik ben er niet mee bezig maar ik wil het wel / 4= Ik heb geen tijd vanwege werk en/of school / 5= Ik wil voordat ik ga sporten een goede conditie hebben / 6= Ik sta op een wachtlijst.
V09b	Nee. Waarom wil je dit niet?	1= Geen tijd om te sporten / 2= Geen zin om te sporten / 3= Gestopt met sporten / 4 = Wil ongeorganiseerd sporten / 5= Ik beweeg al voldoende / 6= Te druk met school / 7= Sporten kost teveel tijd / 8= Ik sport al bij een fitnesscentrum / 9= Omdat ik een hoofddoek draag / 10= Ik vind sporten niet leuk.
V10	Doe je op een andere manier aan sport?	1 = Nee / 2 = Fitness / 3 = Anders
Persoonskenmerken (Onafhankelijke variabele)		
V01	Geslacht:	1 = Man / 2 = Vrouw
V02	Leeftijd:	1 = 12 / 2 = 13 / 3 = 14 / 4 = 15 / 5 = 16 / 6 = 17 / 7 = 18
V03	Woonplaats:	1 = Utrecht / 2 = Overig
V04	Wijk:	1 = Overvecht / 2 = West / 3 = Noordwest / 4 = Noordoost / 5 = Oost / 6 = Zuid / 7 = Zuidwest / 8 = Binnenstad / 9 = Leidsche Rijn / 10 = Vleuten- De Meern / 11 = Overig
V05	Huidige opleiding:	1 = Basisschool / 2 = Praktijkonderwijs / 3 = VMBO / 4 = HAVO / 5 = VWO / 6 = MBO / 7 = HBO / 8 = Universiteit
V06	Wat is je afkomst?	1 = Nederlander / 2 = Turkse Nederlander / 3 = Marokkaanse Nederlander / 4 = Surinaamse Nederlander / 5 = Antilliaanse Nederlander / 6 = Anders, namelijk:

Aanbod sportvereniging (Onafhankelijke variabele)		
V11	Een goede sfeer op de sportvereniging is belangrijk.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V12	Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V13	Ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V14	Het sociale aspect (gezelligheid, vrienden/vriendinnen maken) van een sportvereniging is belangrijk.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V15	Een sportvereniging moet zich richten op presteren.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V16	Sporten bij een sportvereniging kost teveel tijd.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V17	Een sportvereniging heeft teveel sportieve verplichtingen (Aantal keren waarop je moet komen sporten).	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V18	Een sportvereniging heeft teveel overige verplichtingen.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V19	Sportverenigingen moeten op meerdere momenten competitie aanbieden. (Bijvoorbeeld wedstrijden op vrijdagavond of zondag).	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V20	Ik vind het leuk als een sportvereniging training geeft tijdens de gymles.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V21	Het traditionele aanbod van een sportvereniging (accommodatie, training, competitie, mogelijkheid tot ontmoeting en gezelschap en nevenactiviteiten) is voldoende.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V22	Als je bij vraag 21 '1' of '2' hebt gekozen. Wat moet een sportvereniging nog meer aanbieden:	1= Training geven onder schooltijd / 2= Meer gastvrijheid / 3= Meer overige activiteiten / 4= Lidmaatschapskorting/ 5= Betere begeleiding / 6= Onbekend
Functioneren sportvereniging (Onafhankelijke variabele)		
V23	Iedereen vrijwilligerswerk doet.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V24	Mensen betaald worden voor hun werk.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V25	Een bijdrage wordt geleverd aan het verbeteren van gezondheid.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V26	Een bijdrage wordt geleverd aan het verhogen van sportdeelname.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening

V27	De wensen en behoeften van leden centraal staan.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V28	Aandacht is voor de wensen en behoeften van mogelijke nieuwe leden.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V29	Er een beleidsplan is.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V30	Er een beleid is waar het bestuur achter staat.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V31	De functies, taken en verantwoordelijkheden voor alle vrijwilligers duidelijk zijn.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V32	Er een goede samenwerking is tussen alle vrijwilligers.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V33	Er een bestuur is dat weet wat er speelt onder haar leden.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V34	Gezelligheid voorop staat.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V35	Veel wordt georganiseerd voor jeugdleden.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V36	Jeugdleden eigen muziek mogen draaien.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V37	Er voldoende voorzieningen zijn zoals tafeltennistafel, pooltafel, speelplaats en/of een Playstation/Xbox.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V38	Jeugdleden mee mogen denken bij inrichting van de kantine.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V39	Jeugdleden mee mogen helpen bij het bedenken van activiteiten.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V40	Jeugdleden mee mogen helpen bij het organiseren van activiteiten.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V41	Jeugdleden mee mogen helpen bij het indelen van de teams.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V42	Er communicatiemiddelen zijn zoals clubblad, website en Facebook	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V43	Er goede contacten zijn tussen jeugdleden en trainers.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V44	Er rekening wordt gehouden met de mening van jeugdleden	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V45	Voldoende vrijwilligers voor de jeugd zijn.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V46	Jeugdleden vrijwilligerswerk doen.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V47	Gediplomeerde trainers en coaches voor de jeugd zijn.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V48	Een jeugdcommissie is.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening

V49	Jongeren van 12 tot en met 18 jaar in de jeugdcommissie zitten.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V50	Met jeugdleden wordt gepraat over te nemen beslissingen.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V51	Alle leden gelijkwaardig worden behandeld.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V52	Er iemand is waar jeugdleden terecht kunnen met vragen of opmerkingen	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V53	Ik zelf kan kiezen op welk moment ik kom sporten op de accommodatie.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V54	Ik kan sporten op door de vereniging vastgestelde momenten.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V55	De accommodatie in goede staat is (alles werkt).	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V56	De accommodatie in goede staat is (alles is schoon).	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V57	De accommodatie goed bereikbaar is (maximaal 15 minuten fietsen).	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V58	De accommodatie veilig is.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
V59	De accommodatie veilig te bereiken is.	1 = Heel onbelangrijk / 2 = onbelangrijk / 3 = neutraal / 4 = belangrijk / 5 = heel belangrijk, 6 = geen mening
Motieven om te sporten (Onafhankelijke variabele)		
V60	Wat zijn voor jou de drie belangrijkste redenen om te sporten bij een sportvereniging?	(Variabele uitgesplitst, zie hieronder)
V60a	Lichaamsbeweging	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60b	Leuke activiteit	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61c	Gezelligheid	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60d	Opbouw conditie	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60e	Plezier	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60f	Gezondheid	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60g	Spanning en avontuur	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60h	Sociale contacten/vrienden	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60i	Aanzien	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60j	Graag willen winnen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60k	Laten zien hoe goed je iets kan	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60l	Om er goed uit te zien	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60m	Om uit het dagelijkse ritme te komen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60n	Om af te vallen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V60o	Om minder eenzaam te zijn	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61	Wat zijn voor jou de drie belangrijkste redenen om niet te sporten bij een sportvereniging?	(Variabele uitgesplitst, zie hieronder)
V61a	Ik weet niet welke sport bij mij past	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist

V61b	Ik schaam me voor mijn lichaam	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61c	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61d	Te duur	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61e	Geen gewoonte	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61f	Geen leuke sportaanbod	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61g	Ik heb voldoende lichaamsbeweging	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61h	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61i	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61j	Te ver reizen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61k	Ik ken er niemand	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61l	Ik sport liever alleen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61m	Combinatie met school of werk is teveel	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61n	Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61o	Andere dingen zijn leuker	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61p	Kost teveel tijd	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61q	Niet leuk (meer)	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V61r	Vrienden sporten ook niet	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62	Als je ooit hebt gesport bij een sportvereniging maar dit nu niet meer doet. Wat waren de drie belangrijkste redenen om te stoppen?	(Variabele uitgesplitst, zie hieronder)
V62a	Niet leuk meer	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62b	Andere dingen zijn leuker	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62c	Combinatie met school of werk is teveel	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62d	Te duur	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62e	Kost teveel tijd	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62f	Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62g	Ik sport liever alleen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62h	Vrienden stopten ook met sporten	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62i	Geen leuk sportaanbod	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62j	Ik had al voldoende lichaamsbeweging	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62k	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62l	Te ver reizen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62m	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62n	Te verplichtend	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62o	Begeleiding was niet goed	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62p	Ik weet niet welke sport bij mijn past	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62q	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62r	Ik ken er niemand	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V62s	Ik schaam me voor mijn lichaam	0 = Niet aangekruist / 1 = Wel aangekruist
V63	Presteren belangrijk	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 =

		helemaal mee eens / 6 = geen mening
V64	Het leren van nieuwe dingen belangrijk	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V65	Het leggen van sociale contacten (vrienden/vriendinnen maken, gezelligheid) belangrijk.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V66	Het belangrijk dat alle leden voldoende aandacht krijgen.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening
V67	Het belangrijk dat sporten mijn weinig tijd kost.	1 = Helemaal niet mee eens / 2 = niet mee eens / 3 = neutraal / 4 = mee eens / 5 = helemaal mee eens / 6 = geen mening

Bijlage IV: Betrouwbaarheidsanalyse

In SPSS 22.0 is aan de hand van de Cronbach's Alpha een betrouwbaarheidsanalyse van de verschillende itemschalen uitgevoerd. Met de Cronbach's Alpha kan worden vastgesteld of verschillende items (vragen uit de vragenlijst) samen één schaal mogen vormen. Dit is getest door het onderlinge verband tussen de vragen te analyseren. Hierbij is gekeken naar de consistentie van de vragen, zijn de vragen zo opgesteld dat deze hetzelfde meten? Uit de Cronbach's Alpha komt een score tussen de 0 en de 1. Hoe hoger de score, hoe betrouwbaarder de schaal. Niet alle items uit de vragenlijst zijn opgenomen in een schaal omdat er maar één item is gebruikt om deze variabele te meten.

Tabel 20: Betrouwbaarheidsanalyse itemschalen

Itemschalen	Aantal items per schaal	Cronbach's Alpha
Aanbod sportvereniging		
Verplichtend sportaanbod	5	0,636
Sfeer/Sociaal	2	0,547
Extra aanbod	2	0,568
Functioneren sportvereniging		
Beleidsperspectief	2	0,759
Marktperspectief	2	0,611
Strategie en beleid	5	0,647
Cultuur en sfeer	11	0,860
<i>Organisatie en kader</i>	7	0,777
Accommodatie	5	0,618

Uit bovenstaande tabel is af te lezen dat de verschillende schalen een betrouwbaarheidswaarde hebben van tussen de 0,547 en 0,860. De schalen sfeer/sociaal en extra aanbod scoren onder 0,6 en daarmee relatief laag. Dit betekent dat deze schalen niet geheel consistent zijn in hetgeen dat ze meten. Om de betrouwbaarheid van de schalen te vergroten is gekeken naar de Cronbach's Alpha score wanneer er een item uit de schaal zou worden verwijderd. In de schaal 'organisatie en kader' is er een item uit de schaal verwijderd omdat hiermee de betrouwbaarheid is vergroot. Bij de andere schalen is dit niet gedaan omdat dit geen significante stijging of zelfs daling van de betrouwbaarheid zou betekenen.

Bijlage V: Beschrijvende statistiek

In onderstaande tabellen is de uitwerking van de beschrijvende statistiek weergegeven. Alle resultaten uit het empirisch onderzoek staan hier beschreven.

Tabel 21: Aantal respondenten

	Aantal respondenten	Percentage
Leden	109	37,6%
Niet leden	107	36,9%
Ex leden	74	25,5%
Totaal	290	100%

1. Sportparticipatie

Tabel 22: Sportparticipatie

	Leden		Niet leden		Ex leden	
<u>Lid sportvereniging</u>						
- Totaal	109	100%	107	100%	74	100%
- Man	69	63%	47	44%	35	47%
- Vrouw	40	37%	60	56%	39	53%
<u>Tak van sport</u>						
- American Football	4	4%				
- Badminton	1	1%				
- Basketball	2	2%				
- Handbal	1	1%				
- Hockey	8	7%				
- Honkbal/Softbal	3	3%				
- Korfbal	1	1%				
- Motorsport	1	1%				
- Paardensport	3	3%				
- Schaatsen	9	8%				
- Tennis	11	10%				
- Vecht- en verdedigingssport	17	16%				
- Veldvoetbal	40	36%				
- Waterpolo	7	6%				
- Zwemsport	1	1%				
<u>Andere manier sport</u>						
- Nee	71	65%	51	48%	37	50%
- Fitness	20	18%	42	39%	17	23%
- Overig	18	17%	14	13%	20	27%

Tabel 23: Niet leden

Niet leden			Waarom ben je nog geen lid?	Aantal/ Percentage	
Ja	22	21%	Ik weet niet welke sport bij mij past.	1	5%
			Ik ga het misschien volgend jaar doen.	12	54%
			Ik ben er niet mee bezig maar wil het wel.	3	14%
			Ik heb geen tijd vanwege werk en/of school.	6	27%
Niet leden			Waarom wil je dit niet?	Aantal/ Percentage	
Nee	85	79%	Geen tijd om te sporten.	14	16%
			Geen zin om te sporten.	27	33%
			Gestopt met sporten.	1	1%
			Wil ongeorganiseerd sporten.	14	16%
			Sporten kost teveel tijd.	1	1%
			Ik sport al bij een fitnesscentrum	10	12%
			Ik vind sporten niet leuk.	6	7%
			Ik heb geen tijd vanwege werk en/of school.	6	7%
Onbekend	6	7%			

Tabel 24: Ex leden

Ex Leden			Waarom ben je nog geen lid?	Aantal/ Percentage	
Ja	18	24%	Ik weet niet welke sport bij mij past.	7	39%
			Ik ga het misschien volgend jaar doen.	7	39%
			Ik wil voordat ik ga sporten een goede conditie hebben.	2	11%
			Ik heb geen tijd vanwege werk en/of school.	1	5,5%
			Ik sta op een wachtlijst	1	5,5%
Ex leden			Waarom wil je dit niet?	Aantal/ Percentage	
Nee	56	76%	Geen tijd om te sporten.	12	21%
			Geen zin om te sporten.	14	25%
			Gestopt met sporten.	10	17%
			Wil ongeorganiseerd sporten.	4	7%
			Ik heb al voldoende lichaamsbeweging.	5	9%
			Sporten kost teveel tijd.	2	4%
			Ik sport al bij een fitnesscentrum.	2	4%
			Ik vind het niet leuk om te sporten.	2	4%
			Ik draag een hoofddoek.	1	2%
			Onbekend	4	7%

2. Resultaten persoonskenmerken

Tabel 25: Persoonskenmerken

Persoonskenmerken	Totaal		Leden		Niet leden		Ex leden	
Man	151	100%	69	46%	47	31%	35	23%
Vrouw	139	100%	40	29%	60	43%	39	28%
Woonplaats								
- Utrecht	287	100%	106	37%	107	37%	74	26%
- Overig	3	100%	3	100%	0	0%	0	0%
Wijk								
- Overvecht	276	100%	95	34%	107	39%	74	26%
- Overig	14	100%	14	100%	0	0%	0	0%
Leeftijd								
- 12	15	100%	12	80%	2	13%	1	7%
- 13	76	100%	31	41%	33	43%	12	16%
- 14	94	100%	31	33%	33	35%	30	32%
- 15	56	100%	19	34%	16	29%	21	37%
- 16	47	100%	14	30%	23	49%	10	21%
- 17	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- 18	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%
Huidige opleiding								
- Basisonderwijs	6	100%	6	100%	0	0%	0	0%
- Praktijkonderwijs	1	100%	1	100%	0	0%	0	0%
- VMBO	251	100%	71	28%	107	43%	73	29%
- HAVO	8	100%	7	88%	0	0%	1	12%
- VWO	22	100%	22	100%	0	0%	0	0%
- MBO	2	100%	2	100%	0	0%	0	0%
- HBO	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- Universiteit	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Etniciteit								
- Nederlander	105	100%	62	59%	28	27%	15	14%
- Turkse Nederlander	62	100%	15	24%	26	42%	21	34%
- Marokkaanse Nederlander	89	100%	23	26%	36	40%	30	34%
- Surinaamse Nederlander	7	100%	1	14%	3	43%	3	43%
- Antilliaanse Nederlander	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
- Anders	27	100%	8	30%	14	52%	5	18%

3. Resultaten aanbod sportvereniging

Tabel 26: Aanbod sportvereniging

Aanbod sportvereniging - Traditioneel aanbod		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Het traditionele aanbod van een sportvereniging is voldoende.	Leden	104	1	5	4,07	0,877
	Niet leden	77	2	5	3,77	0,804
	Ex leden	47	1	5	3,91	1,138
Een goede sfeer op de sportvereniging is belangrijk.	Leden	106	2	5	4,726	0,609
	Niet leden	98	3	5	4,428	0,759
	Ex leden	71	3	5	4,662	0,505
Een sportvereniging moet zich richten op presteren.	Leden	101	1	5	3,831	1,010
	Niet leden	92	1	5	3,641	1,054
	Ex leden	64	2	5	3,843	0,839
Sporten bij een sportvereniging kost teveel tijd.	Leden	105	1	5	2,219	1,278
	Niet leden	100	1	5	3,000	1,206
	Ex leden	66	1	5	2,803	1,469
Een sportvereniging heeft teveel sportieve verplichtingen	Leden	105	1	5	2,619	2,375
	Niet leden	78	1	5	3,410	1,121
	Ex leden	52	1	5	3,211	1,273
Een sportvereniging heeft teveel overige verplichtingen.	Leden	93	1	5	2,354	1,265
	Niet leden	82	1	5	3,378	0,869
	Ex leden	49	1	5	3,244	1,090
Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging.	Leden	97	1	5	3,072	1,174
	Niet leden	89	1	5	4,022	0,929
	Ex leden	63	1	5	3,714	1,337
Ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging.	Leden	96	1	5	2,604	1,380
	Niet leden	88	1	5	3,170	1,391
	Ex leden	63	1	5	3,254	1,390
Het sociale aspect van een sportvereniging is belangrijk.	Leden	103	1	5	4,349	0,836
	Niet leden	99	1	5	4,434	0,960
	Ex leden	70	2	5	4,285	0,870
Sportverenigingen moeten op meerdere momenten competitie aanbieden.	Leden	101	1	5	3,802	1,020
	Niet leden	93	1	5	3,548	1,246
	Ex leden	64	1	5	3,578	1,218
Ik vind het leuk als een sportvereniging training geeft tijdens de gymles.	Leden	102	1	5	4,029	1,270
	Niet leden	97	1	5	3,113	1,265
	Ex leden	62	1	5	3,903	1,250

Tabel 27: Aanbod sportvereniging schalen

Aanbod sportvereniging - Schalen		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD	CA
Verplichtend	Leden	102	1	5	2,561	0,872	0,636
	Niet leden	87	2	4,8	3,392	0,549	0,636
	Ex leden	54	1,8	5	3,408	0,708	0,636
Sfeer/Sociaal	Leden	102	2,5	5	4,549	0,569	0,547
	Niet leden	95	2,5	5	4,426	0,743	0,547
	Ex leden	68	2,5	5	4,463	0,606	0,547
Extra aanbod	Leden	95	1	5	3,913	0,938	0,568
	Niet leden	89	1,5	5	3,320	0,986	0,568
	Ex leden	61	1	5	3,786	1,085	0,568

4. Resultaten functioneren sportvereniging

Tabel 28: Verenigingsperspectief

Functioneren sportvereniging Verenigingsperspectief - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Iedereen vrijwilligerswerk doet.	Leden	95	1	5	3,031	1,105
	Ex leden	57	1	5	2,929	1,449
Mensen betaald worden voor hun werk.	Leden	98	1	5	3,398	1,352
	Ex leden	72	1	5	3,819	1,292
Functioneren sportvereniging - Beleidsperspectief						
Een bijdrage wordt geleverd aan het verbeteren van gezondheid.	Leden	96	2	5	3,885	0,916
	Ex leden	69	1	5	3,666	0,995
Een bijdrage wordt geleverd aan het verhogen van sportdeelname.	Leden	102	1	5	3,578	1,093
	Ex leden	60	1	5	3,483	1,096
Functioneren sportvereniging - Marktperspectief						
De wensen en behoeften van leden centraal staan.	Leden	101	2	5	4,000	0,692
	Ex leden	60	1	5	3,633	0,938
Aandacht is voor de wensen en behoeften van mogelijke nieuwe leden.	Leden	100	1	5	3,950	0,891
	Ex leden	61	1	5	3,721	1,018

Tabel 29: Verenigingsperspectief II

Verenigingsperspectief - Schaal		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD	CA
Beleidsperspectief	Leden	96	2	5	3,739	0,873	0,759
	Ex leden	51	1	5	3,637	0,916	0,759
Marktperspectief	Leden	99	2	5	3,974	0,632	0,611
	Ex leden	59	1	5	3,542	1,005	0,611

Tabel 30: Strategie & Beleid

Strategie & Beleid - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Er een beleidsplan is.	Leden	90	2	5	3,722	0,861
	Ex leden	61	1	5	3,541	0,923
Er een beleid is waar het bestuur achter staat.	Leden	98	2	5	4,153	0,737
	Ex leden	60	1	5	3,733	0,880
De functies, taken en verantwoordelijkheden voor alle vrijwilligers duidelijk zijn.	Leden	98	1	5	4,173	0,825
	Ex leden	67	2	5	3,865	0,776
Er een goede samenwerking is tussen alle vrijwilligers.	Leden	99	2	5	4,333	0,769
	Ex leden	61	2	5	4,213	0,777
Er een bestuur is dat weet wat er speelt onder haar leden.	Leden	100	1	5	4,230	0,814
	Ex leden	61	2	5	4,180	0,846

Tabel 31: Cultuur & Sfeer

Cultuur & Sfeer - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Gezelligheid voorop staat.	Leden	100	1	5	4,240	0,877
	Ex leden	72	2	5	4,263	1,020
Veel wordt georganiseerd voor jeugdleden.	Leden	100	1	5	3,970	0,947
	Ex leden	63	1	5	4,031	1,177
Jeugdleden eigen muziek mogen draaien	Leden	98	1	5	3,428	1,243
	Ex leden	69	1	5	3,884	1,254
Er voldoende voorzieningen zijn zoals tafeltennistafel, pooltafel, speelplaats en/of een Playstation/Xbox.	Leden	101	1	5	3,128	1,397
	Ex leden	72	2	5	4,041	0,925
Jeugdleden mee mogen denken bij de inrichting van de kantine.	Leden	103	1	5	3,378	1,221
	Ex leden	58	1	5	4,172	1,110
Jeugdleden mee mogen helpen bij het bedenken van activiteiten.	Leden	103	1	5	3,864	0,990
	Ex leden	65	1	5	4,461	0,953
Jeugdleden mee mogen helpen bij het organiseren van activiteiten.	Leden	100	1	5	3,780	1,097
	Ex leden	70	1	5	4,185	0,839
Jeugdleden mee mogen helpen bij het indelen van de teams.	Leden	97	1	5	3,360	1,300
	Ex leden	61	1	5	4,295	0,843
Er communicatie middelen zijn zoals clubblad, website en Facebook.	Leden	99	1	5	3,959	0,946
	Ex leden	69	1	5	3,623	1,329
Er goede contacten zijn tussen jeugdleden en trainers.	Leden	102	3	5	4,470	0,655
	Ex leden	66	1	5	4,090	0,988
Er rekening wordt gehouden met de mening van jeugdleden.	Leden	99	1	5	4,141	0,880
	Ex leden	64	2	5	4,484	0,872

Tabel 32: Organisatie & Kader

Organisatie & Kader - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Voldoende vrijwilligers voor de jeugd zijn.	Leden	99	2	5	4,131	0,709
	Ex leden	67	1	5	3,776	1,056
Jeugdleden vrijwilligerswerk doen.	Leden	98	1	5	3,449	1,046
	Ex leden	62	1	5	3,871	0,839
Gediplomeerde trainers en coaches voor de jeugd zijn.	Leden	94	1	5	4,191	0,883
	Ex leden	60	1	5	4,033	0,938
Een jeugdcommissie is.	Leden	99	1	5	3,868	0,921
	Ex leden	61	1	5	4,180	1,024
Jongeren van 12 tot en met 18 jaar in de jeugdcommissie zitten.	Leden	98	1	5	3,632	1,029
	Ex leden	54	1	5	3,629	1,307
Met jeugdleden wordt gepraat over te nemen beslissingen.	Leden	100	1	5	3,850	0,967
	Ex leden	67	2	5	4,164	0,880
Alle leden gelijkwaardig worden behandeld.	Leden	99	1	5	4,363	0,775
	Ex leden	62	1	5	3,871	1,047
Er iemand is waar jeugdleden terecht kunnen met vragen of opmerkingen.	Leden	96	1	5	4,093	0,883
	Ex leden	66	1	5	3,848	1,267

Tabel 33: Accommodatie

Accommodatie - Ik vind het belangrijk dat in mijn sportvereniging:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Ik zelf kan kiezen op welk moment ik kom sporten op de accommodatie.	Leden	96	1	5	3,114	1,312
	Ex leden	58	1	5	3,362	1,320
Ik kan sporten op door de vereniging vastgestelde momenten.	Leden	102	1	5	4,039	0,963
	Ex leden	70	2	5	4,100	0,819
De accommodatie in goede staat is (alles werkt).	Leden	101	2	5	4,356	0,769
	Ex leden	62	1	5	3,854	0,826
De accommodatie in goede staat is (alles is schoon).	Leden	101	2	5	4,336	0,724
	Ex leden	61	1	5	4,147	0,980
De accommodatie goed bereikbaar is (maximaal 15 minuten fietsen).	Leden	89	1	5	4,056	0,957
	Ex leden	62	3	5	3,725	0,813
De accommodatie veilig is.	Leden	99	2	5	4,353	0,799
	Ex leden	57	2	5	4,298	0,925
De accommodatie veilig te bereiken is.	Leden	94	1	5	4,308	0,829
	Ex leden	63	1	5	4,127	1,007

Tabel 34: Functioneren sportvereniging

Functioneren sportvereniging - Schalen		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD	CA
Strategie en beleid	Leden	96	2,40	5	4,134	0,542	0,647
	Ex leden	60	2,40	5	3,897	0,556	0,647
Cultuur en sfeer	Leden	96	1,82	5	3,773	0,631	0,860
	Ex leden	52	2,50	5	4,218	0,662	0,860
Organisatie en kader	Leden	95	2,17	5	3,994	0,522	0,777
	Ex leden	57	2,43	5	3,985	0,790	0,777
Accommodatie	Leden	94	2,25	5	4,283	0,583	0,618
	Ex leden	56	2,80	5	4,127	0,616	0,618

5. Resultaten motieven

Tabel 35: Motieven leden om te sporten bij een sportvereniging

Motieven om te sporten bij een sportvereniging		Leden	Motieven om te sporten bij een sportvereniging		Leden
Lichaamsbeweging	Aantal	70	Laten zien hoe goed je iets kan	Aantal	10
	Percentage	21,4%		Percentage	3,1%
Gezelligheid	Aantal	41	Om af te vallen	Aantal	6
	Percentage	12,5%		Percentage	1,8%
Plezier	Aantal	41	Om er goed uit te zien	Aantal	4
	Percentage	12,5%		Percentage	1,2%
Opbouw conditie	Aantal	35	Spanning en avontuur	Aantal	3
	Percentage	10,7%		Percentage	0,9%
Gezondheid	Aantal	32	Aanzien	Aantal	1
	Percentage	9,8%		Percentage	0,3%
Sociale contacten/vrienden maken	Aantal	31	Om uit het dagelijkse ritme te komen	Aantal	1
	Percentage	9,5%		Percentage	0,3%
Leuke activiteit	Aantal	29	Om minder eenzaam te zijn	Aantal	-
	Percentage	8,9%		Percentage	-
Graag willen winnen	Aantal	23			
	Percentage	7%			

Tabel 36: Motieven niet leden en ex leden om niet te sporten bij een sportvereniging

Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Niet en ex leden	Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Niet en ex leden
Combinatie met school of werk is teveel	Aantal	71	Ik sport liever alleen	Aantal	14
	Percentage	13,3%		Percentage	2,6%
Ik heb voldoende lichaamsbeweging	Aantal	68	Ik schaam me voor mijn lichaam	Aantal	14
	Percentage	12,7%		Percentage	2,6%
Ik ken er niemand	Aantal	64	Te duur	Aantal	11
	Percentage	12%		Percentage	2,1%
Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	56	Te ver reizen	Aantal	9
	Percentage	10,5%		Percentage	1,7%
Geen leuk sportaanbod	Aantal	53	Omdat ik word gepest/uitgelachen om	Aantal	8
	Percentage	9,9%		Percentage	1,5%

			mijn lichaam		
Geen gewoonte	Aantal	48	Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn	Aantal	8
	Percentage	9%		Percentage	1,5%
Kosten veel tijd	Aantal	44	Vrienden sporten ook niet	Aantal	5
	Percentage	8,2%		Percentage	0,9%
Niet leuk (meer)	Aantal	36	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	Aantal	1
	Percentage	6,7%		Percentage	0,2%
Andere dingen zijn leuker	Aantal	25	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	Aantal	-
	Percentage	4,7%		Percentage	-

Tabel 37: Motieven ex leden om te stoppen met sporten bij een sportvereniging

Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging			Ex leden	Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging			Ex leden
Niet leuk meer	Aantal	44	Te ver reizen	Aantal	4		
	Percentage	19,7%		Percentage	1,8%		
Andere dingen zijn leuker	Aantal	32	Ik ken er niemand	Aantal	3		
	Percentage	14,3%		Percentage	1,3%		
Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	30	Geen leuk sportaanbod	Aantal	3		
	Percentage	13,5%		Percentage	1,3%		
Combinatie met school of werk is teveel	Aantal	22	Te duur	Aantal	3		
	Percentage	9,9%		Percentage	1,3%		
Kosten veel tijd	Aantal	20	Ik schaam me voor mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	9%		Percentage	0,4%		
Begeleiding was niet goed	Aantal	20	Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	1		
	Percentage	9%		Percentage	0,4%		
Ik had al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	17	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn motoriek	Aantal	1		
	Percentage	7,6%		Percentage	0,4%		
Ik sport liever alleen	Aantal	9	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	4%		Percentage	0,4%		
Te verplichtend	Aantal	6	Omdat ik word geconfronteerd met mijn fysieke beperkingen	Aantal	1		
	Percentage	2,7%		Percentage	0,4%		
Minder tijd voor mensen die belangrijk voor me zijn	Aantal	5	Omdat ik word gepest/uitgelachen om mijn lichaam	Aantal	1		
	Percentage	2,2%		Percentage	0,4%		

Tabel 38: Motieven sporten bij sportvereniging man en vrouw

Motieven om te sporten bij een sportvereniging			Man	Motieven om te sporten bij een sportvereniging			Vrouw
Lichaamsbeweging	Aantal	44		Lichaamsbeweging	Aantal	26	
	Percentage	21,3%			Percentage	21,7%	
Leuke activiteit	Aantal	24		Gezelligheid	Aantal	21	
	Percentage	11,6%			Percentage	17,5%	

Sociale contacten/ vrienden maken	Aantal	21	Plezier	Aantal	21
	Percentage	10,1%		Percentage	17,5%

Tabel 39: Motieven niet sporten bij sportvereniging man en vrouw

Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Man	Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		Vrouw
Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	41	Geen leuk sportaanbod	Aantal	42
	Percentage	17%		Percentage	14,3%
Ik heb al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	37	Ik ken er niemand	Aantal	34
	Percentage	15,4%		Percentage	11,6%
Ik ken er niemand	Aantal	30	Ik had al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	31
	Percentage	12,4%		Percentage	10,5%

Tabel 40: Motieven stoppen sporten sportvereniging man en vrouw

Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging		Man	Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging		Vrouw
Niet leuk meer	Aantal	19	Niet leuk meer	Aantal	25
	Percentage	20,2%		Percentage	25,8%
Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	14	Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	16
	Percentage	14,9%		Percentage	16,5%
Begeleiding was niet goed	Aantal	13	Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	15
	Percentage	13,8%		Percentage	15,5%

Tabel 41: Motieven om te sporten per etnische groep

Motieven om te sporten bij een sportvereniging		NL Man	Motieven om te sporten bij een sportvereniging		NL Vrouw
Lichaamsbeweging	Aantal	27	Lichaamsbeweging	Aantal	18
	Percentage	26,5%		Percentage	21,4%
Leuke activiteit	Aantal	13	Gezelligheid	Aantal	14
	Percentage	12,7%		Percentage	16,7%
Gezondheid	Aantal	12	Plezier	Aantal	14
	Percentage	11,8%		Percentage	16,7%
Turks Nederlandse man			Turks Nederlandse vrouw		
Opbouw conditie	Aantal	4	Lichaamsbeweging	Aantal	6
	Percentage	16,7%		Percentage	28,6%
Graag willen winnen	Aantal	4	Gezelligheid	Aantal	6
	Percentage	16,7%		Percentage	28,6%
Lichaamsbeweging	Aantal	3	Plezier	Aantal	5
	Percentage	12,5%		Percentage	23,8%
Marokkaans Nederlandse man			Marokkaans Nederlandse vrouw		
Graag willen winnen	Aantal	9	Lichaamsbeweging	Aantal	2
	Percentage	15,8%		Percentage	16,7%
Lichaamsbeweging	Aantal	8	Opbouw conditie	Aantal	2
	Percentage	14%		Percentage	16,7%
Leuke activiteit	Aantal	8	Plezier	Aantal	2
	Percentage	14%		Percentage	16,7%

Tabel 42: Motieven om niet te sporten per etnische groep

Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		NL Man	Motieven om niet te sporten bij een sportvereniging		NL Vrouw
Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	10	Ik ken er niemand	Aantal	9
	Percentage	13,2%		Percentage	17,6%
Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	9	Geen gewoonte	Aantal	8
	Percentage	11,8%		Percentage	15,7%
Ik heb al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	9	Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	6
	Percentage	11,8%		Percentage	11,8%
Turks Nederlandse man			Turks Nederlandse vrouw		
Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	22	Ik heb al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	10
	Percentage	26,2%		Percentage	19,6%
Ik heb al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	16	Ik weet niet welke sport bij mij past	Aantal	8
	Percentage	19%		Percentage	13,7%
Ik ken er niemand	Aantal	9	Geen gewoonte	Aantal	6
	Percentage	10,7%		Percentage	9,8%
Marokkaans Nederlandse man			Marokkaans Nederlandse vrouw		
Ik heb al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	11	Geen leuk sportaanbod	Aantal	25
	Percentage	24,4%		Percentage	16,3%
Kosten veel tijd	Aantal	7	Kosten veel tijd	Aantal	17
	Percentage	15,6%		Percentage	11,1%
Niet leuk (meer)	Aantal	7	Ik ken er niemand	Aantal	16
	Percentage	15,6%		Percentage	10,5%

Tabel 43: Motieven om te stoppen met sporten per etnische groep

Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging		NL Man	Motieven om te stoppen met sporten bij een sportvereniging		NL Vrouw
Begeleiding was niet goed	Aantal	6	Niet leuk meer	Aantal	7
	Percentage	26,1%		Percentage	36,8%
Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	5	Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	4
	Percentage	21,7%		Percentage	21,1%
Combinatie met school of werk is teveel	Aantal	2	Begeleiding was niet goed	Aantal	3
	Percentage	8,7%		Percentage	15,8%
Turks Nederlandse man			Turks Nederlandse vrouw		
Niet leuk meer	Aantal	8	Niet leuk meer	Aantal	4
	Percentage	23,5%		Percentage	16%
Ik had al voldoende lichaamsbeweging	Aantal	8	Kosten veel tijd	Aantal	4
	Percentage	23,5%		Percentage	16%
Ik sport liever alleen	Aantal	6	Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	3
	Percentage	17,6%		Percentage	12%
Marokkaans Nederlandse man			Marokkaans Nederlandse vrouw		
Niet leuk meer	Aantal	7	Niet leuk meer	Aantal	12
	Percentage	25%		Percentage	30%
Kosten veel tijd	Aantal	6	Combinatie met werk of school is teveel	Aantal	8
	Percentage	21,4%		Percentage	20%
Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	4	Vrienden stopten ook met sporten	Aantal	6
	Percentage	14,3%		Percentage	15%

Tabel 44: Motieven

Motieven - Bij een sportvereniging vind ik:		N (Totaal)	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	SD
Presteren belangrijk.	Leden	103	1	5	4,097	0,944
	Niet leden	98	1	5	3,316	1,343
	Ex leden	66	1	5	3,787	0,984
Het leren van nieuwe dingen belangrijk.	Leden	104	2	5	4,365	0,624
	Niet leden	103	2	5	4,135	0,780
	Ex leden	72	2	5	4,388	0,760
Het leggen van sociale contacten belangrijk.	Leden	104	1	5	4,173	0,886
	Niet leden	100	1	5	3,720	1,349
	Ex leden	72	1	5	4,250	0,834
Het belangrijk dat alle leden voldoende aandacht krijgen.	Leden	102	2	5	4,264	0,730
	Niet leden	100	1	5	4,090	0,805
	Ex leden	72	2	5	3,944	0,853
Het belangrijk dat sporten mij weinig tijd kost.	Leden	100	1	5	2,890	1,355
	Niet leden	95	1	5	3,600	1,316
	Ex leden	67	1	5	3,567	1,245

Bijlage VI: Verklarende statistiek

In onderstaande tabellen is de uitwerking van de verklarende statistiek weergegeven. De verklarende statistiek beschrijft de invloed van de onafhankelijke variabele op de afhankelijke variabele.

Tabel 45: Verbanden aanbod sportvereniging

Variabele	F	Significantie
Verplichtend sportaanbod	38,444	0,000
Sfeer & sociaal	0,930	0,396
Extra sportaanbod	9,218	0,000

Tabel 46: Verbanden verplichtend sportaanbod

Variabele	Chi- Square	Significantie
Ik wil zelf kunnen kiezen op welk moment ik kom sporten bij een sportvereniging.	31,098	0,000
Ik wil alleen per keer dat ik kom sporten betalen bij een sportvereniging.	11,244	0,004
Een sportvereniging moet zich richten op presteren.	2,519	0,284

Tabel 47: Verband functioneren sportvereniging

Variabele	Z	Significantie
Leden waarderen 'gezelligheid staat voorop' hoger dan ex leden.	-0,728	0,466
Leden waarderen 'jeugdleden mogen mee helpen bij het organiseren van activiteiten' hoger dan ex leden.	-2,344	0,019

Tabel 48: Verband functioneren sportvereniging II

Variabele	F	Significantie
Strategie & Beleid	6,740	0,002
Cultuur & Sfeer	10,785	0,000
Organisatie & Kader	0,698	0,499
Accommodatie	3,866	0,053